

Zi+

ZPRÁVY
A INFORMACE
ČKAIT

1/2020

**Rekodifikace stavebního práva podeváté
Co přináší novela energetického zákona?
Jaký je názor členů na činnost ČKAIT?
Vítězem stavby Ústeckého kraje je hvězdárna v Teplicích**

Obsah

PRÁVNÍ PŘEDPISY

Rekodifikace stavebního práva podeváté	3
Jubileum – Karel Pastuszek	5
Stavební dozor aneb není „s“ jako „S“	6
Trestní odpovědnost veřejných zadavatelů	8
Co přináší novela energetického zákona?	10
Nově platí právo na digitální služby	12
Novela vodního a stavebního zákona	13
Rizika navrhování ochrany proti radonu	14
Mateřský jazyk cizinců a pracovní smlouva	15
Jubileum – František Bostl	15

ČINNOST KOMORY

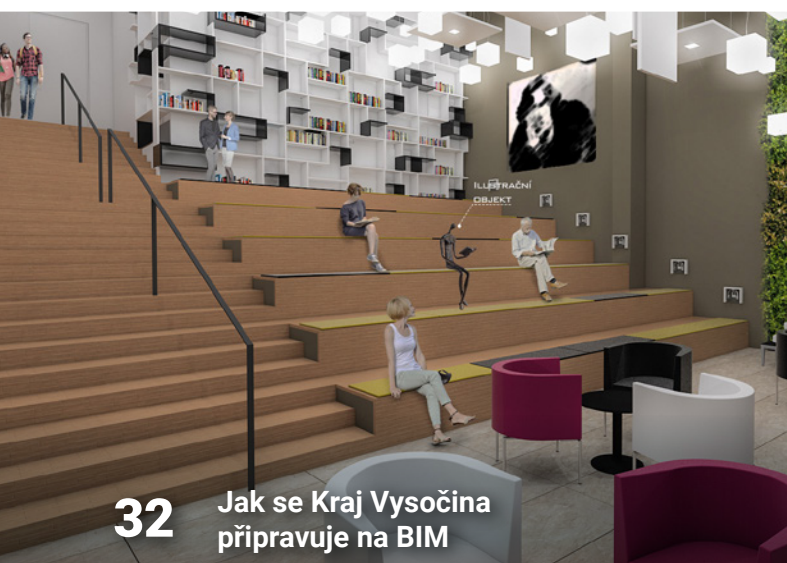
Jaký je názor členů na činnost ČKAIT?	16
Z pátého zasedání představenstva 2019	20
Diskuse o změně autorizačního zákona	21
Vyjádření Legislativní komise ČKAIT k otázce autorizace a překrývání oborů	22
Aktivita ČKAIT při legislativní činnosti české vlády je významná	25
Příprava strategického plánu ČKAIT	26
Smluvní vzor pro projektové práce	28
Ediční rada ČKAIT v roce 2019	29
Profesní informační systém ČKAIT	29

06 Stavební dozor aneb není „s“ jako „S“

16 Jaký je názor členů na činnost ČKAIT?

32 Jak se Kraj Vysočina připravuje na BIM

36 Vítěz Stavby Ústeckého kraje 2018 Hvězdárna a planetárium v Teplicích

Stavební veletrh Brno 2020 a ČKAIT	30
Udržovací pojištění autorizovaných osob	30
Úloha městského inženýra	31

Z OBLASTÍ ČKAIT

Jak se Kraj Vysočina připravuje na BIM	32
Zpráva o konferenci Defekty budov	33
Hlavní aktivity oblasti Ústí nad Labem	34
Den stavitelství a architektury v Kadani	35
Vítězové Stavby Ústeckého kraje 2018	36
Zpráva z exkurze do laserového centra v Dolních Břežanech	38

DISKUSE A NÁZORY

Jak moc využívá tepelné čerpadlo vzduch/voda obnovitelnou energii?	39
Lze stavět zároveň rychle, levně a kvalitně?	40

TITULNÍ STRANA

Rekonstrukce Severočeské hvězdárny a planetária v Teplicích získala 1. místo v soutěži Stavba Ústeckého kraje za rok 2018. Projekt: atelier AVN s.r.o., Ing. arch. Vladimír Novák, Ing. arch. Eva Svobodová, Ing. Jiří Kozák, technický dozor investora: Ing. Miroslav Polerecký, stavební náklady: 25 mil. Kč včetně DPH. (foto: Jan Brodský)

Dárky rozdány, známe to – největší radost máme z dárků, které jsme dali a ony se líbily. A zase vyměňujeme, vyhazujeme staré kalendáře. Pokaždé si přitom ukládám diář, abych věděl, co se odehrálo v loňském roce. Vždyť já si pomalu nepamatuji, co bylo minulý týden, a tak je dobré zapisovat si formou vzpomínek. Letos budeme moci používat diář komorový. Na první pohled se jeví, že rok devatenáctý byl v osobním i pracovním životě poklidný. Zkusím jej rekapitulovat.

Obligaturní lednové valné hromady ničím nevybočily, až na Shromáždění delegátů ČKAIT vystoupilo několik mladších kolegů s požadavkem, aby byla vypracována vize Komory do budoucnosti. Proč ne? V usnesení byl tento požadavek zakotven a vypracování vize dostal za úkol člen představenstva Michal Drahorád. Jo, ono se řekne, ale udělat, toť jiná a hlavně ti, kterým říkám „mělo by se“, rychle opouštějí svůj nápad. Dobrým podkladem pro vize může být anketa uspořádaná oblastí ČKAIT Olomouc, její vyhodnocení určitě pomůže pro zpracování, kam by Komora měla směřovat.

Celý rok hýbe odbornou stavební veřejností připravovaná rekodifikace stavebního zákona. Rychle a zběsile, bez projednání věcného záměru v Legislativní radě vlády, pouze v pracovní komisi k tomu účelově zřízené, připomínky k návrhu zákona předat do 23. prosince – to vše vypovídá o snaze zákon za každou cenu odbýt ještě v tomto volebním období. Několikrát jsem navrhoval, aby bylo postupováno per partes a ne rychle, zběsile. Není pro to vůle. Měl jsem na mysli jako první spustit a vyzkoušet na pilotním projektu digitální, elektronické podání a vydání stavebního povolení. Digitalizace probíhá dobře, tak proč ne. V další fázi provést odhodu stavebních úřadů od měst a obcí, vytvořit Nejvyšší stavební úřad. A jako poslední navrhnout kvalitní stavební zákon. Nelze. Nevadí, snad se i s tímto vypořádáme, a hlavně jsme relevantní připomínky odevzdali v požadovaném termínu. Bylo jich 159 zásadních ke stavebnímu zákonu a 58 ke změnovým zákonům. Celkem jich podle některých zdrojů došlo ke stavebnímu i souvisejícím zákonům 7700 na MMR, z toho 6500 zásadních. Otázkou je, jak na ně bude reagováno; zatím to vypadá, že pan doktor Korběl napíše vysvětleno. K občanskému zákoníku jich bylo cca 3000 a z toho polovina zásadních. Normální by mi připadalo hodit celý zákon Hospodářské komoře na hlavu. K tomu se přidá lidová poslanecká tvořivost a bude. Čím více se ponořujeme do návrhu Hospodářské komory, tím více nalézáme úskalí, která mohou povolení záměru spíše zdržovat než urychlovat. Ano, již se nebude povolovat stavba, ale záměr. Upozorňovali jsme, že na záměr nelze uplatnit autorská práva, a jsem zvědav, jak bude odstraněn záměr, dnes stavba. Změna je život; do novin se uvedou zářné zítřky pro proponované záměry, urputný premiér bude spokojený; no co bychom chtěli.

Dostáváme monitoring ohledně nejčastěji vyhledávaných slov na našich webových stránkách. V závěru roku bylo velmi frekventované heslo stavební povolení.

A nyní jen namátkou některé titulky:

Martin Kupka: Nový stavební zákon, místo urychlení jen ochromení.

MMR: Nový stavební zákon přinese výrazné zrychlení při zachování maximální ochrany veřejných zájmů.

ČSSD chce pozdržet nový stavební zákon. Náklady odhadli mezi 2,2 mld. až 32 mld. Kč.

KSČM: Občan na prvním místě, vyloučeno je nadbíhání developerům.

Dokonce pan prezident použil oblíbenou floskuli, kolikátí jsme ve světě, co se týče povolení staveb. Mně se líbí, jak lidé, kteří něčemu nerozumí a o tématu nevědí nic, o něm dokáží vést vážné polemiky. Vzpomněl jsem si na Karlu Šlechtovou, jak se při jednom projednávání problematiky povolování staveb coby ministryně obrátila na Andreje Babiše, a aniž by si uvědomila, s kým je na place, řekla: „Mlčte, Vy tomu nerozumíte“. Všichni přítomní jsme málem vlezli pod stoly. Dnes si to již nikdo nedovolí. Urputný premiér by okamžitě zjednal pořádek. Konec konců s odstupem času i tehdy. Obzvláště jsem si všiml, jak se zrychlením povolování staveb zlevní cena bytů. Pan prezident měl seriózní promluvu, a tak na tom něco bude, zejména v Praze. Ano, svět se mění, prezident promlouvá z letního sídla, premiér k nám bude mluvit na Nový rok večer; snad ty skvělé zítřky, co nás čekají, uneseme.

Před chvílí mi padl do oka článek Jana Hnízдила Psychopat ve vládě je jako vlk. Nenechme si rozvrátit, co funguje. Ba naopak, važme si práce mnohých našich členů, kteří pomáhají Komoře.

Mám začátkem ledna dohodnout schůzku s Alenou Schillerovou a Petrem Konvalinkou. Nosím v hlavě myšlenku, jak lépe prezentovat laické veřejnosti náš stavitelský um. Bylo by dobré natočit časosběrný dokument o některé zajímavé stavbě. K tomu je nutná finanční podpora, a proto jsem oba oslovil. Možná z toho nic nebude, ale zkoušet se to musí.

Na nočním stolku mám rozečteno několik knih; nejsou to romány, a tak si je čtu podle nálady. Jedna z nich, Zánik Pražského ghetta, je o Josefově. Kolik názorů již tehdy bylo na přeměnu celé oblasti od

Pro své členy vydává Česká komora
autorizovaných inženýrů
a techniků činných ve výstavbě.

Vychází pětikrát ročně.
Pro členy ČKAIT zdarma.
Náklad: 28 800 výtisků
Datum vydání: 20. 2. 2020

Redakční rada:

- **Ing. Radim Loukota**
předseda redakční rady,
člen Představenstva ČKAIT
- **Ing. Svatopluk Zídek**
místopředseda redakční rady,
předseda oblasti ČKAIT Karlovy Vary,
člen Představenstva ČKAIT
- **Marie Báčová**
odborná poradkyně předsedy ČKAIT,
kancelář ČKAIT Praha
- **Ing. Milan Havliš**
předseda oblasti ČKAIT Hradec Králové
- **Ing. Dominika Hejduková**
vedoucí Střediska vzdělávání
a informací ČKAIT
- **Ing. Hedvika Klepáčková**
vedoucí Legislativně právního
střediska ČKAIT
- **Ing. Daniel Lemák, Ph.D.**
oblast ČKAIT Olomouc, statik
- **Ing. Miroslav Loutocký**
Regionální kancelář ČKAIT Brno
- **Doc. Ing. Karel Papež, CSc.**
oblast ČKAIT Praha
- **Ing. Jindřich Pater**
místopředseda ČKAIT,
předseda Ediční rady ČKAIT
a předseda Rady pro podporu rozvoje
profese ČKAIT, oblast ČKAIT Ostrava
- **Ing. Jaroslav Valkovič**
oblast ČKAIT Zlín
- **Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.**
oblast ČKAIT Ostrava,
členka Představenstva ČKAIT

Šéfredaktorka: Ing. Markéta Kohoutová

Redakce: ČKAIT, Sokolská 1498/15,
120 00 Praha 2
tel.: 227 090 111 (Milena Smilková)

Layout: EXPO DATA spol. s r.o.
Ilustrace: Eliška Čermáková
Sazba: MgA. Ivana Dudková
Jazyková redakce: Gabriela Nápravníková
EXPO DATA spol. s r.o.

Zi ČKAIT č. 2/2020

Termíny příspěvků: 3. 3. 2020

Termín vydání: 22. 4. 2020

Příspěvky posílejte na:

Ing. Markéta Kohoutová, tel.: 773 222 338,
kohoutova@esb-magazin.cz

Tisk: Walstead Moraviapress s.r.o.
U Póny 3061, 690 02 Břeclav

Vydavatel: Informační centrum ČKAIT, s.r.o.
Sokolská 1498/15, 120 00 Praha 2
info@ic-ckait.cz; www.ic-ckait.cz
IČ: 25930028

MK ČR E 15660, ISSN 1804-7025 (ČKAIT)

Staroměstského náměstí k Vltavě, tedy starého Židovského města. Při čtení se mi vybavují úzké zatuchlé uličky, byty plné lidí. Jda po ulici Pařížské do Akademie veřejného investování, těžko si umím představit, v jakých podmínkách se žilo. Krámky se starými obnošenými hadry v protipólu proti dnešním luxusním obchodům světových značek. Byl to velký zásah do centra Prahy, ale úměrný její velikosti. Obávám se, že současné představy o přestavbě Masarykova nádraží na člověka „kašlou“. Možná i tehdy se plánovaná přestavba Josefova jevila podobně. Snad to budu moci porovnat.

A závěrem všem věrným čtenářům mých úvodníků přeji po celý rok dvacátý pohodu, dobrou a zajímavou práci, pevné zdraví, ostatní již přijde.

Pavel Křeček

Ing. Pavel Křeček
předseda ČKAIT

P.S. Pod stromeček jsem dostal jeden dárek, který mě překvapil. Ježíšek si dal velkou práci a dal dohromady všechny mé úvodníky. Sám jsem překvapen tím, kolik jich je, a hlavně, co se v Komoře i společnosti odehrálo.

Konference**STATIKA
STAVEB****2020 Plzeň**

Cílem konference je výměna poznatků se zaměřením na betonové a zděné konstrukce a objekty, poukázání na dobré i špatné návrhové postupy a realizace nosných konstrukcí.

Konference bude zaměřena na problematiku navrhování a posuzování nosných konstrukcí pozemních staveb. Hlavními tématy pro rok 2020 budou betonové a zděné konstrukce a praktické příklady řešení konstrukcí z těchto a případně dalších oborů statiky staveb. Konference je určena pro projektanty, statiky a další odborníky, kteří se zabývají navrhováním, prováděním a dozorováním staveb a zejména nosných stavebních konstrukcí.

Kdy: 2. dubna 2020

Kde: Konference v hotelu Parkhotel v Plzni
Základní témata:

- Stav navrhování a zatížení konstrukcí v kontextu současných norem a připravovaných změn eurokódů po roce 2020
- Posuzování existujících zděných a betonových konstrukcí
- Statický návrh, úpravy a průzkumy betonových konstrukcí
- Prefabrikované železobetonové konstrukce
- Navrhování a rekonstrukce zděných konstrukcí a objektů

Přípravu konference zajišťuje ČKAIT, oblast Plzeň, ve spolupráci s Informačním centrem ČKAIT, s.r.o., a aktivem Statika ČKAIT. Podrobnější údaje o konferenci budou zveřejněny na stránkách ČKAIT. Kontaktní e-mail na přípravný výbor konference: plzen@ckait.cz

Ing. Luděk Vejvara, Ph.D.
předseda oblasti ČKAIT Plzeň

TRANSCO – rekonstrukce nádražní skladové budovy z konce 19. století v centru Děčína se dostala mezi osm finalistů Stavby Ústeckého kraje 2018. Projekt byl zpracován v roce 2015, stavba dokončena již o rok později. Profilovaný plech použitý jako fasádní obklad stavby s obestavěným prostorem 830 m³ je odolný a odkazuje jednoduše k principu místně frekventované kontejnerové dopravy. Investor: Transco, technický dozor: Pavel Hošek, projekt: 3+1 architekti – Pavel Plánička, Bruno Panenka, Barbora Urbanová. (zdroj: www.31architekti.cz)

Rekodifikace stavebního práva podeváté – připomínky v mezirezortním řízení

K oficiální verzi předložené do mezirezortního řízení v předvánočním čase od 25. listopadu do 23. prosince 2019 byla na MMR podána řada připomínek. Autorizované osoby ČKAIT vyjádřily svůj názor prostřednictvím 803 připomínek, které se po interním vypořádání v rámci ČKAIT proměnily na 217 připomínek odeslaných na MMR. Snad jejich oficiální vypořádání na MMR nedopadne jako při vypořádání připomínek k věcnému záměru, kdy se jich většina ztratila.

Minulý díl seriálu jsme věnovali připomínkám autorizovaných osob ČKAIT k pracovní verzi návrhu stavebního zákona. V několika případech se nám podařilo zpracovatele přesvědčit o tom, že návrh neodpovídá ochraně veřejných zájmů ve stavebnictví; příkladem můžeme uvést – projektovou dokumentaci jednoduché stavby pro bydlení bude muset zpracovávat autorizovaná osoba. Nicméně další rozpory mezi návrhem oficiálně předložené verze stavebního zákona do mezirezortního připomínkového řízení (25. 11. 2019 – 23. 12. 2019) a názory autorizovaných osob ČKAIT se projeví v 720 připomínkách,

kté které kancelář Komory od svých členů obdržela (viz tabulka). Mezirezortnímu připomínkovému řízení ve stejném období podléhaly i změnové zákony, ke kterým členové zaslali 83 připomínek.

Maraton vypořádávání interních připomínek členů ČKAIT

Interní vypořádání všech došlých připomínek autorizovaných osob svolal a řídil předseda Legislativní komise ČKAIT Ing. František Hladík. Uskutečnilo se 18. prosince 2019 v budově ČKAIT v Praze. Pozváni byli všichni připomínkující, navíc i předsedové jednotlivých

aktivů ČKAIT. Se souhrnem připomínek byli seznámeni předem e-mailovou poštou. Chápeme, že předvánoční shon jak v zaměstnání, tak i v rodinném prostředí, nedovolil každému, aby se vypořádání zúčastnil. Atmosféru 10hodinového maratonu mohou posoudit jenom diskutující účastníci. Jejich názory byly podnětné a koncepční, i proto mohl být výsledek odeslaných připomínek na MMR ČR zveřejněn na webových stránkách Komory ještě 20. prosince 2019 v odpoledních hodinách. V krátkosti bychom poukázali na ty nejzásadnější.

Soukromý stavební úřad nepatří do autorizačního zákona

Z 58 odeslaných připomínek bylo 40 zásadních (k nahlédnutí jsou všechny zveřejněny v příloze č. 54 na webových stránkách Komory – Rekodifikace veřejného stavebního práva), nicméně je pro každého člena Komory zřejmé, že nejdůležitějším změnovým zákonem byl zákon autorizační. Jelikož zpracovatel změnových zákonů do autorizačního zákona včlenil institut autorizovaného inspektora, připomínkování těchto deseti nových paragrafů se ujala Koordinační rada autorizovaných inspektorů. Přestože ČKAIT autorizované inspektory jako součást stavebního procesu podporuje, podle její oficiálně zasláné zásadní připomínky „soukromý stavební úřad“ nepatří mezi zákonná ustanovení zákona č. 360/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Měl by být opět součástí stavebního zákona.

V části zákona týkající se disciplinární odpovědnosti autorizovaných osob Komora navrhuje umožnění přezkoušet způsobilost svých členů u závažných anebo opakovaných porušení jejich povinností. U již od září 2019 diskutovaného nově navrhovaného odstavce 2 § 18 (překrývání oborů) navrhujeme, aby se v paragrafovém znění uvádělo namísto odkazů na písmena paragrafu 5 (výčet autorizačních oborů) jejich textové názvy a důležitá návaznost na § 12 odst. 6 zákona (tzn. ve znění, jak byl původní návrh na MMR podán).

Stavební zákon má z pohledu ČKAIT 121 zásadních nedostatků

121 zásadních a 38 doporučujících připomínek je k nahlédnutí v příloze č. 55 na webových stránkách Komory – Rekodifikace veřejného stavebního práva. Zde uvádíme jen ty nejpodstatnější:

- **Stavební záměr** – V jedné z prvních zásadních připomínek Komora upozorňuje na nesoulad pojmu záměr ve stavebním zákoně se zákonem autorským. Máme za to, že pojem záměr nepodléhá autorskému zákonu. Několik připomínek se věnuje specifikaci a upřesnění nově vzniklých pojmů (např. uliční čára) anebo pojmů nově definovaných (např. záměr, zařízení, veřejné prostranství). Zásadními připomínkami upřesňujeme ustanovení týkající se odstupů staveb, u dalších připomínek územní a technické požadavky na výstavbu.
- **Digitální povinnosti** – Zpracovatel v důvodové části k § 18 navrhovaného zákona tvrdí, že pro projektanty povinné využití evidence elektronické dokumentace plyne z ustanovení části zákona Digitální služby. Zásadní připomínkou upozorňujeme na skutečnost, že za podání není zodpovědný projektant – žádost i s projektovou dokumentací podává stavebník.
- **Technický dozor stavebníka** – Mezi vybrané činnosti zásadně navrhujeme doplnit technický dozor stavebníka a nový paragraf, ve kterém blíže obsah a rozsah jeho činnosti specifikujeme.

- **Obsah a rozsah projektové dokumentace** – Ustanovení týkající se obsahu a rozsahu projektové dokumentace navrhujeme s novým zněním, které zdůvodňujeme argumentací, že v zákoně mají být pouze základní, a nikoliv formální požadavky. Tyto podrobnosti nemají být předmětem zákona, ale prováděcí vyhlášky. Detaily by měly odpovídat druhu a významu stavby, jak už dnes uvádí vyhláška o dokumentaci stavby.
- **Jednoduché stavby** – Mezi jednoduché stavby, u kterých dokumentaci musí zpracovávat autorizovaná osoba, požadujeme doplnit kromě staveb pro bydlení i stavby pro rekreaci a stavby technické infrastruktury. Zpracování těchto dokumentací neautorizovanou osobou, která nepodléhá žádné kontrole, není v souladu s veřejným zájmem.
- **Stavbyvedoucí** – Zásadně požadujeme, aby u staveb, kde byla zpracována projektová dokumentace projektantem, měl stavebník za povinnost zajistit dozor projektanta. Další jeho důležitou povinností, která v návrhu zákona chybí, je, aby u staveb pro bydlení a rekreaci, staveb technické infrastruktury anebo u změny stavby, která je kulturní památkou, povinně zajistil odborné vedení stavby stavbyvedoucím.
- **Projektant stále není účastníkem řízení** – Jeden z přetrvávajících rozporů, vinoucí se od věcného záměru přes pracovní verzi až k návrhu stavebního zákona, je nevyřešený požadavek Komory,

Přehled počtu podaných připomínek ČKAIT

Připomínkující místo	Počet připomínek ke stavebnímu zákonu	Počet připomínek ke změnovým zákonům
Oblast Praha	374	36
Oblast České Budějovice	32	2
Oblast Plzeň	29	1
Oblast Ústí nad Labem	34	—
Oblast Karlovy Vary	3	—
Oblast Liberec	12	—
Oblast Hradec Králové	2	2
Oblast Pardubice	14	1
Oblast Brno	—	—
Oblast Olomouc	—	—
Oblast Ostrava	40	7
Oblast Zlín	33	—
Oblast Jihlava	—	—
Legislativní komise	79	9
Aktiv Statika	30	1
Aktiv Geotechnika	29	4
Aktiv Autorizovaní inspektori	9	20
Celkem	720 z toho na MMR ČR odesláno 159	83 z toho na MMR ČR odesláno 58

aby se projektant stal účastníkem řízení. Zatím nám nebylo žádným zákonným způsobem zdůvodněno, proč na tento návrh zpracovatel nereflektuje. V procesní části návrhu navrhuje, aby se zahájením stavby rozuměl první zápis do stavebního deníku, přičemž s odkazem na správní řád by měl být stavební deník veden jenom v českém nebo slovenském jazyce.

- **Černé stavby a dobrá víra** – Navrhovanou výjimku, aby stavba bez povolení mohla být dodatečně povolena za předpokladu, že stavebník prokáže, že jednal v dobré víře, pokládáme za bezprecedentní – kdo realizuje stavbu bez povolení, nemůže být důvodně přesvědčen o oprávněnosti svého jednání.
- **Drobné stavby je nutné limitovat** – Velké množství připomínek autorizovaných osob došlo k taxativnímu výčtu drobných, jednoduchých i vyhrazených staveb. Délka a rozsah diskuse k nim byla adekvátní. Drobné stavby navrhuje limitovat zejména odstupovými vzdálenostmi od hranic pozemku umístěním mimo ochranná pásma dopravních i technických komunikací. Jednoduché stavby pro bydlení a rekreaci navrhuje omezit zastavěnou plochou do 200 m², opěrné zdi v této kategorii by měly být jenom do výše jednoho metru, vodní díla z této kategorie zásadním způsobem požadujeme vypustit, navíc i z důvodu, že jejich projektovou dokumentaci by pak podle návrhu nemusela zpracovávat autorizovaná osoba. Máme za to, že ve výčtu vyhrazených staveb chybí mimo jiné distribuční soustava v elektroenergetice a plynárenství, letiště, dopravní tunely a dálnice.

Má si i ČKAIT najmout právní kancelář pro projednávání stavebního zákona?

Nad názorem některých představitelů výborů oblastních kanceláří, aby připomínky pro ČKAIT zpracovávali právníci, resp. nasmlovaná

právní kancelář, je možné do budoucna diskutovat. Na druhé straně je nutné si uvědomit, že jak stávající, tak i nový stavební zákon bude rukověť všech účastníků stavebního procesu, tzn. v nemalé míře projektantů, stavbyvedoucích, dozorů projektanta i technických dozorů stavebníka, vesměs autorizovaných osob. Pokud by návrh nového zákona měli číst jenom právníci, technický a odborný pohled by úplně vymizel. Nechme právníkům následné výklady nejednoznačných ustanovení (bude jich dost). Na vytvoření si vlastního názoru postačí v mnoha případech „selský rozum“. I touto cestou je proto nutné všem členům Komory, kteří připomínky zaslali, poděkovat. Většinu připomínkujících nešel návrh zpracovatele, aby stavební úřad mohl projektanta pokutovat např. za nesprávnou a neúplnou projektovou dokumentaci až do výše 1 000 000 Kč. Disciplinární odpovědnost projektanta mají oprávnění řešit jenom Komory, vyplývající ze zákonných ustanovení autorizačního zákona. V případě schválení tohoto návrhu by Komory musely přistoupit k ústavní stížnosti z titulu možného nezákonného postupu stavebních úřadů.

K oficiálnímu vypořádání připomínek má dojít v březnu 2020

Předpokládáme, že v březnu 2020 nás čeká oficiální vypořádání námi odeslaných připomínek. V rámci pozitivního myšlení bychom mohli předpokládat, že nezapadnou jako v případě věcného záměru, kdy se před Legislativní radu vlády dostalo z našich 125 zásadních připomínek jenom 41.

Ing. Hedviga Klepáčková

vedoucí Legislativně právního střediska ČKAIT

JUBILEUM

Karel Pastuszek – gratulace k osmdesátinám

Odborník, kamarád a veselý člověk – to je snad ta nejvýstižnější krátká charakteristika našeho dlouholetého kolegy a člena OK ČKAIT Ostrava, pana Karla Pastuszka, narozeného 15. ledna 1940. Známe se již tak dlouho, a snad právě proto nás všechny překvapilo, že ho znovu dostihlo kulaté výročí. Jeho 80.

narozeniny, které oslavil v pracovní atmosféře, by v rekapitulaci vydaly na objemnou složku. V době, kdy v roce 1993 absolvoval po úspěšných zkouškách slib, se opíral především o výtečné znalosti a zkušenosti z inženýrské činnosti v železárnách Třinec. Komora získala autorizovaného člena, který se aktivně zapojil do všech činností vedoucích k jejímu rozvoji. Několik období komorového života, v letech 1993–1999, působil v Brně ve funkci zkušební komisaře Technologických zařízení staveb. Dlouhá léta pracoval v představenstvu, kde hájil zájmy a potřeby technologických oborů a pozice autorizovaných techniků. Jeho činnorodé zapojení v aktivech oborů Technologická zařízení staveb a Technika prostředí staveb

vyústilo v autorství celé řady metodických pomůcek v profesním informačním systému ČKAIT PROFESIS. Stále se ještě podílí na jejich aktualizacích, což současně dokládá jeho velký přehled v oblasti právních předpisů k výstavbě. Po ukončení činnosti v představenstvu se zapojil do činnosti ve výboru oblasti Ostrava, kde pracoval v období 2003–2009. I nadále se s ním pravidelně setkáváme jako se zapáleným delegátem nejen na VH oblasti Ostrava, ale i na Shromáždění delegátů ČKAIT Praha.

Za aktivní přístup k plnění požadavků na autorizované osoby obdržel v rámci VH ČKAIT Ostrava v lednu 2020 od předsedy ČKAIT stříbrnou medaili včetně poděkování za dlouhodobou aktivitu v oblasti výstavby.

Všichni, kdo se s ním kdy setkali v rámci pracovních, komorových či společenských setkání, mu přejí k jeho významnému životnímu jubileu jen to nejlepší!

Ing. Jindřich Pater

kancelář oblasti ČKAIT Ostrava

Stavba obchvatu obce Lubenec na dálnici D6 o celkové délce 4860 m byla zahájena v březnu 2018, ukončení prací je plánováno na říjen 2021. Projekt: SUDOP PRAHA a.s., zhotovitel: SWIETELSKY-STRABAG, cena stavby podle smlouvy 803: 1 037 991 691 Kč (bez DPH). (zdroj: www.ceskedalnice.cz)

Stavební dozor aneb není „s“ jako „S“

Autorizované osoby v oboru dopravní stavby upozorňují na nejasnou terminologii v metodickém pokynu Ministerstva dopravy ČR „Výkon stavebního dozoru na stavbách pozemních komunikací“ už od roku 2006. I přes snahu ČKAIT problém přetrvává i v aktualizovaném pokynu platném od 1. srpna 2019. Jak se tedy liší pojmy „Stavební dozor“, „stavební dozor“ a „technický dozor stavebníka“ ve stanoviscích a metodikách Ministerstva dopravy ČR?

Na základě četných upozornění členů ČKAIT ohledně nesouladu terminologie metodického pokynu „Výkon stavebního dozoru na stavbách pozemních komunikací“ s terminologií nového stavebního zákona, jehož účinnost nastala 1. ledna 2007, se předseda ČKAIT v průběhu let obrátil na Ministerstvo dopravy se žádostí o nápravu – změnu pojmu „stavební dozor“ na „technický dozor stavebníka“ (dále jenom TDS) několikrát.

První dopis ČKAIT: Stavební dozor – dozor nad stavbami prováděnými svépomocí

V červnu 2012 Komora upozorňuje ministra dopravy Mgr. Pavla Dobeše na skutečnost, že pojem TDS nově využívá ve svých ustanoveních stavební zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Stavební zákon pojem „stavební dozor“ od roku 2007 spojuje „pouze“ s odborným dozorem nad prováděním

stavby svépomocí vykonávaný osobou, která má vysokoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru nebo střední vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a alespoň 3 roky praxe při provádění staveb.

První odpověď MD: Stavební zákon versus obchodní zákoník

V červenci 2012 sděluje ředitel Odboru pozemních komunikací Ing. Milan Dont, Ph.D., mimo jiné následující: K výhradě, že pojem „stavební dozor“ koliduje se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění, uvádím, že vymezení pojmu „stavební dozor“ pro účel metodického pokynu „Výkon stavebního dozoru na stavbách pozemních komunikací“ uvedené v čl. 1.3 a 2.2 zaujímá širší problematiku než výkon technického dozoru stavebníka nad prováděním stavby, případně

stavebního dozoru, jak vyplývá z ustanovení § 152 a 153 stavebního zákona. Opírá se o ustanovení § 550 zákona č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku v platném znění a zahrnuje souhrn činností zajišťujících kontrolu smluvních závazků zhotovitele specifikovaných ve smlouvě o dílo. MD zastává názor, že pojem „výkon činnosti stavebního dozoru“, a tedy i pojem „stavební dozor“ je nutné chápat, stejně jako řadu dalších shodných pojmů odlišně definovaných v různých právních předpisech, v kontextu toho předpisu, pro nějž byl definován, tj. v tomto případě v kontextu výše citovaného metodického pokynu, a proto názor ČKAIT týkající se kolize se stavebním zákonem nesdílí.

Z dalších dopisů ČKAIT: Realizuje ministerstvo dopravy stavby svépomocí?

Ing. Jan Kroupa (v pozici generálního ředitele Ředitelství silnic a dálnic) na dopis z října 2017, kde předseda Komory opětovně poukazuje na neshody ve výše uvedených pojmech, nereagoval. „Stavební dozor“ se nesystémově používá i v aktualizovaném pokynu s účinností od 1. srpna 2019.

V posledním dopise předsedy ČKAIT odeslaném ministru dopravy JUDr. Vladimíru Kremlíkovi v září 2019 se proto úvodem mimo jiné uvádí: *nepředpokládáme, že MD ČR realizuje stavby svépomocí*. Pokud je v ministerském pokynu používán pojem stavební dozor de facto jako pojem TDS, pak je v čl. 1.3 Právní předpisy vztahující se k činnosti stavebního dozoru chybně uvedený odkaz (konec třetího odstavce) na § 153 odst. 3 a 4 stavebního zákona. MD ČR uvádí, že těmito ustanoveními se stanovují hlavní povinnosti a poslání pro TDS (v pojetí MD stavební dozor). Na straně druhé v čl. 2.1 odst. 4 metodického pokynu definuje MD stavební dozor jako *souhrn veškerých činností vyplývajících z práv a povinností Objednatele podle smlouvy...* V metodickém pokynu vidíme určitou vazbu na TDS, nicméně pak je nutné v návaznosti na čl. 2.1 odst. 4 – *Součástí stavebního dozoru je zajištění technického dozoru stavebníka nad prováděním stavby ve smyslu § 152 stavebního zákona* – vysvětlit souvislost mezi stavebním dozorem a TDS z pohledu MD ČR. Zpracovatelé aktualizace určitě měli v úmyslu pojmut do metodického pokynu poslední novelu stavebního zákona. Je pak ovšem na zvážení, proč se pojem stavební dozor vyskytuje v příloze 8.8 Pravidla udělování oprávnění k výkonu stavebního dozoru na stavbách pozemních komunikací.

Druhá odpověď MD: Pozor na pravopis, pojem „Stavební dozor“ je jiný než „stavební dozor“

Odpověď ředitele Odboru stavebního řádu Ing. Václava Krumphanzla z října 2019 obsahuje mimo jiné: *Zastávám názor, že pojem „stavební dozor“ tak, jak je definován v bodu 4 čl. 2.1 metodického pokynu Výkon stavebního dozoru na stavbách pozemních komunikací (dále jen „metodický pokyn“), ...je souhrn veškerých činností vyplývajících z práv a povinností Objednatele podle Smlouvy, které zajišťuje a vykonává Objednatel/Správce stavby od zahájení stavby až po její kolaudaci a při jejím předání uživateli, včetně vyzkoušení a zkušební provozu. Součástí Stavebního dozoru je zajištění technického dozoru stavebníka nad prováděním stavby ve smyslu § 152 stavebního zákona.*

Nedochází k žádné kolizi se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Pojem takto definovaný je z hlediska obsahu širší a zahrnuje vedle výkonu technického dozoru stavebníka nad prováděním stavby vyplývajících z § 152 odst. 4 staveb-

ního zákona celou množinu činností vykonávaných týmem správce stavby a vyplývajících ze smlouvy – viz bod 8 čl. 2.1 metodického pokynu, jako např. časové řízení stavby, finanční řízení stavby, procesování variací a další. Dále je obsah pojmu stavebního dozoru rozvíjen v čl. 2.2 metodického pokynu včetně poznámky za prvním odstavcem, ze které vyplývá širší problematiky činnosti směřující ke správě výstavbového projektu.

Že nedochází k záměně pojmu se stavebním dozorem ve smyslu stavebního zákona, který je vykonáván u staveb prováděných svépomocí, lze dovozovat z toho, že stavební dozor ve smyslu tohoto metodického pokynu je vždy uváděn s velkým počátečním písmenem (viz poznámka za prvním odstavcem čl. 2.1 metodického pokynu).

K „chybně citovanému“ odkazu na § 153 odst. 3 a 4 stavebního zákona v čl. 1.3 metodického pokynu uvádím, že se jedná pouze o odkaz na ustanovení stavebního zákona, termín stavební dozor je zde uveden s malým počátečním písmenem, a nelze z toho tedy dovozovat, že se jedná o povinnosti a poslání stavebního dozoru ve smyslu bodu 4 čl. 2.1 metodického pokynu.

MD nechce vzbuzovat pochybnosti o pravopisné správnosti

K dotazu, proč je v příloze 8.8 Pravidla udělování oprávnění k výkonu stavebního dozoru na stavbách pozemních komunikací uváděn pojem stavební dozor, uvádím, že základním posláním této přílohy je stanovit pravidla pro ověření schopnosti fyzických osob vykonávat stavební dozor v duchu definice obsažené v bodu 4 čl. 2.1 metodického pokynu. Neuvedení velkého počátečního písmene „S“ v názvu přílohy a následně v názvu oprávnění je cílené, neboť použití velkého písmene by u veřejnosti vzbuzovalo oprávněné pochybnosti o pravopisné správnosti.

Nadto dodávám, že Ministerstvo dopravy a jím zřízená organizace Ředitelství silnic a dálnic ČR plně respektují požadavky kladené na stavebníka stavebním zákonem a využívají ho v souladu se zákonem autorizovaných osob podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, a tímto metodickým pokynem nikterak neomezují jejich činnost.

Závěrem doplňuji, že pro činnosti typu časové řízení staveb, finanční řízení staveb, procesování variací, zásady měření u měřených kontraktů má Ministerstvo dopravy řadu nástrojů schválených centrální komisí Ministerstva dopravy a vydaných Státním fondem dopravní infrastruktury, které činnosti stavebního dozoru ve smyslu bodu 4 čl. 2.1 metodického pokynu zahrnují.

Závěr není

Pokud někdo očekával od Ministerstva dopravy sjednocení pojmů „Stavební dozor“, „stavební dozor“ a „technický dozor stavebníka“ s terminologií stavebního zákona, pak ho musíme zklamat. To se ani 13 let po změně terminologie ve stavebním zákoně nepodařilo.

Ing. Hedviga Klepáčková

vedoucí Legislativně právního střediska ČKAIT

*Vybráno z korespondence ČKAIT a Ministerstva dopravy ČR
v letech 2012 až 2019*

Nové molo na světově unikátním Kamencovém jezeře s kyselostí vody okolo pH 3, rozpuštěným kamencem, sírany, chloridy a železem se dostalo mezi osm finalistů Stavby Ústeckého kraje pro rok 2018. Sloupky zábradlí, spojovací materiál i dřevěné části konstrukce musí odolávat styku s „kyselou“ vodou. Zhotovitelem byla společnost SMP CZ. Investor, město Chomutov, má v plánu i další úpravy za celkem cca 100 mil. Kč. V minulosti přitom vedlo spor s bývalým nájemcem, s nímž uzavřelo v roce 2008 smlouvu na 50 let. V roce 2016 ji vypovědělo, protože hrozilo, že areál nebude zpřístupněn veřejnosti. Nájemce nyní žádá náhradu ušlého zisku. To však není jediný problém. V létě 2019 se z jezera začala ztrácet voda. Hydrogeologové z Výzkumného ústavu vodohospodářství v Praze nyní zjišťují příčinu poklesu hladiny o 55 cm za 6 měsíců. (zdroj: SMP CZ, a.s.)

Trestní odpovědnost veřejných zadavatelů

V tomto článku je pozornost věnována především skutkové podstatě a následně základům trestní odpovědnosti zadavatelů. Některé neurčité znaky vybraných skutkových podstat jsou blíže interpretovány ve světle relevantní judikatury.

Zadavatelem je nejčastěji osoba, která pořizuje dodávky, služby nebo stavební práce a vynakládá při tom veřejné prostředky. Právě vynakládání veřejných prostředků může vést k tomu, že některé osoby upřednostní vlastní soukromé zájmy a svým zištným jednáním zapříčiní deformaci zadávacího řízení. Zákon č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“ nebo též „trestní zákoník“) obsahuje tři skutkové podstaty, které postihují závažné jednání související se zadáváním veřejných zakázek, a to konkrétně trestné činy:

- porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 2 alinea druhá TZ;
- zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 TZ;
- pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 TZ.

Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže

Skutková podstata podle § 248 odst. 2 alinea druhá trestního zákoníku zní následovně:

...kdo v rozporu s jiným právním předpisem o veřejných zakázkách poruší závažným způsobem závazná pravidla zadávacího řízení
...a způsobí tím ve větším rozsahu újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům, zadavateli nebo jinému dodavateli nebo opatří tím sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody...

Jiným právním předpisem bude v první řadě zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“). Trestní zákoník dále požaduje, aby pravidla zadávacího řízení byla porušena závažným způsobem a zároveň byla způsobena újma nebo opatřena výhoda ve větším rozsahu.

Větším rozsahem se rozumí alespoň 50.000 Kč. Závažné porušení pravidel bude takové, které se podstatně odchyluje od stavu vyžadovaného příslušným předpisem, přičemž je potřeba posoudit rozsah a význam porušení pravidla a jeho vliv na průběh a výsledek zadávacího řízení s přihlédnutím k tomu, zda zadavatel svým jednáním porušil pravidlo ojediněle, nebo zda je porušení pravidla součástí širšího závažného jednání.¹ Trestné činy podle § 256 TZ a § 257 TZ jsou k tomuto trestnému činu ve vztahu speciality.

Zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě

První ze dvou speciálních trestných činů zní následovně:

Kdo v souvislosti se zadáním veřejné zakázky, s veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému prospěch zjedná některému dodavateli, soutěžiteli nebo účastníkovi dražby přednost nebo výhodnější podmínky na úkor jiných dodavatelů nebo soutěžitelů.

Škoda ani prospěch nemusí skutečně vzniknout a postačí eventuální úmysl pachatele způsobit jinému škodu nebo opatřit

sobě nebo jinému prospěch v jakékoliv výši.² Prospěchem se přitom rozumí rovněž zviditelnění určité společnosti, která si realizací zakázky udělá reklamu.³

Zjednání přednosti spočívá v poskytnutí časového náskoku. Typicky se bude jednat o jednání zadavatele, který některému dodavateli dříve oznámí relevantní informace, přičemž ke zjednání přednosti může dojít i v průběhu zadávacího řízení, avšak je potřeba přihlížet k tomu, že ZZVZ připouští určitou komunikaci zadavatele s dodavateli, například při využití institutu předběžné tržní konzultace podle § 33 ZZVZ. Zjednáním výhody se rozumí jakékoliv zvýhodnění dodavatele před jinými, typicky nastavením zadávacích podmínek „na míru“ některému dodavateli nebo poskytnutím informací, které ostatní k dispozici nemají. Nicméně nikoliv každé poskytnutí informací, které ostatní k dispozici nemají, bude trestné, jak rozhodl Nejvyšší soud v usnesení ze dne 11. listopadu 2015, v němž konstatoval, že na členy hodnotící komise, kteří umožnili účastníkovi upravit jeho původní nabídku, přičemž mu současně poskytli informaci o cenách dalšího účastníka, nemusí být uplatněna trestní represe, pokud účastník nevyužil při úpravě vlastní nabídky znalost konkurenčních cen a nezasáhl v tomto směru do svého původního návrhu, nýbrž pouze vyškrtl položky zahrnuté do své nabídky nad rámec zadání, aniž by jakkoli upravoval jejich cenu.⁴

Pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži

znaky skutkové podstaty druhého ze speciálních trestných činů stanovil zákonodárce v trestním zákoníku následovně:

Kdo se dopustí pletich v souvislosti se zadáním veřejné zakázky nebo s veřejnou soutěží tím, že

- lstí nebo pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy přiměje jiného, aby se zdržel účasti v zadávacím řízení nebo ve veřejné soutěži;*
- jinému poskytne, nabídne nebo slíbí majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží účasti v zadávacím řízení nebo ve veřejné soutěži;*
- žádá nebo přijme majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží účasti v zadávacím řízení nebo ve veřejné soutěži, nebo*
- na základě dohody s jiným zájemcem nebo uchazečem vyvíjí činnost směřující k zadání veřejné zakázky za nepřiměřeně vysokou nebo jinak nevýhodnou cenu.*

Zadavatelé se z povahy věci nemohou zdržet účasti v zadávacím řízení ve smyslu písm. c). Naproti tomu písm. a) nebo b) mohou zadavatelé naplnit, když jednají se záměrem přimět účastníka, resp. dodavatele, aby se zdržel účasti v zadávacím řízení, a to za užití lsti, pohrůžky násilí, pohrůžky jiné těžké újmy nebo aktivního úplatkářství.

Výklad lsti, pohrůžky násilím a poskytnutí, nabídnutí nebo slíbení majetkového prospěchu nebude činit větší obtíže, nicméně pozornost si zasluhuje pohrůžka jinou těžkou újmou a poskytnutí, nabídnutí nebo slíbení jiného prospěchu, protože u těchto znaků zákonodárce ponechal širší prostor pro výklad.

Jinou těžkou újmou je nutné posuzovat s přihlédnutím k osobě toho, kdo je donucován zdržet se participace v zadávacím řízení, a nelze ji tak předem jasně vymezit, nicméně příkladem lze uvést újmu na cti, rozvrat rodinných vztahů, škodu na majetku, ztrátu zaměstnání nebo funkce, způsobení újmy osobě blízké apod. Pod jiný

prospěch lze zařadit jakoukoliv jinou výhodu než majetkovou, ať už se jedná o protislužbu, pohlavní styk, získání výhodného zaměstnání nebo funkce apod.⁵

Poslední skutková podstata podle písm. d) postihuje vyvíjení činnosti směřující k zadání veřejné zakázky za nepřiměřeně vysokou nebo jinak nevýhodnou cenu, a to na základě dohody mezi pachatelem a účastníkem nebo dodavatelem. Dohodu je přitom potřeba chápat jako jakékoliv ujednání stran bez ohledu na formu. Samotná dohoda však není dostatečná a je potřeba, aby se strany podle dohody počaly chovat.

K trestní odpovědnosti zadavatelů

Za trestné činy podle § 256 TZ a § 257 TZ mohou být trestně odpovědné vedle fyzických osob rovněž právnické osoby. Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů se nevztahuje na stát a na územní samosprávné celky při výkonu veřejné moci⁶, avšak územní samosprávné celky nakupující v pozici veřejného zadavatele nejednají v rámci výkonu veřejné moci.

Trestní odpovědností právnické osoby není dotčena odpovědnost osob fyzických, které za ni nebo v jejím zájmu jednaly, a obě osoby (fyzická i právnická) za své jednání odpovídají vedle sebe.⁷ V případě státu, potažmo jeho organizačních složek, však připadá v úvahu výlučně trestní odpovědnost fyzických osob jednajících za stát v souvislosti se zadáváním veřejné zakázky.

Závěr

S ohledem na shora uvedené je patrné, že uplatnění trestní odpovědnosti bude v případě státu a jeho organizačních složek možné výlučně u jednajících fyzických osob, zatímco územní samosprávný celek může být trestně odpovědný. Trestní zákoník obsahuje trestné činy podle § 248 odst. 2 alinea druhá TZ, § 256 TZ a § 257 TZ, které postihují mimo jiné závažné jednání zadavatelů související se zadáváním veřejné zakázky. Při interpretaci uvedených skutkových podstat je důležité věnovat zvýšenou pozornost některým neurčitým znakům, jako je závažný způsob porušení pravidel, zjednání přednosti, zjednání výhody, jiný prospěch nebo jiná těžká újma.

Mgr. Milan Friedrich

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář
friedrich@mt-legal.com

¹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2 vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře, s. 2524–2525. ISBN 978-80-7400-428-5.

² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 11. 2016, sp. zn. 5 Tdo 1475/2015.

³ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. 5 Tdo 1364/2016.

⁴ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. 5 Tdo 589/2015.

⁵ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. 5 Tdo 1364/2016.

⁶ srov. § 6 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ srov. § 9 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů.

U veřejných budov se splnění požadavků na téměř nulovou spotřebu energie týká všech budov povolovaných již od 1. ledna 2018. Na obrázku energeticky velmi úsporná budova stadionu Krytá ledová plocha Na stínadlech v Teplicích. Podle PENB B je celková dodaná energie do budovy 96 kWh/(m².a). Projektová příprava byla zahájena v roce 2015, stavba byla realizována v letech 2017 až 2019. Projekt: Mise (Ing. arch. Petr Sedláček), Sial (Ing. Zdeněk Dřevěný); autorizovaný stavbyvedoucí: Ing. Petr Urban; zhotovitel: Syner s.r.o. (zdroj: Syner)

Co přináší novela energetického zákona?

Zákonem č. 3/2020 Sb. se od 25. ledna 2020 mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií. Novela mimo jiné změnila proces při zpracování průkazu energetické náročnosti budovy (PENB), dále zužuje povinnost kontroly systémů pouze na ty s výkonem přesahujícím 70 kW. Zároveň s novelou vyšla také Vyhláška o energetických specialistech. Systém jejich vzdělávání se mění od základů. Energetickým specialistou se nově může stát i právnická osoba.

Dlouhou dobu avizovaná a od roku 2017 připravovaná novela zákona o hospodaření energií (zákon č. 406/2000 Sb.) ukončila svou strastiplnou cestu legislativním procesem. Provázely ji výtky a žaloba Evropské komise na Českou republiku pro nesprávnou transpozici evropských energetických směrnic a dlouhý legislativní proces. Ten byl zahájen v březnu 2017, kdy vláda ČR schválila první návrh novely zákona č. 406, a ukončen byl v prosinci 2019, kdy v pořadí třetí návrh novely (po projednání vládou v únoru 2019, přijetí Poslaneckou sněmovnou ve třetím čtení v listopadu 2019 a schválení Senátem v prosinci 2019) 19. prosince 2019 podepsal prezident republiky. Novela zákona č. 406/2000 Sb. byla uveřejněna ve Sbírce zákonů (částka 2/2020 z 10. ledna 2020) pod číslem 3/2020 Sb., a nabývá účinnosti dnem 25. ledna 2020.

Co přináší novela energetického zákona?

Zákon č. 3/2020 Sb., kterým se novelizuje zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, zpřesňuje některé definice (budova s téměř nulovou spotřebou energie, energetický audit, energetické hospodářství aj.), zpřesňuje způsob zpracování zprávy o uplatňování územní energetické koncepce, upravuje podmínky a požadavky Státního programu na podporu úspor energie, upravuje povinnost viditelného umístění průkazu energetické náročnosti budovy v budovách často navštěvovaných veřejností (dosud se tato povinnost

týkala jen budov orgánů veřejné moci), přesněji vymezuje podniky, které musejí pro svá energetická hospodářství zpracovávat energetický audit, umožňuje nahradit energetický audit zavedeným a certifikovaným systémem hospodaření energií, upravuje postup udělování oprávnění energetickým specialistům, organizaci a průběh jejich průběžného vzdělávání.

V souladu s požadavky evropských energetických směrnic bude energetický audit vztahován výhradně k energetickému hospodářství vybraných podniků, nikoliv k budovám.

Ve vazbě na provedenou novelu zákona o hospodaření energií se připravují jeho nové prováděcí předpisy.

Změny pro energetické specialisty již platí

Návrh nové vyhlášky o energetických specialistech prošel mezi-rezortním připomínkovým řízením v září 2019. K návrhu vyhlášky bylo podáno několik desítek připomínek, jejich vypořádání proběhlo v říjnu 2019. Několik připomínek podala ČKAIT. Nová vyhláška byla publikována ve Sbírce zákonů, částka 2/2020 z 10. ledna 2020, pod číslem 4/2020 Sb. Nabývá účinnosti, podobně jako novela zákona o hospodaření energií, dnem 25. ledna 2020.

Vyhláška stanoví obsah a rozsah odborné zkoušky pro udělení oprávnění energetického specialisty, obsah a rozsah průběžného vzdělávání energetických specialistů, pravidla pro jmenování a jed-

nání zkušební komise a odborné komise pro výběr vzdělávacích akcí zařazených do průběžného vzdělávání, pravidla pro výběr vzdělávacích akcí, počet kreditů potřebných k úspěšnému absolvování průběžného vzdělávání. Dále stanoví náležitosti vedení evidence ministerstva o provedených činnostech energetického specialisty. Vyhláška ruší institut přezkoušení energetických specialistů formou písemného testu na některé stavební fakultě vysoké školy. Stanoví energetickým specialistům povinnost získání 18 kreditů za období tří let v rámci průběžného vzdělávání.

Přestože u průběžného vzdělávání vyhláška poměrně věrně přejímá organizaci a postup celoživotního vzdělávání členů ČKAIT, vnáší do systému – podle našeho názoru zbytečné – další administrativně kontrolní prvky. K nim patří např. předávání prezenčních listin z akreditovaných seminářů Státní energetické inspekci. Za nesmyslný a nelogický považujeme požadavek hodnocení vzdělávacích akcí při akreditaci podle výše nákladů na jejich konání.

Oprávnění energetického specialisty bude moci získat i právnická osoba. Ministerstvo průmyslu a obchodu nadále uděluje oprávnění k výkonu činnosti energetického specialisty a vede veřejný seznam energetických specialistů. Oprávnění uděluje na základě absolvování odborné zkoušky před zkušební komisí Státní energetické inspekce. *Energetický specialista je povinen absolvovat vzdělávací akce zařazené do průběžného aktualizacího vzdělávání (dále jen „průběžné vzdělávání“) v období do tří let od udělení oprávnění k výkonu činnosti energetického specialisty nebo od ukončení posledního průběžného vzdělávání a získat potřebný počet kreditů stanovený prováděcím právním předpisem účastí na vzdělávacích akcích průběžného vzdělávání.*

Vyhláška o energetické náročnosti budov se připravuje

Návrh novely vyhlášky č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov, byl zadán do mezirezortního připomínkového řízení koncem listopadu 2019. Důvodová zpráva k návrhu novely vyhlášky zavádí zkratku pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie – BTNSE. V odborném tisku však už zdomácněla mezinárodně používaná zkratka nZEB (nearly Zero Energy Building). Podle důvodové zprávy sleduje novela vyhlášky tyto zásady a cíle:

- zpřesnění metodiky výpočtu energetické náročnosti budov,
- úprava a zpřesnění hodnot referenční budovy,

- aktualizace faktorů primární neobnovitelné energie odrážejících reálný energetický mix v ČR,
- zprehlednění vzoru průkazu pro odbornou i laickou veřejnost,
- zjednodušení grafické části průkazu,
- ke snižování energetické náročnosti nesmí docházet na úkor zdravého vnitřního prostředí;
- zlepšení kontroly kvality průkazů ze strany Státní energetické inspekce,
- rovnocenný přístup v zohlednění obnovitelných zdrojů energie instalovaných na budově a centrální sítě zohledněním ve faktorech primární energie z neobnovitelných zdrojů,
- změna ve vyjádření ukazatele energetické náročnosti budov,
- snížení množství primární neobnovitelné energie u referenční budovy nZEB II k 1. lednu 2022 od 20 do 60 %, v souladu s doporučením Evropské komise 1318/2016 o nZEB,
- částečná transpozice nové evropské energetické směrnice 2018/844 z 30. května 2018.

ČKAIT na základě vyjádření svých členů, zejména Pracovní skupiny ČKAIT pro EPBD II, podala k návrhu novely vyhlášky celkem 66 připomínek. K termínu redakční uzávěrky tohoto čísla Zprávy a informací ČKAIT nebylo mezirezortní řízení dokončeno.

Každá nová budova musí splňovat požadavky ukazatele průměrného součinitele prostupu tepla, celkové dodané energie a primární neobnovitelné energie. Oproti jiným metodikám (např. pro pasivní domy aj.) nemají tyto požadované parametry absolutní hodnotu (jako je to v případě měrné potřeby tepla na vytápění), ale jsou specifické pro každou hodnocenou budovu.

Metodika výpočtu energetické náročnosti je založena na porovnání hodnocené budovy s tzv. referenční budovou, což je výpočtově definovaná budova téhož druhu, stejného geometrického tvaru a velikosti včetně prosklených ploch a částí, stejné orientace ke světovým stranám, stínění okolní zástavbou a přírodními překážkami, stejného vnitřního uspořádání a se stejným typickým užíváním a stejnými uvažovanými klimatickými údaji jako hodnocená budova, avšak s referenčními hodnotami vlastností budovy, jejích konstrukcí a technických systémů budovy (softwarově namodelovaná budova, která je totožná s hodnocenou budovou, přičemž parametry stavebních konstrukcí a užívaných technických systémů odpovídají minimálním požadovaným hodnotám stanovených vyhláškou).

Porovnání různých energetických standardů budov		
	Potřeba tepla na vytápění kWh/(m ² .a)	Primární neobnovitelná energie kWh/(m ² .a)
Stávající požadavek (podle typu budovy)	40–90	120–200
Pasivní standard	≤ 15	≤ 60
Nízkoenergetický standard	≤ 50	–
Nová Zelená úsporám (podoblast B1)	≤ 20	≤ 90
Nová Zelená úsporám (podoblast B2)	≤ 15	≤ 60
Doporučení Evropské komise č. 2016/1318/EU o pokynech na podporu budov s téměř nulovou spotřebou energie	–	15–35
Budovy s téměř nulovou spotřebou energie	30–70 (podle typu budovy)	100–160 (podle typu budovy)

Pro referenční budovu s téměř nulovou spotřebou energie je uplatňován požadavek na snížení průměrného součinitele prostupu tepla na 0,7násobek referenční hodnoty pro novou budovu a uplatňuje se požadavek na snížení primární neobnovitelné energie o 10 až 25 % v závislosti na typu budovy oproti nové budově. Požadavky na budovu s téměř nulovou spotřebou energie spočívají ve snížení průměrného součinitele tepla a snížení primární neobnovitelné energie. Jakým způsobem požadovaného snížení projektant dosáhne, je čistě na něm. Zda ukazatel primární neobnovitelné energie nebude překročen na základě výraznějšího snížení prostupu tepla s využitím méně účinných TZB a obnovitelných zdrojů energie, nebo využitím vysokoúčinných technických systémů s méně kvalitními konstrukcemi budovy (splňující minimální požadavky vyhlášky) nebo různou kombinací užitých TZB a jednotlivých konstrukcí, případně obnovitelných zdrojů energie, je závislé na návrhu projektanta.

Další připravované vyhlášky a normy

Ještě bude následovat novela vyhlášky č. 193/2013 Sb., o klimatických systémech, a vyhlášky č. 194/2013 Sb., o provozovaných kotlích a rozvodech tepelné energie, kde se v § 6a mění stávající „kontroly provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie“ na „kontroly systému vytápění a kombinovaného systému vytápění a větrání“, a dále „kontroly klimatického systému“ se mění na „kontroly systému klimatizace a kombinovaného systému klimatizace a větrání“.

Připravuje se rovněž revize ČSN 73 0540 Tepelná ochrana budov. Z dosud platných čtyř samostatných částí této normy, které byly vydány v letech 2005 až 2012, se změna dotkne zejména části 2: Požadavky.

Marie Báčová

odborná poradkyně předsedy ČKAIT
s využitím tiskové zprávy MPO, Praha, 6. ledna 2020

Nově platí právo na digitální služby

Schválený zákon o právu na digitální služby, který vyšel ve Sbírce 17. ledna 2020, je jedním z opatření k naplnění cílů definovaných Vládním programem digitalizace ČR 2018 a současně naplněním cílů EU definovaných zejména Akčním plánem EU pro eGovernment 2016–2020.

Zákon 12/2020 Sb. ve své konstrukci zakotvuje právo fyzických a právnických osob na poskytnutí digitálních služeb orgány veřejné moci při výkonu jejich působnosti a zároveň povinnost orgánů veřejné moci poskytovat digitální služby, i když konkrétní povinnosti takovou digitální službu poskytnout jsou nezřídka v právních předpisech již přirozeně zakotveny. Zakotvení práva na poskytnutí digitální služby v žádném případě nevylučuje a ani neomezuje využití dosavadních způsobů poskytování služby ze strany orgánů veřejné moci podle volby uživatele služby. Služby poskytované již nyní digitálně zůstávají návrhem nedotčeny.

Zákon kromě zakotvení digitální služby přináší především obecné právo na poskytnutí digitální služby, což znamená, že fyzické a právnické osoby budou mít právo na to, aby jim služba byla poskytnuta v elektronické podobě jako digitální. V praxi se projeví tak, že každý uživatel služby bude moci požadovat poskytnutí digitálních služeb pro sebe, popřípadě jinou osobu, kterou pověřil k využití digitálních služeb svým jménem.

Občané nebudou muset opakovaně dokládat státu stejné údaje

V rámci činnosti orgánů veřejné moci pak bude mít uživatel služby výhodnější postavení než doposud, neboť je v zákoně nastolen obecný princip, že jednou uchované údaje, které má veřejná správa k dispozici, nebude muset uživatel služby dokládat znovu. Nedílnou součástí zákona o právu na digitální služby je i návrh změn vybraných zákonů, jejichž implementace, spolu s dalšími očekávanými změnami vybraných zákonů, bude nezbytná pro garanci komplexní funkčnosti zákonem stanovených vazeb mezi orgány veřejné moci jako poskytovateli digitálních služeb a fyzickými a právnickými osobami jako uživateli těchto služeb.

Změny jsou provedeny v následujících zákonech:

- č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů;

- č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů;
- č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci;
- č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), ve znění pozdějších předpisů;
- č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů;
- č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů;
- č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů;
- č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů;
- č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů.

Další postupné změny a modernizace ostatních více než 430 zákonů a více než 2500 podzákonných norem, které tvoří rámec výkonu státní správy v přímé, či přenesené působnosti, bude již v gesci vlády a jednotlivých odpovědných správců agend.

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení (1. února 2020), s výjimkou ustanovení (viz zákon), která budou postupně nabývat účinnosti až do března 2025.

Ing. Hedviga Klepáčková

vedoucí Legislativně právního střediska ČKAIT

Novela vodního a stavebního zákona

Novela stavebního a vodního zákona, která platí od 1. února 2020, reaguje na stále častější výskyty tzv. meteorologického sucha, což je přírodní jev, kdy pozorujeme negativní a výraznou odchylku od průměrné hodnoty srážek, která trvá značné časové období a postihuje velké oblasti.

Z těchto důvodů je zjevná urgentní potřeba posílit co nejdříve zadržení vody v krajině. Schválené novely se toho snaží docílit vytvořením zvláštní skupiny terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině a usnadněním výstavby zákonem vymezeného okruhu malých vodních děl. Tato lokální akumulace ve vodních útvarech přispěje k rozvoji nebo alespoň udržení biodiverzity, zejména vodní, mokřadní a pobřežní vegetace a fauny, a zároveň pozitivně přispěje k termoregulaci krajiny a lokálnímu příznivějšímu mikroklimatu.

Novela stavebního zákona umisťování nově vymezených terénních úprav (sloužících k zachycení srážkových vod a k zamezení jejich rychlého povrchového odtoku) zařazuje namísto územního rozhodnutí do jednoduššího režimu územního souhlasu. Při tom takové terénní úpravy svým provedením nebudou mít charakter typických vodních děl.

Odlišná je cesta sledující stejný cíl při zakládání vodních děl omezené velikosti. Co do plochy se schválená skupina vodních děl shoduje s nově definovanými terénními úpravami sloužícími k zachycení srážkových vod. Bude se však jednat o vodní díla, tj. na rozdíl od schválené skupiny terénních úprav na nich bude docházet k nakládání s vodami se všemi z toho plynoucími důsledky, včetně nutnosti ohlášení těchto vodních děl a nutnosti získat pro ně kolaudační souhlas nebo rozhodnutí. Tyto požadavky vycházejí z principu předběžné ochrany, kdy je nezbytné umožnit vodoprávnímu úřadu kontrolu provedené stavby vodního díla z hlediska její bezpečnosti.

Ing. Hedviga Klepáčková

vedoucí Legislativně právního střediska ČKAIT

Hlavní změny ve vodním zákoně

Novelou č. 312 z 31. října 2019 se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). V § 15a se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 až 5, které znějí:

- (3) *K provedení vodního díla do plochy 20 000 m² s výškou hráze do 2,5 m, které slouží ke vzdouvání a akumulaci vod a které nepodléhá technickobezpečnostnímu dohledu nebo splňuje kritéria pro zařazení do IV. kategorie technickobezpečnostního dohledu, postačí ohlášení vodoprávnímu úřadu. Při ohlašování vodního díla podle věty první se obdobně použijí ustanovení stavebního zákona o ohlašování staveb.*
- (4) *Ohlášení vodního díla podle odstavce 3 obsahuje*
 - a) *náležitosti podle stavebního zákona⁴⁾ a dále závazné stanovisko orgánu územního plánování podle § 96b stavebního zákona, přičemž územní rozhodnutí ani územní souhlas se nevydává; nejde-li o záměr prováděný v území chráněném podle části třetí nebo čtvrté zákona o ochraně přírody a krajiny, nevyžaduje se závazné stanovisko orgánu ochrany přírody,*
 - b) *projektovou dokumentaci zpracovanou osobou, která získala oprávnění k této činnosti podle zvláštního právního předpisu^{10d)}, která obsahuje průvodní zprávu, souhrnnou technickou zprávu, situační výkresy, dokumentaci objektů a technických a technologických zařízení, dokladovou část, návrh plánu kontrolních prohlídek stavby, návrh na zařazení vodního díla do kategorie technickobezpečnostního dohledu a rozsah, popřípadě podmínky pro provádění technickobezpečnostního dohledu (§ 61 odst. 4), údaje o maximální hladině vzduté a akumulované vody, normální hladině vzduté a akumulované vody a údaj o objemu vzduté a akumulované vody při normální hladině,*

c) posudek pro zařazení vodního díla do kategorie s návrhem podmínek provádění technickobezpečnostního dohledu (§ 61 odst. 4),

d) stanovisko správce povodí,

e) vyjádření příslušného správce vodního toku, pokud vodním dílem nebo nakládáním s vodami dochází k dotčení vodního toku,

f) stanovisko obce, v jejímž územním obvodu může dojít k ovlivnění vodních poměrů.

- (5) *Pokud vodním dílem nebo nakládáním s vodami dochází k dotčení vodního toku, obsahuje projektová dokumentace podle odstavce 4 písm. b) také údaje o průtocích vody ve vodním toku a návrh minimálního zůstatkového průtoku včetně místa a způsobu jeho měření (§ 36 odst. 2).*

Za § 15a se vkládá nový § 15b, který včetně nadpisu zní:

§ 15b Ohlášení terénních úprav

- (1) *K provedení terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině do 1,5 m hloubky o výměře nad 300 m² nejvíce však do 20 000 m² v nezastavěném území, které nemají společnou hranici s veřejnou pozemní komunikací, postačí ohlášení vodoprávnímu úřadu. Při ohlašování terénních úprav podle věty první se obdobně použijí ustanovení stavebního zákona o ohlašování staveb.*
- (2) *Ohlášení terénních úprav podle odstavce 1 obsahuje náležitosti podle stavebního zákona⁴⁾ a dále závazné stanovisko orgánu územního plánování podle § 96b stavebního zákona, přičemž územní rozhodnutí ani územní souhlas se nevydává. Nejde-li o terénní úpravy prováděné v území chráněném podle části třetí nebo čtvrté zákona o ochraně přírody a krajiny, nevyžaduje se závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.*

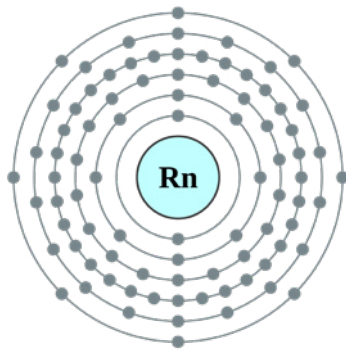
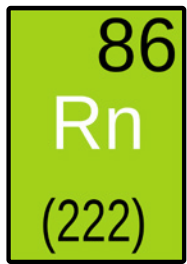
- (3) Dokumentace terénních úprav podle odstavce 1 obsahuje
- a) průvodní zprávu se základními údaji o terénních úpravách,
 - b) údaje o předpokládaných účincích terénních úprav na okolí, technický popis postupu a způsobu prací, údaje o násypných hmotách, o místě a způsobu uložení vytěžených hmot, o způsobu jejich zhutňování a povrchové úpravě,
 - c) situační výkres na podkladě kopie katastrální mapy a

d) situační výkres v měřítku zpravidla 1:500 s vyznačením navrhovaných terénních úprav, pozemků, na nichž se projeví jejich důsledky, včetně vyznačení stanovených ochranných nebo bezpečnostních pásem nebo záplavových území, a potřebné geometrické parametry určující v situačním výkresu polohové a výškové umístění terénních úprav.

Citace z novely vodního zákona

Rizika navrhování ochrany proti radonu

V září 2019 byly vydány ČSN 73 0601 Ochrana staveb proti radonu z podloží a ČSN 73 0602 Ochrana staveb proti radonu a gama záření ze stavebních materiálů. Konečné znění normy nebylo projednáno v TNK 65, ač je to v obsahu normy uvedeno. Jejich používání může proto přinášet některé problémy a nejasnosti, které jsou popsány v tomto článku.

Podle čl. 7 ČSN 73 0601 se pro protiradonovou izolaci mohou použít materiály, které mají stanovený součinitel difuze radonu včetně spoje a zaručují trvanlivost protiradonových izolací. Součinitel difuze radonu se stanoví podle normy ČSN 73 0601 podle ISO/TS 11 665-13 nebo podle údajného právního předpisu (Metodika SÚJB č. SÚJB/RCHK/27365/2013/7). Hodnoty součinitele difuze radonu v izolačním materiálu uvádí prý výrobce, popř. dodavatel izolace spolu s identifikací zkušební metodiky a názvem a adresou laboratoře, která provedla měření.

Nesoulad mezi normou a stavebním zákonem

Tento požadavek není v souladu s požadavkem § 156 zákona 183/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů (Stavební zákon). Pro stavbu mohou být navrženy a použity jen takové výrobky, materiály a konstrukce, jejichž vlastnosti z hlediska způsobilosti stavby pro navržený účel zaručují, že stavba při správném provedení a běžné údržbě po dobu předpokládané existence splní základní požadavky na stavby podle přílohy I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 z 9. března 2011. Výrobky pro stavbu, které mají rozhodující význam pro výslednou kvalitu stavby a představují zvýšenou míru ohrožení oprávněných zájmů, jsou stanoveny a posuzovány podle zákona č. 22/1997 Sb. ve znění zvláštních právních předpisů a podle nařízení vlády č. 163/2002 Sb.

Vzhledem ke skutečnosti, že požadavek na součinitel difuze radonu není sledovanou vlastností podle přílohy ZA výrobních norem pro hydroizolační pásy a plastové fólie, nemůže výrobce

takovou charakteristiku (vlastnost) deklarovat v prohlášení o vlastnostech (dále POV). Takovou vlastnost může deklarovat nad rámec POV, ale nemusí.

Je však otázkou právního výkladu, zda užití výrobku v neshodě se zamýšleným užitím výrobku deklarovaným v POV je v souladu s požadavky § 156 zákona č. 183/2006 Sb.

Někteří výrobci nebo i prodejci asfaltových pásů uvádějí v technických nebo reklamních listech, že tento pás lze použít proti zemní vlhkosti a radonu. V prohlášení o vlastnostech výrobku podle ČSN EN 13 969 však není užití asfaltového pásu jako izolace proti radonu definováno.

Doporučení

Při volbě výrobku určeného pro izolaci proti radonu do stavby je nezbytné vyžadovat písemné prohlášení výrobce o deklaraci Součinitele difuze radonu podle čl. 7.3 ČSN 73 0601.

Ing. Ladislav Bukovský
soudní znalec

Literatura:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 z 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS.
- Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky ve znění pozdějších předpisů.
- Jiránek, M.: Změny v navrhování protiradonových opatření podle revidované ČSN 73 0601 (stavba.tzb-info.cz).
- ČSN EN 13707: 2014 Hydroizolační pásy a fólie – Vyztužené asfaltové pásy pro hydroizolaci střech – Definice a charakteristiky.
- ČSN EN 13969: 2005 Hydroizolační pásy a fólie – Asfaltové pásy do izolace proti vlhkosti a asfaltové pásy do izolace proti tlakové vodě – Definice a charakteristiky.

Mateřský jazyk cizinců a pracovní smlouva

S cizinci je vhodné uzavírat smlouvy ve dvou jazykových mutacích, a to česky a v jazyce, kterému zaměstnanec prokazatelně rozumí, v opačném případě mohou být ustanovení v této smlouvě neplatná.

Při současné situaci na trhu práce se v praxi velmi často setkáváme s případy, kdy zaměstnanci neovládají český jazyk, a nejsou tak objektivně schopni porozumět textu uzavírané ryze české pracovní smlouvy. Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu z 11. března 2008, sp. zn. 21 Cdo 1760/2007 platí, že sama okolnost, že právní úkon je projeven v cizím jazyce, neznamená, že je neplatný pro nesrozumitelnost. O nesrozumitelný projev vůle způsobující neplatnost právního úkonu půjde tehdy, jestliže cizí jazyk, v němž byl projev vůle učiněn, je nesrozumitelný druhému účastníku právního vztahu, jemuž byl adresován. Byť tato starší judikatura odkazuje na již překonaný zákoník práce z roku 1965, její závěry lze použít přiměřeně i dnes, a to při aplikaci § 553 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku ve znění pozdějších předpisů. Srozumitelnost se týká výrazové (formální) stránky projevu vůle. Projev vůle není srozumitelný, pokud výrazům, kterými je vůle navenek komunikována, nelze porozumět, takže se nelze seznámit s obsahem projevené vůle (nesrozumitelné zvuky při ústním projevu, nečitelné písmo při písemném projevu, použití cizího jazyka, kterému adresát jednání nerozumí apod.).

Jazyková mutace smlouvy

Pokud bude tedy uzavírána pracovní smlouva či dohoda se zaměstnancem, který nerozumí česky, lze jednoznačně doporučit, aby byla taková smlouva či dohoda vyhotovena ve dvou jazy-

kových mutacích (primárně česky a dále pak v jazyce, kterému daný zaměstnanec prokazatelně rozumí). Tímto postupem se lze vyhnout následným komplikacím, které přináší pouze česky psaná smlouva nebo smlouva psaná pouze v cizím jazyce. Ryze cizojazyčné smlouvy bývají často překážkou při jednání se zdravotními pojišťovnami, OSSZ, oblastními inspektoráty práce, soudy apod. Povinnost vyhotovit smlouvu také v mateřském jazyce daného cizince nevyplývá z žádného platného právního předpisu. Plně postačí, pokud bude pracovní smlouva vyhotovena také v jazyce, kterému daný zaměstnanec prokazatelně rozumí. Pro předejití sporu, zda byl cizojazyčnou smlouvou pracovněprávní vztah založen či nikoliv, doporučuji, aby zaměstnanec pod text dané smlouvy doplnil, že pracovní smlouvě porozuměl a toto prohlášení učinil právě v jazyce, kterým je smlouva (také) napsána. Tento projev vůle by měl být učiněn vlastními slovy zaměstnance, vepsán rukou (nikoliv strojově) a podepsán. Zaměstnanci se bude následně velmi těžce prokazovat, že textu skutečně nerozuměl.

Mgr. Jakub Oliva,

advokát trvale spolupracující

s ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.

*převzatý a redakčně upravený článek publikovaný
v originále 23. dubna 2019 na www.epravo.cz*

JUBILEUM

František Bostl – stále aktivní osmdesátník

Osudem Františka Bostla bylo umístěnkové řízení, které tehdejšího absolventa střední průmyslové školy stavební poslalo pracovat na stavební úřad do pohraničí. Protože si brzy osvojil potřebné znalosti, dosti odlišné od těch školních, byl převelen na okresní stavební úřad a souběžně dálkově vystudoval stavební

fakultu ČVUT, obor pozemní stavby. Jeho pracovitost a znalost problematiky odborné i právní byla předpokladem pro jeho další působení, a to na místě vedoucího odboru výstavby a územního plánování jihočeského krajského národního výboru (KNV). Jeho znalosti ho doporučily pracovat i v poradních orgánech ústředních úřadů. Za situace, kdy pro výkon funkce v komunistickém KNV začaly být rozhodující ne odborné, ale politické požadavky, František z KNV odešel, a vedl pak Krajskou investorskou-inženýrskou organizaci pro bytovou a občanskou výstavbu. Následně řídil výstavbu a údržbu Dopravního podniku České Budějovice. Po odchodu do důchodu spoluvlastnil a řídil projektový atelier s.r.o. Od roku 1979 dosud, tedy již 40 let, je

soudním znalcem pro oceňování nemovitostí, byl též znalcem pro obor stavebnictví a od roku 1983 dosud je předsedou poradní a zkušební komise Krajského soudu pro obory stavebnictví a oceňování nemovitostí. V Českém svazu stavebních inženýrů zastává již dlouhá léta funkci předsedy revizní komise a po tři období byl tajemníkem poroty soutěžní přehlídky stavebních realizací PRESTA Jižní Čechy.

František Bostl získal autorizaci pro obor pozemní stavby v roce 1994 a pro své odborné a právní znalosti, značné zkušenosti, pracovitost a smysl pro poctivost pracoval od roku 1997 v senátu Stavovského soudu a po tři volební období byl členem Stavovského soudu ČKAIT.

Za svou obětavou práci byl oceněn různými vyznamenáními, inženýrskou komorou mu bylo uděleno čestné členství ČKAIT.

Jménem svým a jménem svých bývalých spolupracovníků bych mu rád poděkoval za veškerou práci pro společnost, za přímý, poctivý a kamarádský vztah ke kolegům a spolupracovníkům a do dalších let mu popřál zdraví a výdrž v jeho aktivitách.

Ing. Jiří Schandl

bývalý předseda oblasti ČKAIT České Budějovice

Jaký je názor členů na činnost ČKAIT?

Dotazníkový průzkum, v němž bylo obesláno 19 683 a odpovědělo 2844 autorizovaných osob, ukázal, že většina z respondentů sleduje dění v Komoře a svou profesní organizaci vnímá pozitivně. Nejčastějším vzkazem pak bylo volání po zpřístupnění norem, vzniku specializovaných časopisů pro jednotlivé profese a poučení se z chyb kolegů, případně přísnější odebírání razítek.

Většina z vás zaregistrovala ve druhém pololetí roku 2019 elektronický dotazník, který měl za cíl získat pro naši Komoru širokou zpětnou vazbu od co největšího počtu autorizovaných osob. Do této aktivity se zapojily skoro všechny severní oblasti v republice, což je nejlépe patrné z přehledné mapy.

Když jsme v naší olomoucké oblasti připravovali otázky, snažili jsme se, aby vám odpovědi nezabraly více než několik minut. I proto nelze na tuto anketu pohlížet jako na sociologický průzkum, ze kterého by bylo možné dělat detailní závěry a statisticky je vyhodnocovat. Šlo nám opravdu „jen“ o to, dozvědět se více o vašich požadavcích a potřebách, o tom, jak Komoru a její aktivity vnímáte a co byste chtěli změnit. Nepoušteli jsme se do složitějších otázek, ale hledali témata, která lze pokud možno jednoduše popsat nebo vyhodnotit. Přesto pro některé z vás otázky nebyly zcela jednoznačné a občas jste nevěděli, jak odpovědět. Těm, co nebyli plně spokojeni, se tímto omlouváme a věříme, že příště se nám podaří obdobnou anketu připravit o něco lépe. I přesto má průzkum svoji cenu, a to zejména z toho důvodu, že velká část z vás využila této možnosti a velmi otevřeně nám sdělila, jaký je její osobní názor na Komoru a její činnost. Je pravda, že odpovědi byly velmi rozličné (od tvrdé kritiky až po chválu), ale to je právě to, co jsme chtěli získat.

Co nás bohužel trochu zklamalo, byla poměrně malá účast. Při přípravě ankety jsme odhadovali, že vzhledem k tomu, že je dotazník krátký a odpovídající může sedět v klidu své kanceláře, bude účast tak dvakrát větší než na valných hromadách. Bohužel, nestalo se. Z toho je patrné, že pasivní členové se „probudí“ až ve chvílích, kdy jim „teče do bot“ nebo se hrouť fungující model. Na druhou stranu

lze z této úvahy vyvodit, že Komora je funkční a autorizované osoby ji nepotřebují měnit. Zůstat však pasivní a nesnažit se o změnu k lepšímu by byla jistě chyba, kterou lze vyčíst nejen z vyhodnocených dat, ale i z vašich připomínek a námětů.

V tomto článku se nechci pouštět do hodnocení získaných dat, protože většina z vás již svůj názor sdělila, za což ještě jednou děkuji. Ti, ke kterým se dotazník nedostal, si mohou sami odpovědět na položené dotazy a současně si udělat srovnání, do jaké části koláčového grafu nebo sloupceku jejich názor zapadne. Pokud budete mít po přečtení tohoto článku potřebu sdělit mi svůj názor či připomínku, budu rád a určitě takové sdělení proberu i s kolegy. V naší olomoucké oblasti jsme dotazník spustili již v květnu 2019 a desítky vašich reakcí jsme pak následně probírali na zasedáních oblastního výboru. Jelikož jsme cítili, že to není ztráta času, ale zajímavý zdroj informací, nabídli jsme totéž připravit i dalším oblastem. Dovolte mi při této příležitosti ještě jednou poděkovat i našemu kolegovi z výboru Ing. Michalu Majerovi, který si značnou část přípravy i vyhodnocení vzal pod „svá křídla“ a vy si nyní můžete srovnat, jak se vaše nebo většinové oblastní názory kryjí nebo naopak odlišují od ostatních.

Podle mého názoru je zcela markantní, že v drtivé většině se na problematiku Komory a její chod díváme napříč naší republikou shodně a trápí nás stejné věci.

Poměrně vysoký počet respondentů nabídl konkrétní spolupráci: 551 osob by bylo ochotno pomoci s náměty na ČŽV a exkurze, 319 by se zapojilo do práce ve výboru oblasti a orgánech Komory a 368 osob by bylo ochotno spolupracovat při přípravě zákonů a vyhlášek.

Tabulka odezvy autorizovaných osob v jednotlivých oblastech

Oblast	Počet oslovených členů	Počet osob bez reakce	Bez reakce [%]	Počet osob, které vyplnily dotazník	Odezva [%]
Hradec Králové	1 900	1 490	78,42 %	410	21,58 %
Karlovy Vary	812	688	84,73 %	124	15,27 %
Liberec	1 091	925	84,78 %	166	15,22 %
Olomouc	1 490	1 295	86,91 %	195	13,09 %
Ostrava	2 715	2 303	84,83 %	412	15,17 %
Pardubice	1 060	835	78,77 %	225	21,23 %
Pízeň	1 515	1 358	89,64 %	157	10,36 %
Praha	9 100	7 945	87,31 %	1 155	12,69 %
Celkem	19 683	16 839	85,55 %	2 844	14,45 %

Co nám respondenti nejčastěji vzkazovali?

A co by naopak respondenti od Komory očekávali? V dotaznících se objevilo 550 vzkazů. Zde je seznam těch nejčastějších požadavků:

- Zpřístupnit normy.
- Specializované profese nemusejí mít zájem o časopis Stavebnictví a chtějí místo něj jiný časopis odpovídající jejich odbornosti.
- Uspořádat akce, kde se bude poukazovat na chyby AO a nesprávná řešení – poučení se z chyb.
- Více se volá i po „přísnější Komoře“ a odebrání razítek.
- Občas připomínat Profesis (a co je nového) a jak se do systému přihlásit. Nestačí napsat, že heslo jste před léty obdrželi e-mailem (je možnost obnovit heslo online).
- Organizovat diskusní fóra (workshopy) k různým tématům a nechat tam hovořit jak odborníky, tak AO mezi sebou.
- ČKAIT se musí více vličit do přípravy zákonů.

- Snažit se o společné semináře (fóra) mezi projektanty, stavebními úřady a dotčenými orgány státní správy.

Jelikož jsme se snažili připravit stručný dotazník, nechci se ani teď rozepisovat a psát esej o tom, co z toho vyplývá, co je třeba změnit nebo raději neopakovat. Jen na závěr uvedu, že pro příští pololetí už budeme mít u nás na oblasti trochu jiné semináře a závěrečné výsledky jsme předali všem oblastem a probírali je i na celorepublikovém setkání oblastí v Praze.

A nyní už tedy předkládám to, co jsme od vás (resp. od těch 14,45 % aktivnějších) získali. Přejeme zajímavé „zkouknutí“ dat.

Ing. Jiří Kožušniček

Ing. Michal Majer

kancelář oblasti ČKAIT Olomouc

Jak se oblastní kanceláře ČKAIT zapojily do dotazníkového průzkumu

Do dotazníkového průzkumu se zapojilo 14,5 % autorizovaných osob oslovených osmi oblastními kancelářemi, konkrétně se jednalo o členy oblastí Hradec Králové, Karlovy Vary, Liberec, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň a Praha.

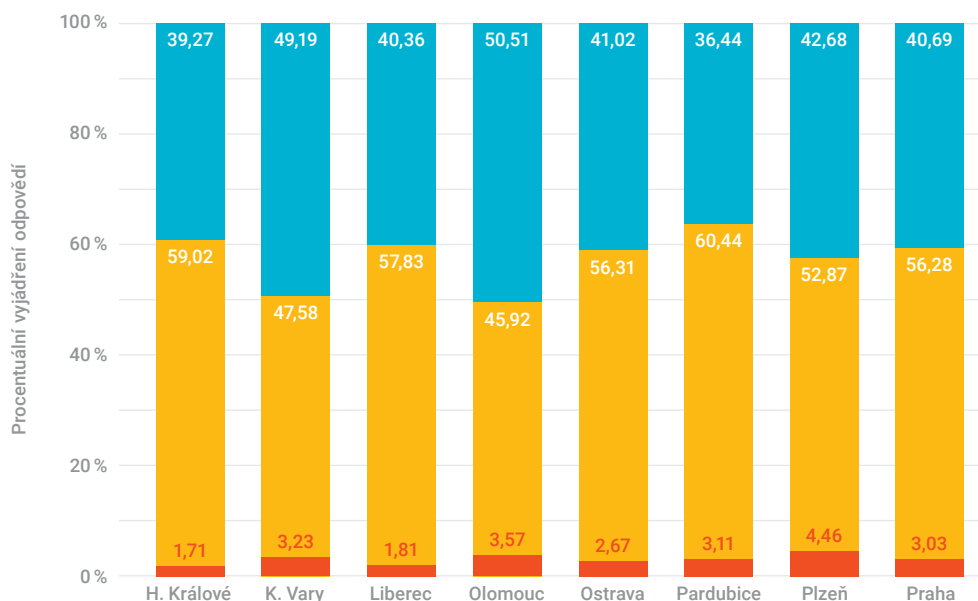
Kompletní výsledky dotazníkového průzkumu jsou ke stažení na zpravy.ckait.cz.

Sledujete dění v ČKAIT?

Sleduji pravidelně

Sleduji náhodně

Nesleduji vůbec

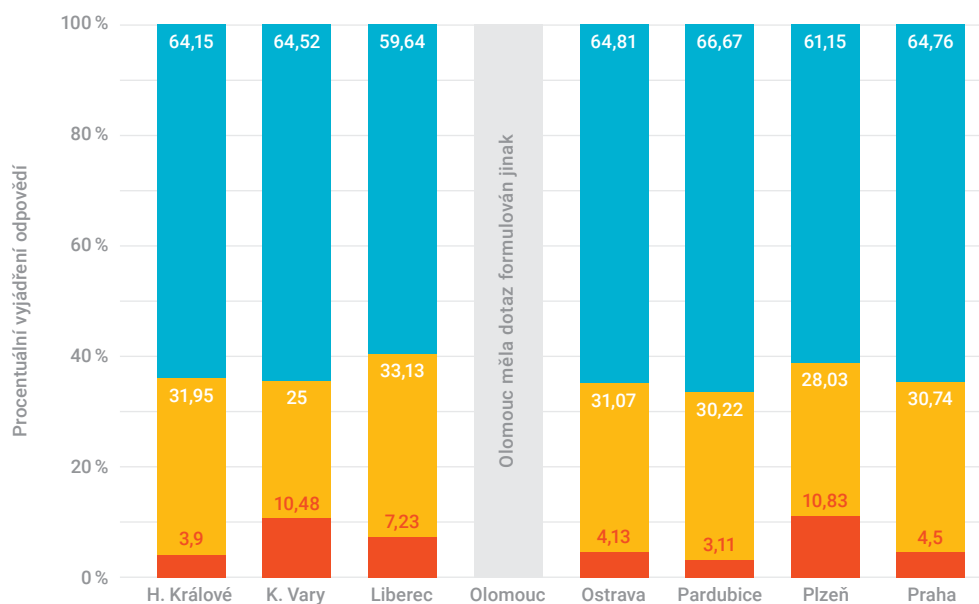

Jak vnímáte ČKAIT?

Pozitivně

Neutrálně

Negativně, pouze
jako povinnost
ze zákona

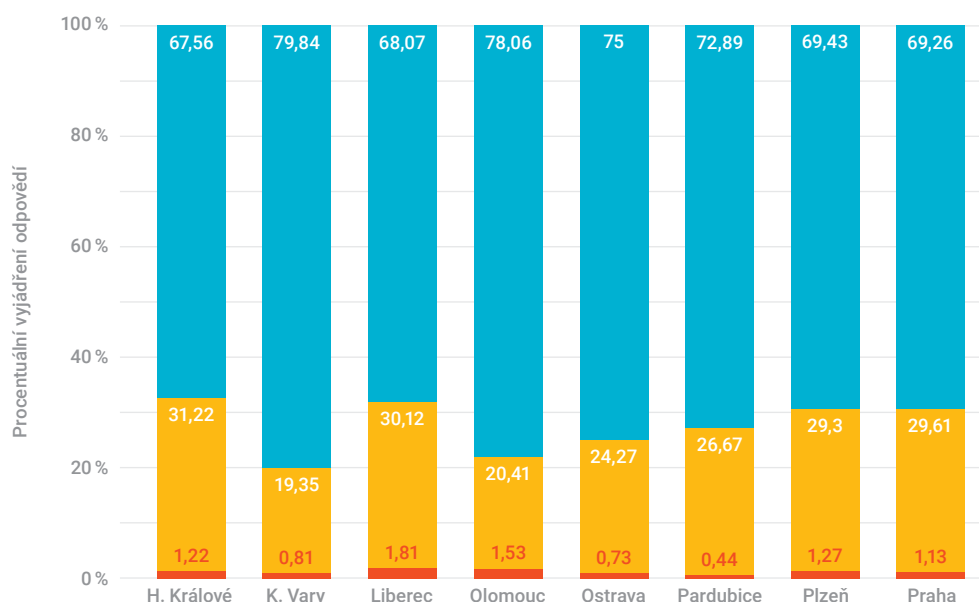

Využil(a) jste za poslední 3 roky nějakou nabídku služeb ČKAIT?

Ano, využil(a) jsem

Ne, nevyužil(a) jsem

Nevyužil(a) jsem
a ani nemám zájem

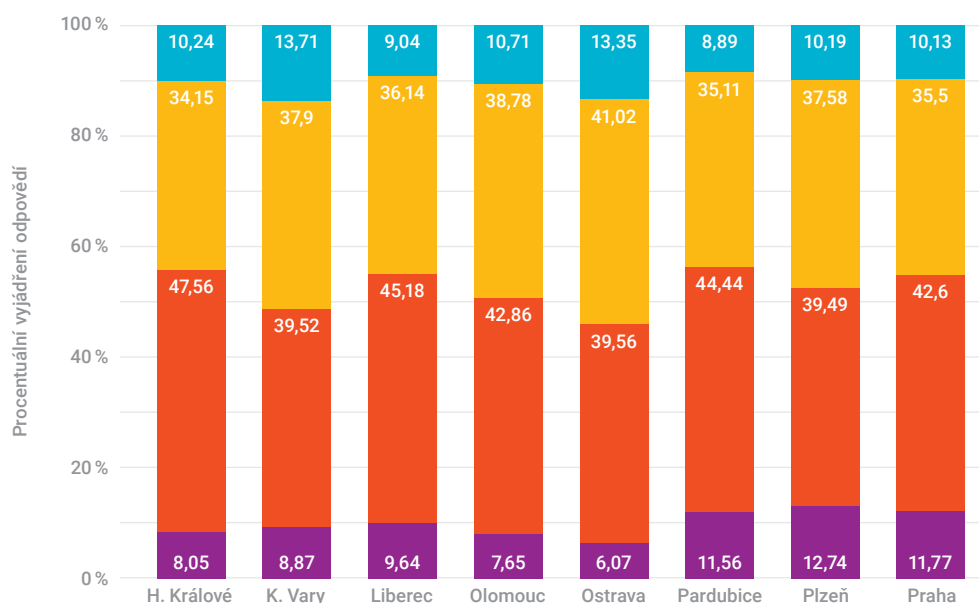
Používáte www.profesis.cz jako zdroj informací?

Pravidelně navštěvuji
a používám

Využívám Profesis
jen zřídka

Znám Profesis,
ale nevyužívám

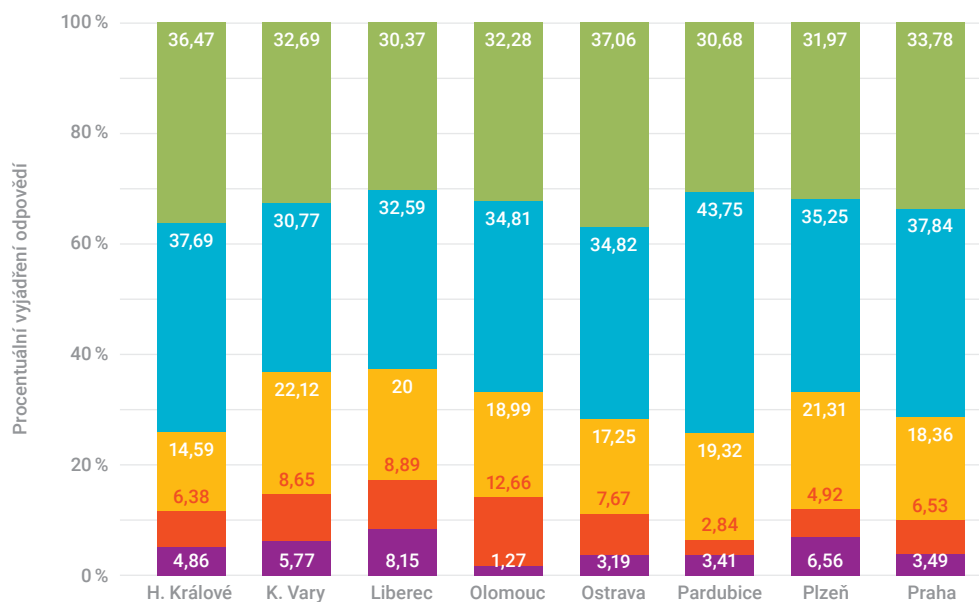
Co je Profesis?

Jak jste spokojen(a) se službami ČKAIT – školení pořádaná v rámci celoživotního vzdělávání?

Známkování:

1 2 3 4 5

Jak jste spokojen(a) se službami ČKAIT – pojištění autorizovaných osob?

Známkování:

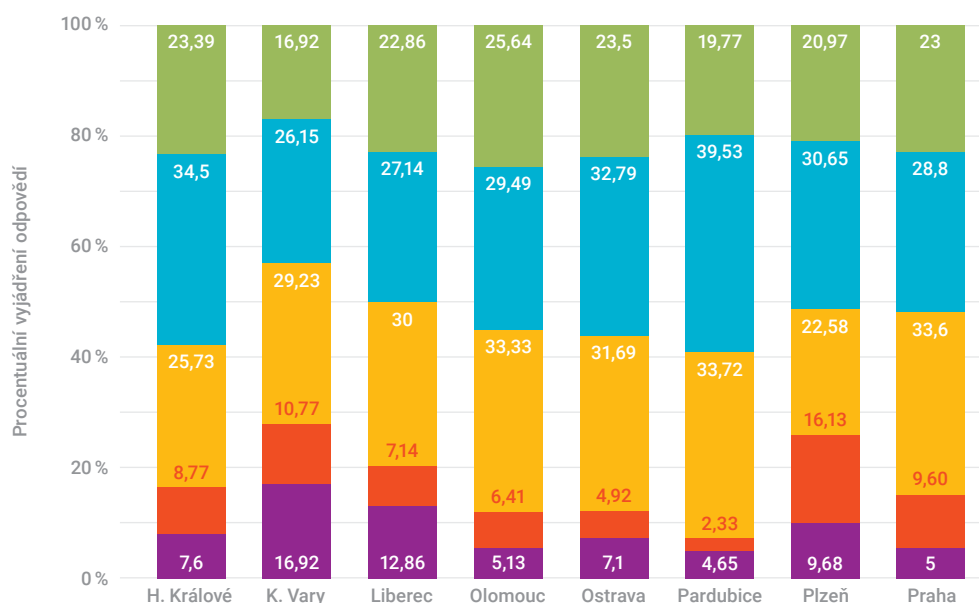
1 2 3 4 5

Jak jste spokojen(a) se službami ČKAIT – právní poradna?

Známkování:

1 2 3 4 5

Z pátého zasedání představenstva 2019

Na listopadovém jednání se Představenstvo ČKAIT zabývalo zejména hospodařením, přípravou shromáždění delegátů a legislativními otázkami spojenými s výkonem profese. Schválilo mimo jiné čtenější vydání časopisu Z+i.

Jednání se po celou dobu účastnilo 13 členů, dva členové (Ing. Michal Drahorád, Ph.D., a Ing. Jindřich Pater) byli nepřítomni na části jednání.

Rozhodnutími per rollam mezi řádnými jednáními byla udělena záštita akci Týden Facility Managementu (11 pro, 1 zdržel se, 3 proti) a akci Střežařská konference Praha 2019 (8 pro, 0 zdržel se, 7 proti).

Průběžné výsledky hospodaření ČKAIT v roce 2019

Ekonomický mandátář ČKAIT Ing. Motyčka předložil stav hospodaření k 31. říjnu 2019, tj. 83 % ročního rozpočtu. Výnosy v mandatorní části jsou vyšší, než předpokládal roční rozpočet. Náklady jsou v mandatorní části rozpočtu celkem čerpány ze 73 % ročního rozpočtu, tedy o 10 % nižší. Výsledek rozdílu příjmů a výdajů v ekonomických činnostech je na úrovni 59 % ročního rozpočtu. Prognóza výsledného ročního hospodaření je zatím 5 až 6 mil. Kč zisku. Proto je možné ještě čerpat daňově uznatelné náklady včetně případného zvýšení limitu oblasti, která podá zdůvodnění Představenstvu ČKAIT. Také můžeme v závěru roku darovat finanční prostředky na účelné akce ve výši do 200 tis. Kč, aby byly daňově uznatelným výdajem.

Návrh rozpočtu ČKAIT na rok 2020

V rámci přípravy na jednání valných hromad oblastí a také březnového Shromáždění delegátů ČKAIT byl dnes předložen k projednání výsledný návrh rozpočtu. Při diskusi byly nárokovány změny v některých kapitolách. Tyto budou zapracovány a konečný návrh bude k dispozici do konce t.r. Návrh Ing. Křečka, vydávat časopis Z+i ČKAIT šestkrát ročně, byl schválen (15 pro, 0 zdržel se, 0 proti).

Plánujeme ponechat členské příspěvky pro rok 2021 ve stejné výši jako dosud, a proto neočekáváme žádné výrazné zásahy ve výdajích v mandatorní části rozpočtu. Doporučujeme projednat konečné rozhodnutí na zasedání představenstva v únoru 2020, protože ještě na to může mít vliv výsledek jednání valných hromad oblastí.

Ing. Hnízdil předložil cenovou nabídku na pořízení a provoz platebního terminálu, který je plánovaný po vyloučení hotovostních plateb po nabytí účinnosti 3 a 4 vlny EET – od 1. května 2020. Bylo schváleno (14 pro, 0 zdržel se, 0 proti).

Ing. Pejchal informoval o škodním průběhu základního pojištění a zvýšeného skupinového pojištění. Průběh je stále příznivý. Dále přítomné seznámil s nabídkou D.A.S. na pojištění právní ochrany. Představenstvo pověřuje předsedu po konzultaci s právníkem smlouvu podepsat. Také předložil nabídku na pojištění soudních znalců, kteří budou muset být po účinnosti novely zákona od 1. ledna 2021 pojištěni ze zákona.

Ing. Hnízdil informoval o cenové nabídce na e-learning od společnosti PragoData Consulting, s.r.o., v ceně 200 tis. Kč – představenstvo s cenou souhlasí. Středisko vzdělávání a informací může systém objednat.

Příprava na volby do SD

Předseda požádal členy představenstva, aby zvážili své další působení v představenstvu. Po valných hromadách budou známi kandidáti do všech orgánů. Na únorovém jednání bude kandidátka schválena.

Vydávání časopisů a publikací

Bylo schváleno vydávání časopisu Z+i ČKAIT šestkrát ročně, seznámili jsme se s edičním plánem. V letošním roce se vydání některých plánovaných publikací odsunulo až do období po schválení nového stavebního zákona – po rekodifikaci.

Rekodifikace stavebního zákona

Ing. Hladík informoval o postupu prací a připomínkování návrhů v jednotlivých pracovních skupinách. Všechny podklady jsou zveřejněny na webu Komory v článku Rekodifikace veřejného stavebního práva. Ing. Hnízdil informoval o podobě novely stávajícího stavebního zákona a novely autorizačního zákona, konkrétně o podobě „elektro-nického autorizačního razítka“.

Novela autorizačního zákona a překrývání oborů

Představenstvo se v návaznosti na bod 13 z jednání představenstva 19. září 2019 opět zabývalo návrhem na úpravu autorizačního zákona. Podnětem k tomu byly námitky či nesouhlasné stanovisko Ing. Macha a Ing. Řičici (předseda profesního aktivu pro obor geotechnika) a některých dalších našich AO. Námitky obdrželi předseda Ing. Křeček a ředitel kanceláře Ing. Hnízdil. Nesouhlasné stanovisko se týkalo změny § 18 AZ – doplnění odstavce „překrývání oborů“. Z podnětu Ing. Křečka se těmito námitkami zabývala Legislativní komise ČKAIT 15. října 2019 a neshledala důvod, proč dlouholetou praxi v uplatňování předpisů ČKAIT a MMR ČR měnit. Představenstvo je i po diskusi nadále toho názoru, že je vhodné potvrdit sjednocení vnitřního předpisu ČKAIT a stanovisek MMR ČR zákonnou formou, protože se jedná o zažitou dvacetiletou praxi. Zároveň upozorňuje na odpovědnost AO ve znění § 12 AZ a § 159 SZ – v žádném případě se nesmí jednat o „formální razítkování“. Více viz strana 21 až 24.

Novela směrnice ČKAIT o uznávání

Prof. Materna předložil návrh změn směrnice pro uznávání odborné kvalifikace, což vyplynulo z požadavků Evropské komise. Bylo schváleno (14 pro, 0 zdržel se, 0 proti). Dále byl předložen návrh úprav v informačním systému MPO ČR Bussines.info.

Kategorizace staveb z hlediska požární bezpečnosti

Ing. Špačková uvedla návrh GR HZS na kategorizaci staveb z hlediska jejich požární bezpečnosti. Návrh s otázkami rozeslala členům v oboru požární bezpečnost staveb. Odpověď zaslalo jen 20 členů

oboru, kterého se tento návrh týká. Závěr aktivu je, že důsledkem může být zvýšené nebezpečí pro stavebníky. V příštím týdnu budeme s GR HZS jednat společně s ČKA.

Různé

- **Prof. Kabele** požádal o zopakování dotazníku, jak autorizované osoby používají BIM.
- **Ing. Zídek** požádal prof. Maternu o jednání s vedením Fakulty stavební VUT, kdy ukončit výstavu Stavba století v Brně. Dále ho, coby předsedu redakční rady časopisu ESB, vyzval, aby prověřil možnosti členů redakční rady pokračovat v činnosti v roce 2020 a předložil návrh na nové složení. Navrhl jak téma Stavební knihy pro rok 2020 s termínem vydání v dubnu na Inženýrském dni 2020, tak letošní vydání kalendáře s posledními 12 Cenami Inženýrské komory. Konferenci v Plasích 2021 bude organizovat ČKAIT. MI 2020 bude organizovat ČKAIT společně s OP ČSSI Karlovy Vary.
- **Ing. Pater** doporučil seznámit se s výsledky dotazníkové akce. Některé autorizované osoby po 15 letech neví, co je PROFESIS.
- **Prof. Materna** se zúčastnil s Ing. Zídkem a Ing. Paterem jednání V4 v Polsku. (Zpráva z jednání V4 je publikována v čísle 5 Z+i ČKAIT.
- **Ing. Špalek** nás zpravil o jednání komise ZZVZ. Dále informoval o písemné žádosti odeslané na odbor práva veřejných zakázek MMR ČR Mgr. Studničkovi o posouzení a řešení problematiky smluvních podmínek zadavatelů veřejných zakázek. Žádost vychází z podnětů a upozornění členů ČKAIT, kteří jsou jak účastníci veřejného zadávání na straně soutěžícího, tak i zadavatele veřejné zakázky.
- **Ing. Mráz** informoval o spolupráci ČKAIT s Ministerstvem dopravy a Správou železniční dopravní cesty, s.o., při přípravě a projednání staveb Rychlých železničních tratí na území ČR. Jednalo se s ministrem dopravy JUDr. Kremlíkem a následně také s generálním ředitelem SŽDC, s.o., Ing. Svobodou. Zapojení do iniciativy Saské inženýrské komory na spolupráci při přípravě stavby VRT Praha – Drážďany bude nejprve konzultováno se SŽDC, s.o., 27. listopadu 2019.
- Na konferenci o rychlých železničních spojení, pořádanou v Budapešti ve dnech 11. až 14. listopadu 2019 zeměmi V4 a dalšími devíti státy, byl delegován odborník v oblasti sdělovací železniční techniky

Ing. Josef Naništa, autorizovaný inženýr v oboru technologická zařízení staveb. O výsledcích konference podal písemnou zprávu.

- **Ing. Motyčka** předložil návrh směrnice S3 2019 odměny za ztráty času funkcionářům. Tento byl schválen (13 pro, 1 zdržel se, 0 proti).
- **Ing. Loukota** referoval o vývoji návrhu zákona o digitalizaci stavebního řízení. Dále doporučil vytvořit pracovní skupinu pro návrh prováděcí vyhlášky o dokumentaci staveb.
- **Ing. Hnízdil** sdělil, že na 28. Bavorský inženýrský den je pozván zástupce ČKAIT. ČKAIT bude zastupovat místopředseda Ing. Špalek. Dále informoval o nabídce společnosti VEKRA, která by ráda byla marketingovým partnerem ČKAIT; zajímá se zejména o sponzoring akcí. Je možné podpořit Cenu IK, Stavbu roku, časopis Stavebnictví.
- **Ing. Mandík** informoval o vyhlášení Stavby Ústeckého kraje pro rok 2018. Předložil žádosti o záštity – konference Bezpečně spolu; Konference dozorování – Brno 2020; Izolace 2020, FOR PASIV 2020, FOR WOOD 2020, FOR THERM 2020; mezioborový veletrh Památky – Muzea – Řemesla; FOR HABITAT, FOR INTERIOR, FOR GARDEN, DESIGN V KOUPELNĚ, DESIGN SHAKER; FOR ARCH 2020. Dále předložil žádosti nadací – Nadační fond ČVUT Stanislava Hanzla – návrh podpory 55 tis. Kč; Nadace Františka Faltuse ČVUT – návrh podpory 20 tis. Kč; Zvoničkova nadace Fakulty strojní ČVUT – návrh podpory 25 tis. Kč. Záštity i podpory byly schváleny.
- **Ing. Vaverka** informoval o tom, že oblastní kancelář Jihlava každý druhý rok pořádá konferenci s dotčenými orgány a správci sítí s velkým zájmem členů.
- **Ing. Pejchal** referoval o jednání komise malého a středního podnikání (MaSP) a výstupech ve formě dvou článků. Dále oznámil počet přihlášek do soutěže Cena Inženýrské komory 2019.
- **Ing. Zdařilová** informovala o vyhlášení Stavby roku v Betlémské kapli.

Následující zasedání: 13. února 2020 / 23. dubna 2020 / 12.–13. června 2020 (Hradec Králové) / 24. září 2020 / 19. listopadu 2020

Ing. Radek Hnízdil, Ph.D.
ředitel Kanceláře ČKAIT

Diskuse o změně autorizačního zákona

V rámci rekonstrukce stavebního práva navrhlo Představenstvo ČKAIT několik změn autorizačního zákona. Za nejdůležitější považují vypuštění autorizačních oborů statika, požární bezpečnost a technika prostředí staveb z dokumentace nebo projektové dokumentace pozemní stavby (viz rámeček).

Něco k historii zákona. Zákon začátkem devadesátých let připravovali aktivní projektanti. Snažili se reagovat na nastávající změny v procesu přípravy staveb. Protože stavba je vždy unikátní dílo, musí být veřejný zájem chráněn u každé z nich. To je zcela rozdílné proti ochraně veřejného zájmu např. při výrobě auta. Tam je možné provést řadu zkoušek od prototypů až po výslednou homologizaci a je možné porovnávat (posuzovat) každé vyrobené auto se schváleným vzorem.

To u staveb, až na výjimky, možné není. Do převratu v roce 1989 veřejný zájem garantovaly projektové ústavy, které odpovídaly za

odbornou úroveň staveb v rámci příslušných ministerstev. V těchto ústavech byla struktura projektové činnosti rozdělena na odborné skupiny. U pozemních staveb je tvořili stavaři, statici, elektrikáři nebo zdravotníci. Např. u mostů to tak nebylo, protože jde o výrazně méně členitou činnost a veškerou práci (tvar, umístění, statiku, izolace, odvodnění apod.) zajišťovali mostaři.

Stavební úřady sice měly kontrolovat i odborný obsah předkládaných projektů, ale vzhledem jednak k jejich odborné úrovni, jednak k obrovskému rozsahu posuzovaných objektů to nebyly schopny zajistit.

Pro další dění ve stavební se předpokládalo, a také potvrdilo, že velké projektové ústavy budou nahrazeny menšími firmami, často specializovanými na určité profesní činnosti. To vedlo tvůrce autorizačního zákona k návrhu souběžných rovnocenných oborů. Každý obor měl garantovat určitou část přípravy stavby, zejména z veřejnoprávního hlediska. Proto dostala autorizovaná osoba razítko se státním znakem. Jinak by to nemělo smysl, protože odbornost zajišťuje její vzdělání. Na soukromoprávní vztahy, tzn. např. smlouvy, to nemělo žádný vliv.

U jednodušších pozemních staveb ČKAIT rozhodla, že pro ně stačí razítko „pozemáka“. To odstranilo problémy s vyžadováním razítek na každou jinou drobnost (přípojky, chodník, malou opěrku apod.).

Ted' je toto zjednodušení Představenstvem ČKAIT navrženo jako obecně platné bez ohledu na charakter stavby. To znamená, že stavebnímu úřadu bude stačit razítko autorizovaného inženýra pozemních staveb. Kdo bude navrhovat jednotlivé profese, bude z veřejnoprávního hlediska jedno.

Domnívám se, že jde o naprosto nesmyslný návrh, který zpochybňuje odbornou garanci autorizovaných osob ve věci přípravy staveb. Je to obdobně hloupé, jako kdyby existoval univerzální doktor, který bude odpovídat jak za operaci srdce, tak za trhání zubů.

Novela způsobí, že např. autorizace v oboru pozemní stavby bude mít výlučnou odpovědnost za přípravu pozemní stavby na rozdíl od autorizovaného architekta, jehož činnost bude v příslušné části kryta např. razítkem autorizovaného statika (pokud nějaké zůstane).

Zcela logicky to povede i k nezájmu o členství v ČKAIT a o některé obory. Kromě jednoho razítka pro pozemní stavby projektová firma

žádné další autorizační razítko nepotřebuje. Starší členové ČKAIT si ho pravděpodobně nechají, ale mladší, pokud nechtějí podnikat na vlastní pěst, budou autorizaci zcela oprávněně považovat za zbytečnou.

Názor, že stačí jedno razítko, ve vedení ČKAIT přetrvává již delší dobu. Výsledky se již projevují např. v tom, že si některé státní orgány (doprava, hasiči) vytvářejí své specializace. Vědí, že se o ČKAIT nemohou opřít.

Ing. Václav Mach

čestný předseda ČKAIT

spoluautor autorizačního zákona

Citace nově navrhované úpravy § 18 odst. 2 autorizačního zákona č. 360/1992 Sb.

Autorizovaný inženýr v oboru pozemní stavby nebo dopravní stavby, nebo stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, nebo mosty a inženýrské konstrukce, nebo městské inženýrství nebo technologická zařízení staveb je v celém rozsahu stavby, příslušející oboru jeho autorizace, oprávněn vypracovávat všechny oborově vydělené části této dokumentace/projektové dokumentace, tzn. části příslušející oborům technika prostředí staveb, statika a dynamika staveb, geotechnika a požární bezpečnost staveb. Přitom je vždy povinen splnit příslušná ustanovení stavebního zákona a autorizačního zákona, zejména: § 12 odst. 6 autorizačního zákona.

Vyjádření Legislativní komise ČKAIT k otázce autorizace a překrývání oborů

Novela autorizačního zákona upravující rozsah působnosti autorizovaného inženýra vyvolala velkou diskusi. Je nutné poukázat na to, že podle MMR ČR i ČKAIT tato novela zcela jasně umožňuje „překrývání oborů“ autorizovaným inženýrům pouze na jejich vlastním projektu. Cílem je také vyrovnat postavení autorizovaných inženýrů s autorizovanými architekty, kteří již jsou oprávněni zpracovávat projektovou dokumentaci v celém rozsahu.

Legislativní komise ČKAIT (dále jenom „LK“) na svém jednání 15. října 2019 zaujala k nesouhlasnému stanovisku Ing. Václava Macha k novele § 18 odst. 2 autorizačního zákona stanovisko, z něhož uveřejňujeme podstatné informace.

Novelu autorizačního zákona projednalo představenstvo

Návrh novely § 18 odst. 2 autorizačního zákona odsouhlasilo představenstvo 19. září 2019 po předchozích obdržení připomínek, projednaných a odsouhlasených v LK ČKAIT a Autorizační radě ČKAIT.

Nesouhlasné názory významných členů ČKAIT

• **Václav Mach píše nesouhlasné stanovisko pro časopis Stavebnictví** – Stanovisko Ing. Václava Macha z 25. září 2019 bylo e-mailem adresované redakční radě časopisu Stavebnictví, konkrétně předsedovi Ing. Michaelu Trnkovi, CSc., st.,

a šéfredaktorce Ing. Haně Duškové. V kopii stanovisko obdrželi Ing. Pavel Křeček, Ing. František Hladík, Ing. Ladislav Bukovský, Ing. Jindřich Řičica, Ing. Michal Drahorád, Ph.D., a Ing. Hedviga Klepáčková. Dne 29. září 2019 Ing. Michael Trnka, CSc., st., zaslal zcela souhlasné stanovisko s Ing. Machem.

• **Aktiv geotechniků žádá přehodnocení této novely** – 7. října 2019 Ing. Řičica zasílá následující text: AG ČKAIT na svém jednání 2. října 2019 jednohlasně podpořil toto stanovisko a žádá Legislativní radu, aby svůj postoj v tomto návrhu ve smyslu uvedeného stanoviska zásadně přehodnotila. Na podporu své žádosti AG ČKAIT uvádí:

- 1) tak závažné změny lze rozhodovat až po široké diskusi celé Komory,
- 2) takový návrh je proti principu Komory a veřejného zájmu v otázce bezpečnosti staveb. Kopii této žádosti též zasílám k rukám ředitele Komory Ing. Hnízdila s žádostí, aby byla prezentována představenstvu.

Vzhledem k výše uvedeným názorům požádal předseda ČKAIT o stanovisko Legislativní komisi ČKAIT. Stanovisko Ing. Macha, Ing. Michaela Trnky, CSc., st., a Ing. Řičici bylo i s názorem legislativní komise předloženo na listopadovém jednání Představenstva ČKAIT.

Ohlédnutí do minulosti za proměnami kritizovaného ustanovení o překrývání oborů

Aby do problematiky rozsahu působnosti autorizovaného inženýra (dále jenom „překrývání oborů“) vnikly i autorizované osoby, které získaly oprávnění k výkonu vybraných činností ve výstavbě později, je nutný určitý návrat do minulosti, jak se tento vnitřní předpis Komory roky vyvíjel. Pro pořádek; Komora má od roku 1992 pravomoc vydávat své vnitřní předpisy [§ 23 odst. 6 písm. i) autorizačního zákona] a autorizovaná osoba má povinnost při výkonu své činnosti podle § 12 odst. 3 tohoto zákona dbát platných obecně závazných právních předpisů, jakož i předpisů vydaných příslušnou Komorou.

Překrývání oborů se uplatňuje již 20 let, tedy od roku 1999

Předmětné upřesnění oprávnění autorizovaných inženýrů je jako vnitřní předpis Komory zveřejňován v publikaci Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby, v Pokynech pro vyplnění žádosti a na Profesisu. Opětovným porovnáním podkladů LK konstatuje, že daná problematika oprávnění AI „překrývání oborů“ je jako zásada v praxi ČKAIT i stavebních úřadů uplatňována již od roku 1999, tedy 20 let. Představenstvo ČKAIT na svém jednání 18. června 1999 schválilo „překrývání oborů“ v 1. vydání publikace Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby v následujícím znění:

Inženýr, autorizovaný v oboru pozemní, dopravní nebo vodo-hospodářské stavby nebo v oboru mosty a inženýrské konstrukce, je v rámci stavby, příslušející oboru jeho autorizace, oprávněn vykonávat i všechny činnosti patřící do oboru technika prostředí staveb, statika a dynamika staveb, městské inženýrství, geotechnika a požární bezpečnost staveb.

Účast inženýra autorizovaného v oboru technika prostředí staveb, statika a dynamika staveb, městské inženýrství, geotechnika a ve specializaci požární bezpečnost staveb a technika autorizovaného v oboru technika prostředí staveb nebo v některé ze specializací těchto oborů a ve specializaci požární bezpečnost staveb je nutná pouze v případě, vyžádá-li si to některý účastník výstavby, je-li to předepsáno obecně závazným předpisem nebo vždy v jeho přímých dodávkách.

Inženýr, autorizovaný v oborech pozemní, dopravní nebo vodo-hospodářské stavby nebo v oboru mosty a inženýrské konstrukce a technologická zařízení staveb, je v rámci stavby, příslušející oboru jeho autorizace, oprávněn vykonávat i vybrané činnosti, týkající se také níže uvedených staveb:

- a) *administrativní, ubytovací a jiné budovy dočasného charakteru;*
- b) *přístavky, spojovací chodby, přístřešky;*
- c) *nenáročné stavby zemědělské, průmyslové a skladovací bez jeřábů;*
- d) *nenáročné stavby s občasnou obsluhou*
- e) *nenáročné, staticky určité rovinné nosné konstrukce*
- f) *nenáročné opěrné a zárubní zdi, jednoduché propustky;*

- g) *topné a kabelové kanály se šachtami a jednoduché montované nádrže z tržních prefabrikátů;*
- h) *hráze do výšky max. 3 m, odvodňovací a silniční příkopy;*
- i) *plošné zemní práce, deponie bez zvláštních opatření k omezení emisí, sběrná a překladiště odpadů bez zvláštních zařízení;*
- j) *neveřejné komunikace, samostatné pěší a cyklistické stezky, dopravní plochy, parkoviště v extravilánech;*
- k) *nenáročná protihluková zařízení.*

Poznámka LK: Do překrývání oborů byl zařazen i obor statika a dynamika staveb i přes skutečnost, že od roku 1992 podle § 18 písm. d) autorizačního zákona je autorizovaný inženýr oprávněn v rozsahu oboru, popřípadě specializace, pro kterou mu byla udělena autorizace, provádět statické a dynamické výpočty staveb.

Změny v překrývání oborů po roce 2004 – obory technologická zařízení staveb a městské inženýrství mohou překrývat jiné obory

Představenstvo ČKAIT na svém jednání 16. dubna 2004 schválilo „překrývání oborů“ ve 2. vydání publikace Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby v následujícím znění:

Inženýr autorizovaný v oboru pozemní stavby nebo dopravní stavby, nebo stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, nebo mosty a inženýrské konstrukce, nebo městské inženýrství nebo technologická zařízení staveb je v rámci stavby, příslušející oboru jeho autorizace, oprávněn vykonávat i všechny odborné činnosti oborů technika prostředí staveb, statika a dynamika staveb, geotechnika a požární bezpečnost staveb. Přitom je vždy povinen splnit příslušná ustanovení stavebního zákona a autorizačního zákona.

Poznámka LK: Byly vypuštěny odst. 2 a odst. 3 z prvního vydání. Byl přidán obor technologická zařízení staveb a obor městské inženýrství byl přesunut mezi obory, kterým je umožněno překrývání. Dále byla přidána povinnost plnit ustanovení stavebního a autorizačního zákona.

Změny v překrývání oborů po roce 2008 – vložena citace ukládající povinnost spolupracovat se specializovanými obory

Představenstvo ČKAIT na svém jednání 18. září 2008 schválilo „překrývání oborů“ ve 3. vydání publikace Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby v následujícím znění:

Inženýr autorizovaný v oboru pozemní stavby nebo dopravní stavby, nebo stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, nebo mosty a inženýrské konstrukce, nebo městské inženýrství nebo technologická zařízení staveb je v rámci stavby, příslušející oboru jeho autorizace, oprávněn vykonávat i všechny odborné činnosti oborů technika prostředí staveb, statika a dynamika staveb, geotechnika a požární bezpečnost staveb. Přitom je vždy povinen splnit příslušná ustanovení stavebního zákona a autorizačního zákona, zejména:

§ 12 odst. 6 autorizačního zákona:

K zajištění řádného výkonu vybraných činností ve výstavbě, přesahujících rozsah oboru, popřípadě specializace, k jejímuž výkonu byla autorizované osobě autorizace udělena, je autorizovaná osoba povinna zajistit spolupráci osoby s autorizací v příslušném oboru, popřípadě specializací.

Poznámka LK: Byla přidána citace § 12 odst. 6 autorizačního zákona.

Změny v překrývání oborů po roce 2014 – překrývání oborů je možné pouze na „vlastním“ projektu

Představenstvo ČKAIT na svém jednání 13. února 2014 schválilo „překrývání oborů“ ve 4. vydání publikace Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby v následujícím znění:

Inženýr autorizovaný v oboru pozemní stavby nebo dopravní stavby, nebo stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, nebo mosty a inženýrské konstrukce, nebo městské inženýrství nebo technologická zařízení staveb je v rámci stavby, příslušející oboru jeho autorizace, oprávněn vykonávat i všechny oborové části této dokumentace/projektové dokumentace, tzn. části příslušející oborům technika prostředí staveb, statika a dynamika staveb, geotechnika a požární bezpečnost staveb. Přitom je vždy povinen splnit příslušná ustanovení stavebního zákona a autorizačního zákona, zejména:

§ 12 odst. 6 autorizačního zákona:

K zajištění řádného výkonu vybraných činností ve výstavbě, přesahujících rozsah oboru, popřípadě specializace, k jejímuž výkonu byla autorizovaná osobě autorizace udělena, je autorizovaná osoba povinna zajistit spolupráci osoby s autorizací v příslušném oboru, popřípadě specializaci.

Poznámka LK: Termín „odborné činnosti“ byl nahrazen termíny „tato dokumentace / projektové dokumentace“. LK dodává – tento poslední text byl upraven na základě textace stanoviska odboru stavebního řádu MMR ČR z 21. dubna 2009, čj. 14067/09-82; které vychází ze stanoviska z 9. června 2005, čj. 12909/05-62 odsouhlaseného ČKAIT a ČKA. I tato stanoviska odboru stavebního řádu byla podkladem pro projednání novely § 18 autorizačního zákona na představenstvu 19. září 2019. Je nutné poukázat na to, že MMR ČR i ČKAIT tímto textem „překrývání oborů“ zcela jasně umožňuje „překrývání oborů“ autorizovaným inženýrům pouze na jejich vlastním projektu. Texty „překrývání oborů“ byly v letech 1999, 2004 a 2014 projednány Autorizační radou ČKAIT, což plyne ze zápisů AR v daných letech.

Překrývání oborů neznamená vypuštění razítek jednotlivých oborů

LK konstatuje, že se od roku 1999 překrývání oborů nikdy netýkalo vypuštění razítek jednotlivých oborů v dokumentaci nebo projektové dokumentaci pozemní stavby. Překrývání oborů, jak je z textace zřejmé, se týká i ostatních autorizačních oborů, a navíc jeho obsah odkazuje na oprávnění a povinnost všech autorizovaných inženýrů Komory.

K certifikacím státních orgánů

LK odmítá názor Ing. Macha, že překrývání oborů vede v konečném důsledku k tomu, že si některé státní orgány vytvářejí své certifikace proto, že vědí, že se o ČKAIT nemohou opřít. Příkladem by LK mohla uvést některé certifikace, které si v minulých letech státní orgány vytvořily. V roce 2005 byla MPO přiznána certifikace energetického auditorství v rámci novely zákona č. 406/2000 Sb. V roce 2006 začalo Ředitelství silnic a dálnic v metodickém pokynu pro výkon stavebního dozoru na stavbách pozemních komunikací požadovat nad rámec autorizace podle zákona č. 360/1992 Sb. zkoušku způsobilosti ŘSD na výkon technického dozoru stavebníka.

Konstatujeme, že ČKAIT neměla tu moc zasáhnout do vyšších pravomocí a kompetencí státních orgánů, ale nikdy by nedospěla

k názoru, že tento výsledek nastal proto, že se MD ČR a MPO ČR nemohlo již v těchto letech o ČKAIT opřít. Pro tvrzení Ing. Václava Macha není žádný relevantní doklad.

Co je nutné dodat závěrem?

Nově navrhovaným odstavcem 2 paragrafu 18 autorizačního zákona se Komora pokouší zákonnou úpravou překrývání oborů zcela jasně diferencovat oprávněnost autorizovaných inženýrů od autorizovaných techniků. V neposlední řadě bude autorizovaný inženýr postaven na úroveň autorizovaného architekta, který je podle stanoviska MMR ČR oprávněn podle § 159 odst. 2 stavebního zákona zpracovávat projektovou dokumentaci v celém rozsahu.

U „překrývání oborů“ se nejedná o povinnost, ale o oprávnění. Je nutné si uvědomit rozdíl v termínu razítkování uváděném ve stanovisku Ing. Václava Macha a odpovědností podle § 159 stavebního zákona a § 12 autorizačního zákona.

A navíc, v úvodě každé schválené publikace v letech 1999, 2004, 2008 a 2014 se píše, že může sloužit také jako pomůcka pro pracovníky stavebních úřadů, živnostenských úřadů, popřípadě i investorům – zejména u veřejných zakázek – k usnadnění orientace při posuzování profesní způsobilosti autorizovaných osob v návaznosti na obor či specializaci jejich autorizace.

Legislativní komise ČKAIT

Jak se projednával poslední návrh na změnu autorizačního zákona?

Ze zápisu Aktivu pozemních staveb 6. listopadu 2019

Překrývání oborů: ČKAIT podala ve smyslu pokynu MMR z roku 2009 a § 159 SZ a dosavadních vnitřních předpisů ČKAIT návrh na úpravu AZ o zákonnou úpravu překrývání oborů PS, KS, PBŘ, TPS a geotechnika (v rámci zpracovávání vlastní projektové dokumentace „silných“ oborů, tj. PS, DS, VS, mosty a konstrukce, krajinné stavby) ve snaze zrovnoprávnit postavení architektů v § 4 AZ a inženýrů v § 5 AZ. Ing. Hladík o návrhu informoval aktiv PS, aktiv po vysvětlení a diskusi nemá připomínky a návrh bere na vědomí.

Ze zápisu Představenstva ČKAIT 21. listopadu 2019

Překrývání oborů – stanovisko LK – viz strana 20

Ze zápisu porady předsedů oblastí 27. listopadu 2019

Ing. Klepáčková okomentovala návrh novely autorizačního zákona, který je součástí obdrženého změnového zákona. Většina změn byla odsouhlasena představenstvem 19. září 2019. Poukázala na nesouhlasné stanovisko Ing. Macha k návrhu na nový odst. 2 § 18 (tzv. překrývání oborů). Předsedové oblastí obdrželi k tomuto tématu na žádost předsedy Komory vypracované stanovisko Legislativní komise ČKAIT, schválené představenstvem 21. listopadu 2019. Připomínky k předneseným tématům od předsedů oblastí nezazněly.

Aktivita ČKAIT při legislativní činnosti české vlády je významná

ČKAIT je již pátým rokem oficiálním připomínkovým místem Legislativní rady vlády ČR. V roce 2019 ČKAIT připomínkovala 14 zákonů, k nimž podala 309 zásadních a 107 doporučujících připomínek. Jedná se o náročnou a odpovědnou činnost, která významně ovlivňuje výkon profese ve stavebnictví.

Hlavním úkolem Legislativní komise ČKAIT (dále jenom „LK“) je podpora účasti Komory na legislativní činnosti navenek. Projevuje se přípravou podkladů pro rozhodování Představenstva ČKAIT v legislativní oblasti. Činnost LK obohatila i iniciativa členů ČKAIT, jejich dotazy, zkušenosti, připomínky a náměty ke stávající legislativě či tvorbě legislativy nové. V návaznosti i na výše uvedené se LK ČKAIT v roce 2019 zabývala zejména rozbořem, připomínkami a přípravou podkladů k následujícím legislativním okruhům.

- **K návrhu zákonů o výrobcích** – jedná se o změnu zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh, ve znění pozdějších předpisů. Do mezirezortního řízení bylo odesláno 5 zásadních připomínek, které zpracovávala Technická komise ČKAIT.

Výsledek: 1 připomínka byla akceptována, 4 byly vysvětleny.

- **K návrhu zákona o odpadech** byly do mezirezortního řízení odeslány 3 doporučující připomínky, týkající se upřesnění pojmů – návaznost na stavební zákon.

Výsledek: 3 připomínky byly akceptovány.

- **K návrhu zákona o ochraně památkového fondu** a o změně zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochraně památkového fondu) bylo do mezirezortního připomínkovacího řízení odesláno 6 zásadních připomínek.

Výsledek: Usnesením vlády č. 761/2019 (31. října 2019) bylo projednávání návrhu zákona předkladatelem, MK ČR, ukončeno, vypořádací tabulka nebyla zveřejněna.

- **K věcnému záměru stavebního zákona** bylo do mezirezortního řízení odesláno 113 zásadních a 44 doporučujících připomínek.

Výsledek: 33 připomínek bylo akceptovaných, 55 připomínek bylo vysvětlených a 25 připomínek neakceptovaných. Doporučující připomínky se nevypořádávaly. Oficiální vypořádací tabulka pro rozhodování Legislativní rady vlády obsahovala ovšem jenom 41 připomínek. Připomínky neakceptované – končící rozporem – nebyly součástí informace.

- **K návrhu stavebního zákona** bylo do mezirezortního připomínkovacího řízení odesláno 121 zásadních a 38 doporučujících připomínek. K návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona, bylo do mezirezortního připomínkovacího řízení odesláno 40 zásadních a 18 doporučujících připomínek.

Výsledek: K poslednímu dni roku 2019 výše uvedené připomínky nebyly vypořádány. Podrobnější popis zpracovávání připomínek

k věcnému záměru stavebního zákona, samotnému stavebnímu zákonu a změnových zákonů byl zveřejňován v průběhu celého roku na webových stránkách Komory (t.č. v 55 přílohách).

- **K Akčnímu plánu boje s korupcí na rok 2019** byla do mezirezortního připomínkovacího řízení odeslána 1 zásadní připomínka, kdy Komora projevila nesouhlas se zařazením ještě neschváleného zákona o lobbingu do tohoto předpisu.

Výsledek: Připomínka nebyla akceptována.

- **K Analýze na úseku územního plánování a stavebního řádu** – Analýza 2015–2017 – byly do mezirezortního připomínkovacího řízení odeslány 4 doporučující připomínky, týkající se vzdělávacího procesu úředníků státní správy.

Výsledek: Všechny čtyři připomínky byly vysvětleny.

- **K návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci**, ve znění pozdějších předpisů bylo do mezirezortního připomínkovacího řízení odesláno 5 zásadních připomínek, týkajících se zejména terminologie a postupů řízení větrání.

Výsledek: Všechny připomínky byly vysvětleny.

- **K návrhu nařízení vlády o předávání údajů nezbytných k plnění informačních povinností o regulovaných povoláních** byla do mezirezortního připomínkovacího řízení odeslána 1 zásadní připomínka směřující k náhradě termínů obecný zájem na zájem veřejný.

Výsledek: Připomínka byla akceptována.

- **K návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov**, ve znění pozdějších předpisů bylo do mezirezortního připomínkovacího řízení odesláno 66 zásadních připomínek. Týkaly se návrhů na změny terminologie a problematických ustanovení postupu výpočtů.

Výsledek: Do data uzávěrky výroční zprávy vypořádání neproběhlo.

- **K návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků**, ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 123/2018 Sb., o stanovení maximálního počtu hodin výuky financované ze státního rozpočtu pro základní školu, střední školu a konzervatoř zřizovanou krajem, obcí nebo svazkem obcí, byla e-mailem na MŠMT ČR zaslána 1 zásadní připomínka, týkající se učňovského školství (nebyli jsme oficiálně k připomínkám vyzváni).

Výsledek: K vypořádání nedošlo, nařízení vlády bylo z projednávání staženo.

- **K návrhu aktualizace odborné složky vzdělávání rámcových vzdělávacích programů oborů středního odborného vzdělávání (RVP)**

z 1. července 2019, č. j.: MSMT-39979/2018-4, bylo na MŠMT ČR e-mailem zasláno 7 zásadních připomínek opětovně k učňovskému školství (nebyli jsme oficiálně k připomínkám vyzváni).

Výsledek: 2 připomínky byly akceptovány, 2 nebyly akceptovány, 3 byly vysvětleny.

- **K návrhu vyhlášky o energetických specialistech** bylo na MPO ČR e-mailem odesláno 9 zásadních připomínek, týkajících se zejména navrhovaného vzdělávacího procesu energetických specialistů (nebyli jsme oficiálně k připomínkám vyzváni).

Výsledek: 9 připomínek bylo vysvětlených.

K datu uzávěrky výroční zprávy z výše uvedených 148 (141 zásadních a 7 doporučujících) vypořádaných připomínek bylo 40 akceptovaných (27 %), 28 neakceptovaných (19 %) a 80 vysvětlených (54 %).

Způsob připomínkovacího procesu	Počet zákonů a připomínek
ČKAIT byla k připomínkám vyzvána – nepřipomínkovala	42 zákonů
ČKAIT nebyla k připomínkám vyzvána – připomínkovala	3 zákony, k nim připomínek: 17 zásadních 0 doporučujících
ČKAIT byla k připomínkám vyzvána – připomínkovala	11 zákonů, k nim připomínek: 292 zásadních 107 doporučujících
Celkem ČKAIT připomínkovala	14 zákonů, k nim připomínek: 309 zásadních 107 doporučujících

Poznámka: konkrétní připomínky ČKAIT k jednotlivým předkládaným legislativním návrhům je možné členům ČKAIT poskytnout na základě e-mailového požadavku autorizované osoby na adrese ckait@ckait.cz.

Ke 42 zákonům se ČKAIT nevyjadřovala z důvodů věcné nepřislušnosti

Jednotlivá ministerstva nás obeslala navíc 42 návrhy zákonných předpisů, kterými se LK nezabývala jednak z titulu nepřislušnosti, anebo z důvodu, že neměla k zákonům připomínky. Snad pro zajímavost např.: návrh zákona o sociálním podniku, návrh vyhlášky o vymezení zón ochrany přírody Národního parku České Švýcarsko, návrh zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností, návrh aktualizace Národního programu snižování emisí ČR, zpráva o životním prostředí České republiky 2018, zpráva o aktivitách České republiky v pozorování Země v letech 2017–2019, akční plán pro potírání nelegálního obchodu s ohroženými druhy živočichů a rostlin do roku 2023, návrh vyhlášky o ochraně zemědělské půdy před erozí atd.

Legislativní komise ČKAIT iniciuje novely a změny

LK byla například iniciátorem novely stanoviska MZe ČR k oprávnění zpracovávat projektovou dokumentaci ČOV autorizovanými osobami v oboru technika prostředí staveb.

Kromě toho z podnětu MMR ČR – pracovní skupiny pro stavební právo hmotné – připravila LK k projednání představenstva návrhy na změnu autorizačního zákona. Posléze na základě požadavku předsedy ČKAIT zpracovala návrh stanoviska k negativní odezvě na návrh nového odstavce 2 § 18 autorizačního zákona.

Odpovědi na 24 dotazů autorizovaných osob

Kromě výše uvedených legislativních okruhů řešila LK v roce 2019 i konkrétní dotazy členů ČKAIT. Za uplynulý rok jich obdržela 24. Dotazy se většinou týkaly rozsahu oprávnění AO, jejich odpovědnosti za vady způsobené vybranými činnostmi, problematiky vedení realizace stavby a smluvních vztahů ve výstavbě. Stanoviska LK k jednotlivým dotazům byla AO zaslána poštou anebo e-mailem.

Ing. František Hladík

místopředseda představenstva pro legislativu,
předseda Legislativní komise ČKAIT

Příprava strategického plánu ČKAIT

Tento článek stručně pojednává jednak o postupu přípravy strategického plánu a základních poznatcích, které byly při této činnosti získány, a jednak o některých konkrétních návrzích, které v rámci zpracování vznikly.

V návaznosti na úkol shromáždění delegátů z roku 2019 „Připravit strategický plán ČKAIT na roky 2020–2023 se širokým zapojením členů ČKAIT a představit jej na valných hromadách oblastí a shromáždění delegátů 2020“ byla ustavena pracovní skupina, která úkol zpracovává (odpovědná osoba v představenstvu Ing. M. Drahorád, Ph.D.).

Rozbor autorizačního zákona

V první fázi prací byl proveden podrobný rozbor a diskuse jednotlivých činností Komory plynoucích z autorizačního zákona. Při tom byly zohledněny výsledky ankety mezi autorizovanými osobami (AO), která proběhla ve většině oblastí (viz strana 16). Současně vedli členové pracovní skupiny dialog s řadou AO, diskutovali problematiku dlouho-

dobých cílů a směřování Komory na aktivech a v dalších skupinách (facebook, projektové organizace).

Působení Komory navenek

Celá řada námětů z provedeného průzkumu a připomínek řady AO se týká působení Komory ve společnosti. Zejména se jedná o zvýšení tlaku na státní správu ve věci dodržování platných zákonů (vynucování odborného vedení staveb, vyžadování jednotné úrovně projektové dokumentace apod.). Často opakovaným požadavkem bylo rovněž zvýšení prestiže stavebních inženýrů (stavařů).

V poslední době se rovněž hodně mluví o potřebě, aby se Komora odpovídajícím způsobem zasazovala o objektivní a spravedlivé

posuzování podílu autorizovaných osob v kauzách havárií stavebních konstrukcí a rovněž poskytovala odpovídající podporu svým členům v krizových situacích. Z celé řady příspěvků a názorů vyplývá rovněž poměrně silné volání po „modernizaci“ Komory, zejména ve smyslu schopnosti reagovat na aktuální stav společnosti, dynamický nástup nových technologií, společenského vnímání zásadních problémů našeho oboru a jejich opakovaného vysvětlování veřejnosti.

Zapojení nových členů do volených orgánů

Vášnivě diskutuje se mezi členy Komory v některých oblastech rovněž vedou o systému a pravidlech volby členů volených orgánů. Rozvírající se „nůžky“ mezi členy těchto orgánů (zejména s ohledem na věk a aktivní výkon činnosti AO) a běžnými členy Komory mají totiž za následek často zcela odlišné vnímání základních problémů oboru a způsobů jejich řešení. Velmi diskutovanými záležitostmi jsou rovněž na jedné straně zapojení nových osob do aktivit/vedení Komory, nedostatek lidí schopných a ochotných se na výkonu těchto funkcí podílet a na druhé straně i neochota nové lidi do těchto aktivit pouštět či snaha udržet se ve funkci za každou cenu. Jako velice zajímavé se přitom jeví porovnání aktivity jednotlivých oblastí a rovněž názorů řadových AO s názory členů širšího i užšího vedení Komory. To vede u řady AO k deziluzi a ztrátě zájmu o Komoru a dění v ní.

Tři hlavní dlouhodobé cíle a úkoly ČKAIT

Na základě vyhodnocení dostupných materiálů a diskusí byly identifikovány tři základní oblasti dlouhodobých cílů, o jejichž naplnění je třeba v nejbližší době usilovat:

- **Komunikace** – tato oblast zahrnuje jednak komunikaci a spolupráci s vlastními členy (informovanost členů o veškerém dění v Komore, podrobné informace z jednotlivých autorizačních oborů apod.) a jednak komunikaci a aktivitu navenek, tj. se státní správou, ostatními profesními komorami (ČKA, Česká advokátní komora atd.) a médií (rozvíjení a péče o odpovídající právní prostředí, aktivní ochrana veřejných zájmů a zájmů autorizovaných osob, propagace oboru a péče o něj).
- **Kvalita, odbornost a profesionalita** – tato oblast zahrnuje zejména činnosti související se vzděláváním členů Komory (další rozvíjení systému ČŽV, širší uplatnění výsledků a absolvování ČŽV), kontrolou výkonu činnosti AO a aktivní spoluprací na tvorbě právních i technických předpisů souvisejících s výkonem profese autorizovaných osob.
- **Prestiž** – sem patří prosazování základních principů ve stavebnictví, soustavný tlak na dodržování platných právních předpisů a vymahatelnost práva a podpora AO v krizových situacích. Zároveň obsahuje nutnost široce informovat o stanovisku ČKAIT v rozhodujících oblastech činnosti či problémech společnosti.

Poslání a vize Komory

V průběhu práce skupiny vyplynula i potřeba jednoduše definovat a veřejně deklarovat poslání a vizi Komory, jimiž by se vhodně doplnilo a vysvětlilo, resp. nahradilo, nyní používané heslo „Bez nás to nepostavíte“. Řadě oslovených AO, ale i lidem zcela mimo Komoru, totiž toto heslo připadá přinejmenším diskutabilní, a to s ohledem na jeho silně ultimativní znění. Z řady diskusí vyplynul následující návrh **poslání Komory**:

Chránit veřejné zájmy v oblasti stavebnictví, pečovat o stavební kulturu a vytvářet podmínky pro práci autorizovaných osob.

Vizi Komory lze vnímat jako ideální stav této organizace, k němuž činnost a snažení jejích členů dlouhodobě směřují a s nímž se identi-

fikují. Z pohledu běžných členů (AO) se jedná zejména o co nejsilnější a nejstabilnější organizaci, která jim poskytuje odpovídající podporu a profesní zázemí a odpovědně je reprezentuje a zastupuje v celospolečenském měřítku. Z pohledu celé Komory je to naopak stav, kdy všichni členové zastávají shodné základní hodnoty (společenská odpovědnost, profesní čest apod.), v rámci svých možností se aktivně účastní její činnosti a na příslušné úrovni prezentují základní hodnoty a cíle, jichž se Komora snaží dosáhnout (odpovídající úroveň práce AO, dodržování a vymahatelnost právních i technických norem apod.). Za tímto účelem pracovní skupina formulovala základní **vizi ČKAIT** v tomto znění:

Moderní, otevřená a široce propojená stavovská organizace, založená na tradičních hodnotách stavebních profesí, plně podporující a chránící své členy při výkonu jejich profese.

Zároveň je z dlouhodobého hlediska velice důležité, aby se vnímání Komory u nemalé části AO změnilo. Ti totiž vnímají členství v ČKAIT pouze jako nutnost pro výkon svého zaměstnání a činnost Komory je vlastně vůbec nezajímá. Cílem dlouhodobé činnosti Komory tak musí být i to, aby platilo, že **být členem ČKAIT není jen povinnost, ale především čest.**

Je jisté, že výše uvedené návrhy budou podrobně a široce diskutovány a jistě i upraveny. To je ovšem právě to, co v současné době z pohledu celé Komory chybí – rozsáhlá a široká diskuse nad budoucím vývojem a směřováním ČKAIT. Jedině z této diskuse totiž mohou vzejít skutečně široce respektované a uznávané principy dalšího směřování Komory.

Strategický plán

Strategický plán Komory představuje základní směry vývoje ČKAIT v nejbližší budoucnosti. Plán jako takový je třeba nazírat zejména jako nástroj pro přímé ovlivňování základního směřování Komory ze strany běžných AO. Po svém schválení totiž zavazuje vedení Komory podnikat kroky a vyvíjet činnost v konkrétních oblastech.

Strategický plán musí i po schválení shromážděním delegátů zůstat „živým“ dokumentem. Dokumentem, který bude dále aktivně naplňován a rozvíjen, zejména jako výsledek činnosti představenstva, oblastních výborů, aktivů a členů Komory. Shromáždění delegátů by mělo přijmout strategický plán jako základní východisko a doplnit ho o konkrétní opatření na nejbližší období, zpravidla jeden rok.

S ohledem na nutnost široké diskuse, která se předpokládá na valných hromadách a shromáždění delegátů, bude definitivní podoba samozřejmě upřesněna. Základní návrh znění strategického plánu na roky 2020 až 2023 je uveden na webových stránkách Komory – viz str. 28).

Jako podklad pro diskusi navrhuje pracovní skupina v rámci základních cílů a úkolů realizovat v následujícím roce tyto bližší cíle, a to na všech úrovních Komory:

Oblast komunikace

- Významně zlepšit práci Komory v oblasti PR. Zřídit samostatné PR oddělení, podrobně definovat náplň jeho činnosti a cíle, např. aktivní prezentaci Komory vůči státní správě a veřejnosti, aktivní spolupráci s médií, aktivní reakci na společensky významná témata související s oborem nebo aktivní reakci v právních kauzách spojených s oborem.
- Dále rozšířit a plně využívat portfolio komunikace a komunikačních kanálů vůči členům, veřejnosti i příslušným orgánům státní správy. Znamená to zejména přehledné a uživatelsky přívětivé webové stránky, RSS kanály, Twitter a jejich aktivní využívání.

Oblast kvality, odbornosti a profesionality

- Ve spolupráci zejména s ČKA komplexně řešit postavení a odpovědnost autorizovaných osob ve vztahu k chystaným změnám

stavebního a autorizačního zákona především z pohledu zajištění veřejného zájmu (základních požadavků na stavby), vzájemného postavení autorizovaných osob (architekti vs. inženýři) nebo rozsahu jednotlivých autorizačních oborů a specializací při zpracování PD.

Oblast prestiže Komory

- Aktivně rozvíjet spolupráci s dalšími profesními komorami, aktivně vyhledávat společná témata a na jejich řešení spolupracovat.
- Budovat prestiž Komory ve všech oblastech působení i ve veřejném prostoru a realizovat kroky k jejímu dalšímu zvyšování (viz také oblast komunikace).

Zpracovatelé návrhu předpokládají úpravu nebo doplnění výše uvedených kroků v rámci diskuse a projednání návrhu strategického plánu na valných hromadách.

Závěr

Strategický plán ČKAIT, jeho příprava, projednání a shoda nad jeho finální podobou jistě nejsou a nebudou jednoduché. Osobně

se však domnívám, že strategický plán představuje výzvu, kterou je třeba vnímat zejména jako možnost všech členů ČKAIT ovlivnit budoucí směřování Komory. Strategický plán rovněž představuje pro všechny členy možnost aktivně se zapojit do dění v Komoře a ovlivnit tak její další podobu a směřování. Nositelé jednotlivých aktivit a úkolů by proto neměli sídlit pouze v Praze. Pevně věřím, že tato výzva bude členy přijata a tím umožní další rozvoj Komory.

Za účelem informovanosti členů a jako podklad k diskusi byly zřízeny webové stránky www.ckait.cz/content/strategicky-plan, na nichž jsou umístěny jak materiály vytvořené pracovní skupinou, tak i základní podkladové materiály, z nichž skupina vycházela. Těžiště diskuse a projednání s členskou základnou leží na valných hromadách a následně na shromáždění delegátů.

Ing. Michal Drahorád, Ph.D.

člen Představenstva ČKAIT

Smluvní vzor pro projektové práce

Jak mají vypadat přiměřené pokuty za chybějící položky v soupisu prací? Může výše smluvní pokuty převyšovat smluvní cenu?

Komise ČKAIT pro zákon o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“) se při své činnosti opakovaně setkává s různými dotazy či stížnostmi autorizovaných osob, jejichž společným jmenovatelem je skutečnost, že objednatelé v pozici zadavatele veřejných zakázek stanoví jako součást zadávacích podmínek závazný text návrhu smlouvy, který je zásadně nevyvážený v neprospěch projektanta. Jedná se nejčastěji o drastické smluvní pokuty za „chyby“ projektové dokumentace či nesoulad mezi projektovou dokumentací a soupisem prací, dodávek a služeb s výkazem výměr, přičemž výše smluvní pokuty je často vázána na cenu projektovaného díla a tvoří podstatnou část či dokonce převyšuje smluvní cenu.

Chybějící položky nejsou škodou objednatele

V některých případech se požaduje smluvní pokuta odpovídající ceně chybějících položek. Komise opakovaně vydávala stanovisko, že chybějící položky v soupisu prací nejsou škodou, neboť jí nedochází ke snížení majetku objednatele: Škodou by mohly být pouze související náklady na zadání dodatečných plnění či případně vyvolané korekce dotace apod. Nicméně smluvní volnost v občanském zákoníku požadavek na takovou smluvní pokutu nevylučuje. Samozřejmě projektant by se mohl případně domáhat podle § 2051 občanského zákoníku snížení nepřiměřeně vysoké smluvní pokuty soudem (až do výše vzniklé škody), nicméně tento postup je zdoluhavý a nejistý. Rovněž v řadě dalších ustanovení, resp. obecně jsou smlouvy používané veřejnými zadavateli (až na vzácné výjimky) z hlediska své kvality na velmi nízké úrovni. Často dochází k mechanickému kopírování několika nepřilíživých vzorů.

Jelikož Úřad pro ochranu hospodářské soutěže bez dalšího není oprávněn obsah smluvních podmínek veřejné zakázky přezkoumávat (pokud jejich formulací nedochází přímo k porušení ZZVZ), nemá proti takovým nepřiměřeným smlouvám projektant příliš ochrany (v řadě případů jde navíc o veřejné zakázky malého rozsahu, které přezkumu nepodléhají vůbec).

Problém je neexistence uznávaných smluvních vzorů

Řešení této neutěšené situace není jednoduché. Cestou je dlouhodobá osvěta mezi zadavateli, ale zejména vytvoření smluvních vzorů, které budou široce akceptovány a postupně nahradí dnešní nevyhovující smlouvy (toto ostatně není žádná nová myšlenka a na jejich neexistenci poukazuje řada osob či organizací). Neexistencí smluvních standardů se Česká republika vymyká jiným rozvinutým zemím, navíc nutnost vytvářet stále nové individuální smlouvy zadavatele (zejména malé) neúměrně zatěžuje.

Inspirace podle Rakouska, Německa či Nizozemí

Lze proto doporučit, aby ČKAIT iniciovala vytvoření vhodného smluvního standardu pro projektové práce, který bude vyvážený a zajistí pro obě smluvní strany odpovídající ochranu jejich práv. Vlastnímu psaní smluvního textu musí nepochybně předcházet diskuse o koncepčních východiscích, přičemž v tomto směru se lze inspirovat zejména v sousedním Rakousku a Německu, jejichž právní systém je nám nejbližší a zároveň nebyl v minulosti deformován. Propracovanými smluvními vzory v oblasti stavebnictví a podobným právním systémem disponuje také například Nizozemí.

Naopak, za vhodné příliš nepovažujeme vytvářet smluvní vzory inspirované vzorovými smlouvami FIDIC (jakési „FIDIC light“). Tyto smluvní vzory mají své místo zejména pro velké projekty a pochopitelně v rezortu Ministerstva dopravy ČR, které je dlouhodobě používá. Řada mechanismů v nich obsažených (např. tzv. měření, některé změnové postupy apod.) může být inspirativní, celkově se však jedná o smlouvy jazykem i postupy českému prostředí cizí.

Vytvářený smluvní standard by měl cílit zejména na menší zadavatele (typicky města a obce) bez rozsáhlého odborného aparátu, a proto by měl být co nejjednodušší a také jazykově i koncepčně dobře uchopitelný. Právě uživatelská příjemnost bude zcela jistě jedním z podstatných faktorů, aby takové smlouvy byly široce akceptovány a používány.

Ing. Robert Špalek

předseda Komise ČKAIT pro ZZVZ

Ediční rada ČKAIT v roce 2019

Knižní a elektronické výstupy Střediska vzdělávání a informací ČKAIT a Informačního centra ČKAIT projednává a schvaluje Ediční rada ČKAIT. V roce 2019 bylo vydáno celkem osm tištěných publikací a sedm elektronických pomůcek.

O vydávaných knižních publikacích a tištěných materiálech, které jsou k dispozici v ČKAIT, jsou autorizované osoby pravidelně informovány na webu Komory, Informačního centra ČKAIT, v časopisech Zprávy a informace ČKAIT a Stavebnictví. Středisko vzdělávání a informací ČKAIT (SVI ČKAIT) a Informační centrum ČKAIT, s.r.o., (IC ČKAIT) rozesílá navíc avíza o nových titulech na dostupné e-mailové adresy AO.

Ediční plán ČKAIT je minimálně dvakrát ročně prodiskutován na Ediční radě ČKAIT. Jarní zasedání proběhlo v květnu 2019, podzimní v listopadu 2019. Další pravidelné zasedání ER se uskuteční v květnu 2020 s cílem podchytit případná doporučení účastníků Shromáždění delegátů ČKAIT z března 2020.

Zájemci o činnost v ER jsou vítáni. Platí proto trvalá výzva pro všechny členy ČKAIT o možnosti zapojení se do společné práce. V ediční radě zasedají v počtu deseti členů odborníci navržení v minulosti z oblastních kanceláří ČKAIT.

Podle avizovaného zájmu členské základny se diskutuje, které z elektronických výstupů systému PROFESIS budou vydány i knižně

a v jakém počtu. Některé materiály – určené i pro širokou odbornou veřejnost – vydává IC ČKAIT a některé – určené přímo pro AO – vydává ev. SVI ČKAIT.

ČKAIT prostřednictvím IC ČKAIT vydává také reprezentativní tituly jako jsou například Stavební kniha a Inženýrské stavby.

Připomínáme, že jsou členské základně poskytovány, mimo výstupy Ediční rady, elektronické pomůcky v systému PROFESIS (www.profesis.cz), časopis Zprávy a informace ČKAIT, časopis Stavebnictví a elektronický magazín ESB – Energeticky soběstačné budovy.

Ing. Jindřich Pater

předseda Ediční rady ČKAIT
a místopředseda Představenstva ČKAIT

Profesní informační systém ČKAIT

profesis

Novinky

- R3-1 Využití LNG v dopravě a energetice a jeho bezpečnost
- R8-1 Ochrana měkkých cílů

Aktualizace

- A 4.1 Standardy služeb inženýrů, techniků a architektů
- A 3.3 Živnostenský zákon a vybrané prováděcí předpisy
- PS 10.5 Facility management a technicko-ekonomická správa majetku
- PS 1.1 Stavební software dostupný na internetu
- TP 1.21 Zadržovací a zachycovací systémy proti pádu osob.
Základní principy navrhování
- MP 1.1.4 Stavebně technický průzkum výskytu azbestu

Právní předpisy

Právní předpisy Sbírky zákonů a Sbírky mezinárodních smluv, uvedené v systému PROFESIS, jsou aktualizovány ve 14denních intervalech.

Přístup do systému

Systém PROFESIS je přístupný bez přihlášení, s výjimkou vybraných pomůcek, právních předpisů, českých technických norem (ČSN v plném znění jsou přístupné pouze pro členy se smluvním vztahem s agenturou ČAS) a studijních materiálů. Přístup k neveřejným dokumentům a tisk pomůcek ve formátu PDF je umožněn po přihlášení. UŽIVATELSKÉ JMÉNO je členské číslo (všech 7 znaků), o HESLO je možné požádat e-mailem nebo vygenerovat přímo z webu. Kompletní nabídka služeb je pro členy ČKAIT zdarma. Kontakt pro návrhy, připomínky, dotazy a žádosti o heslo: profesis@ckait.cz.

Ing. Dominika Hejduková

Středisko vzdělávání a informací ČKAIT

Stavební veletrh Brno 2020 a ČKAIT

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě se tradičně spolupodílí na organizaci Stavebního veletrhu Brno včetně doprovodného programu.

Letošní ročník Stavebního veletrhu, který se koná 26.–29. února 2020, naváže na úspěšné téma zdravého bydlení z roku 2019 tématem Vnitřní prostředí budov a tepelný komfort. Na moto veletrhu navazuje Komora již tématem slavnostního večera – Ouvertury Stavebního veletrhu Brno, který pořádá ve spolupráci s Veletrhy Brno, a.s. Ouvertura se koná v předvečer zahájení veletrhu v krásném prostoru Novobaroční auly Rektorátu VUT v Brně. Příspěvky na téma Vnitřní prostředí budov přednesou Ing. Petr Blasinski, Ph.D., doc. Ing. Aleš Rubina, Ph.D., oba z Ústavu technických zařízení budov Fakulty stavební VUT v Brně, a prof. Ing. Josef Chybík, CSc., z Ústavu stavitelství Fakulty architektury VUT v Brně.

Tradičně také ČKAIT organizuje Stavební poradenské centrum, v němž poskytují vybraní nezávislí odborníci informace návštěvníkům veletrhu bezplatně. Stánek je určen také členům Komory i zájemcům o autorizaci, kteří potřebují souhrnné informace o činnosti ČKAIT, procesu autorizace, projektu Celoživotního vzdělávání ČKAIT, Profesionálním informačním systému (PROFESIS), právní poradně, poradně pro bezbariérové užívání staveb a dalších službách Komory. Návštěvníci veletrhu si ve stánku poradenství mohou také zakoupit odbornou stavební literaturu z produkce vydavatelství ČKAIT a dalších vydavatelů.

V rámci Stavebního poradenského centra Komora organizuje denně krátké přednášky na vybraná témata. Těmi jsou opravy panelových domů, vnitřní prostředí budov (předcházení vzniku plísní, výměna vzduchu), výskyt plísní na fasádách, hospodaření se srážkovou vodou, recyklace vody, vytápění a chlazení, bazény v interiéru a odvětrání prostor. Přednášejícími jsou odborníci ze ČKAIT, Státního zdravotního ústavu a VUT v Brně.

Více o stavebním veletrhu naleznete v Termínové listině ČKAIT.

Ing. Dominika Hejduková

Středisko vzdělávání a informací ČKAIT

Udržovací pojištění autorizovaných osob

Udržovací pojištění je pojistná ochrana autorizovaných osob navazující na princip CLAIMS MADE, který byl podrobně popsán v minulém vydání Z+i č. 5/2019.

Než vysvětlíme, co to udržovací pojištění vlastně je, stručně zopakujeme, co znamená pojistný princip CLAIMS MADE. Definovat ho lze následovně: *Aby byla škoda likvidní a pojišťovna škodu zaplatila, musí být příčina škody, vznik škody, uplatnění nároku na náhradu škody a nahlášení škody v době nepřetržitého trvání pojištění.* A právě závěr věty hovořící o nepřetržitém trvání pojištění má vazbu na udržovací pojištění. Pokud by došlo k přetržce či ukončení pojištění (či připojištění), zaniká tak pojistná ochrana pro dříve vykonanou autorizovanou činnost, což mohou být dříve odevzdané projekty, vykonané dozory apod.

Jaké jsou základní druhy udržovacího pojištění?

Rozebereme zejména dva základní druhy, tedy udržovací pojištění k připojištění konkrétní zakázky, které slouží po dobu záruky u připojištění jednotlivého díla a udržovací pojištění po ukončení činnosti, třeba při odchodu do starobního důchodu.

Pokud jde o udržovací pojištění k připojištění konkrétní zakázky, lze ho sjednat jednorázově po dokončení konkrétního díla, kvůli kterému bylo pojištění sjednáno. Nezřídka se stává, že investor ve smlouvě o dílo po autorizované osobě vyžaduje, aby si sjednala po ukončení zakázky udržovací pojištění, které potom slouží jako doda-

tečná ochrana. Připojistí-li si AO například konkrétní projekt, potom po jeho odevzdání a ukončení aktivní činnosti na tomto projektu předává toto dílo investorovi. Ten však toto dílo nemusí realizovat ihned. Může třeba čekat na dotace a tento projekt potom nemusí být realizován i několik let. A právě udržovací pojištění slouží k tomu, aby zajistilo pojistnou ochranu jak po odevzdání tohoto projektu, tak i v době realizace, po kolaudaci a v době, kdy se ještě z vadného projektu může vyskytnout škoda.

Udržovací pojištění po ukončení autorizované činnosti se ve většině případů sjednává při odchodu do starobního důchodu, nebo při ukončení na vlastní žádost s tím, že AO ukončí i své členství v ČKAIT. Pojistné za udržovací pojištění k základnímu limitu pojistného plnění 250.000 Kč činí jednorázově na 5 let částku 600 Kč. V případě pozastavení autorizace hradí pojistné za udržovací pojištění Komora.

Jak je to při ukončení autorizované činnosti a připojištění nad rámec základního pojištění ČKAIT?

Pokud AO využívala připojištění formou přihlášky, nejčastěji v případě firem, potom se sjednává udržovací pojištění formou přihlášky k udržovacímu pojištění. Pojistné v tomto případě činí

70 % ceny pojistného za poslední pojistné období a tato částka se hradí jednorázově na 5 let dopředu.

V případě **zvýšeného skupinového pojištění** se platí udržovací pojištění také jednorázově na 5 let dopředu podle limitu plnění, který AO využívala v době aktivní činnosti. V případě limitu plnění 5 mil. Kč činí pojistné za udržovací pojištění částku 5.000 Kč na 5 let, v případě limitu plnění 2 mil. Kč činí pojistné za udržovací pojištění částku 3.000 Kč na 5 let.

Pokud by se AO zdála pojistná ochrana po dobu 5 let krátká, lze po uplynutí této doby udržovací pojištění dále prodloužit. V případě jakýchkoliv dotazů kontaktujte pojišťovacího makléře ČKAIT.

Mgr. Jakub Doležel

+420 725 321 530, j.dolezel@greco.services

Ing. Petra Bartoníčková

+420 728 130 266, p.bartonickova@greco.services

Úloha městského inženýra

Metodická pomůcka MP 1.8.3 Úloha městského inženýra ve struktuře územní samosprávy se zabývá aktuálním problémem pochopení úlohy městského inženýra a některých jeho činností.

Pomůcka byla zpracována pro potřeby pracovníků veřejné správy a samosprávy, a to především v organizaci a provozu jimi spravovaných urbanizovaných území a jako pomoc při územním plánování. Funkce městského inženýra vychází především z požadavku praxe a je podporována autorizací samostatného oboru Městské inženýrství v rámci ČKAIT. Jednou z hlavních úloh městského inženýra je, ve spolupráci se samosprávou, shromáždit, vyhodnotit a zpracovat dostupné informace o technické a dopravní infrastruktuře daného území. Spolu s urbanistou a architektem připravuje kompletní podklady pro rozhodnutí o současném provozu a možném rozvoji území správního celku a společně by se měli podílet na vytváření koncepcí rozvoje území. Jeho přínosem je koordinace rozvojových plánů z hlediska řešení provozu technické infrastruktury v zastavěných a rozvojových částech obcí, ve spolupráci s urbanistou navrhuje metodiku řešení v základních technicko-ekonomických i ekologických záležitostech. Na tento úkol je městský inženýr připravován na stavebních fakultách při studiu oboru Městské inženýrství. Svými širokými znalostmi z oboru technické infrastruktury včetně ekonomických znalostí v oboru by měl zastřešovat všechny odbornosti, být „pravou rukou“ architekta a urbanisty.

Městský inženýr pro větší územní celky

Menší obce často spolupracují v rámci větších územních celků. V takovém případě by stačilo ustanovit funkci jednoho městského inženýra pro celé území. Jeho přínosem je také znalost legislativy v ochraně veřejných zájmů při respektování cílů pro udržitelný rozvoj měst a obcí v souladu se zákony a předpisy, především stavebním zákonem, Zásadami úrbánní politiky ČR (Usnesení vlády č. 342/2010) a dalšími. Městský inženýr může provést členy samosprávy nejen zákonnými, ale i technickými pravidly a podmínkami při zodpovědné správě území, dokáže stanovit náklady související s obsluhou území technickou infrastrukturou – zásobování vodou, energiemi, odvod a čištění odpadních vod, likvidace komunálního odpadu, veřejné osvětlení a další technické podmínky pro zlepšení života v daném území. Ze svého pohledu a nabytých zkušeností je neocenitelným pomocníkem, odborným poradcem a spolupracovníkem v otázkách stavebnictví při pořizování podkladů, následné koordinované realizaci všech záležitostí týkajících se vyjednávání rozvojových projektů i při sestavování územních plánů.

Městský inženýr je rovněž vhodným členem komise územního rozvoje, pokud je tato v daném území jako poradní orgán zastupitelstva obce zřízena. Stane-li se pracovníkem samosprávy, může připravovat pro obecní (městské) zastupitele podklady pro zadání i zpracování územních studií, plánů a regulačních plánů, připravovat další podklady pro jejich projednávání, včetně stanovisek obce v rámci správních řízení podle stavebního zákona. V oblasti technické infrastruktury spolupracuje s majiteli a správci různých technických sítí, zařízení a staveb technické infrastruktury. Činnost městského inženýra je přínosná i přípravou obcí na práci s BIM jak u zadávání veřejných zakázek, tak v oblasti správy obecního majetku (facility managementu).

Dále se pomůcka věnuje informacím o územních plánech, o hospodárném využití území i o významu třech pilířů udržitelného rozvoje, a to ekologii, ekonomice vložených investic a předpokládaným sociálním dopadům plánovaných změn v území. Ve stručnosti vysvětluje výběr základních pojmů a dokumentů v oblasti územního plánování a výběr nejdůležitějších právních předpisů.

Nabídka školení pro samosprávu

Považovali jsme za vhodné upozornit všechny své kolegy – členy profesní komory ČKAIT – o zaměření nové pomůcky a o přínosu městského inženýra pro chod každé obce. Pomůcka pod označením MP 1.8.3 je volně přístupná na portálu PROFESIS. Zdvouřile vás všechny žádáme, abyste samosprávu v místě své působnosti informovali o pomůcce i přínosu městského inženýra. Nepředpokládáme, že uváděnou funkci může zastávat pouze osoba s autorizací městského inženýra. Jsme však přesvědčeni, že takto vzdělaný člověk má určitý náskok v potřebných znalostech. Dále nabízíme možnost uspořádání školení na dané téma, protože většinou, i když si někdo v dobré vůli pomůcku stáhne a vytiskne, po prolistování ji posléze založí do šuplíku a informace brzy zanikne. Z vlastní zkušenosti víme, že slyšené a vysvětlené informace mají větší dopad na všechny zúčastněné, zvláště když je možné o vyslechnutých informacích následně vést diskusi.

Ing. Radka Bürgermeisterová, Ph.D.

doc. Ing. Zdeňka Lhotáková, CSc. a kol.

*Pomůcka je vyvěšena v systému PROFESIS
od července 2019.*

Realizace krajské knihovny je pilotním BIM projektem Kraje Vysočina. Její architektonické pojetí nemá zatím v regionu obdoby, celá západní stěna bude pokryta odolnou vegetací, na střeše knihovny bude malá terasa i malá kavárna s výhledem na řeku Sázavu, velký konferenční sál bude mít kapacitu cca 100 osob. Zastavěná plocha: 1336 m²; užitná plocha: 3548 m²; dokončení stavby: 7/2020; zahájení provozu: 9/2020; projekt: Atelier 02 – Ing. Milan Stejskal, (Petra Holasová, Lucie Křížová a Veronika Bukáčková) a Artprojekt Jihlava, spol. s r.o.; zhotovitel stavby: Zlínstav a.s.; stavební náklady: 174 mil. Kč včetně DPH. (zdroj: Kraj Vysočina)

Jak se Kraj Vysočina připravuje na BIM

Přinášíme pohled Kraje Vysočina na procesy BIM ve stavebnictví – tedy názor druhé strany stavebníka a zadavatele. Proč Kraj Vysočina? Jeho krajský úřad je mezi prvními, kteří se problematikou BIM začali zabývat systematicky. Zatím se zaměřuje na vzdělávání a implementaci metody BIM jak při pořizování nových staveb, změnách dokončených staveb, tak při evidenci a správě majetku. Na realizaci některých projektů buď získal, nebo se snaží získat prostředky z Evropské unie.

Kraj Vysočina je veřejnoprávní korporací, která má ve svém majetku rozsáhlý soubor nemovitých staveb. Ve finančním vyjádření jde o hodnotu téměř 28 mld. Kč, fyzicky se pak jedná o téměř 900 budov různého typu. Kraj je zároveň významným veřejným zadavatelem. Svědčí o tom objem investičních výdajů za posledních deset let, který dosáhl v oblasti pozemního stavitelství průměrné částky 725 mil. Kč za rok, přičemž v některých letech šlo o částku vyšší než 1 mld. Kč. Každý rok tedy do souboru budov v majetku kraje přibývají další přírůstky.

Kraj musí o majetek pečovat, zajišťovat jeho obnovu, dobrou správu a také pečlivě plánovat výdaje do jeho technického zhodnocení, oprav nebo nových investic. A protože je Kraj Vysočina krajem, který prosazuje moderní postupy a je na předním místě v oblasti informačních technologií, zaznamenali jak volení zástupci kraje, tak úředníci krajského úřadu nové trendy v této oblasti, které souvisejí s implementací modelu BIM (Building Information Modeling).

Krajský plán pro implementaci BIM

Celkový pohled na problematiku evidence a správy nemovitého majetku a souvisejících agend jsme zpracovali v uceleném koncepčním dokumentu. V něm jsme identifikovali následující cíle pro budoucí období, z nichž velká většina souvisí přímo, či zprostředkovaně s budoucí implementací modelu BIM:

- Získat zdroje na realizaci případných pilotních projektů, na kterých bychom si vyzkoušeli implementaci metody BIM v prvních fázích životního cyklu budovy.
- Pořídit pasportizaci areálů a nejvýznamnějších budov v našem majetku tak, abychom získali digitální výstupy kompatibilní v budoucnu s metodou BIM a následně mohli tyto výstupy použít jako vstupy do softwarových nástrojů pro správu majetku (facility management).
- Zvýšit kompetence našich zaměstnanců, a to jak v oblasti evidence nemovitého majetku (jeho správné zařazení, daňové a účetní souvislosti, správná a průkazná evidence), tak v oblasti nových agend, s důrazem na znalost nově pořizovaného softwaru pro evidenci majetku a také na znalost modelu BIM.
- Vytvořit metodiku klíčového identifikátoru budov, který bude „rodným číslem budovy“ a bude provázet konkrétní budovu v celém jejím životním cyklu a zároveň bude zajišťovat provázanost s ostatními agendami. V neposlední řadě bude identifikátor budovy sloužit k budoucímu použití v softwaru pro správu majetku.
- Zajistit vytvoření Digitální technické mapy kraje, propojit ji s ostatními systémy Geografických informačních systémů Kraje Vysočina i s daty z informačního systému katastru nemovitostí.
- Propojit data z informačního systému evidence nemovitého majetku s informacemi z energetického managementu. Získávat data pro energetický management prostřednictvím automatických odcetů čidel (IoT).

Přípravné projekty BIM Kraje Vysočina

V tuto chvíli máme v různých fázích realizace následující projekty, které by kraji měly zajistit postupné naplňování výše uvedených cílů. Jedná se o:

- Projekt „Technologické centrum 2016“. Díky němu jsme pořídili software pro detailní pasportizaci nemovitého majetku, facility management a také pro implementaci energetického managementu. V rámci tohoto projektu se nám podařilo ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracovat metodiku tvorby Identifikátoru budov. Součástí projektu byl také vznik technologického zázemí (hardwaru a sítě) pro budoucí návazné projekty, jako je Digitálně technická mapa a jednotný systém sběru dat z IoT čidel. Projekt jsme realizovali s podporou Integrovaného operačního programu.
- Projekt „Dodávka softwaru IoT a čidel – Monitoring“. Cílem projektu je dodání, instalace, implementace a poskytování servisních služeb k softwaru pro sběr hodnot z čidel monitoringu prostředí včetně automatického měření spotřeb energií na bázi Internetu věcí (Internet of Things – IoT). Projekt připravujeme jako pilotní pro vybrané příspěvkové organizace se záměrem budoucího rozšíření.
- Projekt EDU-BIM. Záměrem je osvojit si principy modelu BIM prostřednictvím realizace pilotního projektu výstavby liniové stavby. Projekt realizujeme společně s Dolním Rakouskem a s Krajskou správou a údržbou silnic Kraje Vysočina. Důraz klademe na procesní principy modelu BIM.
- Projekt IDEA-BIM je v tuto chvíli ve stavu žádosti o finanční podporu z Evropského sociálního fondu. Jeho cílem je získat zpracovanou pasportizaci vybraných budov v majetku kraje v digitální podobě a v takovém formátu dat, který bude kompatibilní s formáty dat modelu BIM. Dále v rámci tohoto projektu chceme zaměstnance krajského úřadu proškolit v práci s informačním modelem staveb. Máme připravený základní rámec školení, které by mělo pokrýt potřeby kolegyní a kolegů zapojených do všech procesů, souvisejících s životním cyklem staveb. Jde tedy o odborníky, kteří působí v oblasti veřejných zakázek a smluvních vztahů, v oblasti pořizování a realizace investiční výstavby, správy a údržby majetku a v neposlední řadě v oblasti informačních systémů. Budeme potřebovat proškolit i specialisty pro koordinaci projektů BIM i procesní specialisty.

- Projekt Pilotní ověření metody BIM při stavbě krajské knihovny Kraje Vysočina. V rámci tohoto projektu si chceme ověřit, jak bude vypadat datový model konkrétní stavby. Zaměřujeme se na svislé a horizontální prvky v rámci prováděcí dokumentace stavby. S výstupy chceme pracovat i v rámci správy a údržby této budovy.
- Dalším projektem, který připravujeme, je projekt Digitální technická mapa (DTM). Cílem je vytvořit podmínky pro efektivní správu příslušných datových vrstev digitální technické mapy území celého kraje v návaznosti na nově připravovanou právní úpravu v oblasti digitalizace stavebního řízení. Naši snahou bude provázet datové i softwarové možnosti DTM s informačními modely staveb a dalšími nástroji pro moderní správu a výstavbu nemovitostí kraje.

Správa a provoz budov v modelu BIM

Díky výše uvedeným projektům dnes získáváme konkrétnější představy o tom, jak budeme zajišťovat správu a provozování našich budov v budoucnu s využitím metody BIM. Předpokládáme, že dojde k oboustrannému propojení datových souborů, tzn., že data, vytvořená v rámci projektové přípravy a výstavby budovy metodou BIM, budeme následně přenášet do příslušného softwaru pro evidenci majetku, facility management i DTM a s nimi pak budeme nadále pracovat v rámci provozu a údržby budovy. Na základě získaných dat budeme moci vytvářet plány údržby, sledovat povinné termíny např. revizí, zajistit provádění opakovaných činností, sledovat záruční lhůty a ukládat dokumentaci k budově samotné i k technickým zařízením budovy apod. Předpokládáme, že software pro facility management bude propojen i s výstupy z energetického managementu, a podaří se nám tak postupně zefektivnit správu a údržbu našeho nemovitého majetku.

Na metodu BIM se díváme nejen jako na záležitost, se kterou se budeme muset tak trochu „poprat“, ale v její implementaci vidíme také možnost synergického přínosu, příležitost pro zefektivnění, větší transparentnost, zvýšení profesionalizace všech procesů pořízení a používání našeho nemovitého majetku.

Ing. Eva Janoušková

zástupkyně ředitele – ředitelka sekce ekonomiky a podpory
Krajský úřad Kraje Vysočina

Zpráva o konferenci Defekty budov v Českých Budějovicích

Letos se již po jedenácté v Českých Budějovicích sešla vědecká a odborná veřejnost na mezinárodní odborné konferenci Defekty budov. Konferenci pořádala 28. listopadu 2019 Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích – Katedra stavebnictví ve spolupráci s Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Na začátku konference přivítala účastníky garantka konference prof. Ing. Ingrid Juhásová Šenitková, CSc. Dále účastníky konference pozdravil rektor VŠTE prof. Ing. Marek Vochozka, MBA, Ph.D. Následně promluvil předseda oblastní pobočky ČKAIT Ing. František Hladík. Ten se ve své řeči zaměřil na novelu stávajícího stavebního zákona a připravovaný nový stavební zákon platný od roku 2021. Na programu konference bylo ve třech blocích celkem 12 přednášek,

kteří moderovali akademičtí pracovníci VŠTE. Jednotlivé přednášky byly zaměřeny na to, jaké možnosti Katedra stavebnictví nabízí pro projektanty, výrobce a realizační firmy v oblasti stavebnictví. Z hlediska účasti posluchačů byli na konferenci mimo jiné zástupci Krajského úřadu Jihočeského kraje a některých společností působících v Jihočeském kraji. Mezi nimi je možné zmínit společnosti EUROVIA CS, a.s. a HOCHTIEF CZ a.s. Jednání konference bylo zakončeno prohlídkou laboratoří Katedry stavebnictví.

Ing. Jan Plachý, Ph.D.

Vysoká škola technická a ekonomická
v Českých Budějovicích

Letecký pohled na severočeskou dálnici D8 v provozu. Hranice s Německem vede v polovině mostu nad Rybným potokem. Ekologický tunel a sjezdy pro technickou obsluhu jsou již na německé straně. Technický dozor investora – ŘSD: Ing. Martin Mandík; zhotovitel: Strabag (foto: RoadMedia s.r.o.)

Hlavní aktivity oblasti Ústí nad Labem

Také v oblasti Ústí nad Labem se konají velké akce, které zřejmě nejsou tak známé, jako akce v Karlových Varech či Plzni, ale mají i násobně delší tradici.

Občas se někdo ozve, že se v regionu Ústí n. L. nekonají žádné větší akce na propagaci stavebnictví, ale to není pravda. Pro rok 2020 oblast Ústí nad Labem připravuje několik významných seminářů a konferencí:

- 35. ročník mezinárodní konference Polní geotechnické metody se v Ústí nad Labem uskuteční v termínu 3.–4. září 2020 (ev. 10.–11. září 2020). Dříve se konala každoročně, v posledních letech jen každým druhým rokem, střídá se s konferencí v Liberci s podobným obsahem. Zakladatelem byl Ing. Jiří Zavoral, CSc., dlouholetý místopředseda výboru OK ČKAIT v oblasti a jeden ze skupiny zakladatelů Komory na Ústecku.
- 18. ročník mezinárodní konference Železniční dopravní cesta se koná na SPŠ stavební a železniční v Děčíně ve dnech 26.–27. února 2020.

Z dalších akcí připravovaných na první pololetí roku 2020 vybíráme:

- Navrhování vozovek (Ing. Zajíček)
- Technologie provádění a kontrola výkopů a zásypů rýh pro inženýrské sítě ve vozovkách pozemních komunikací (Ing. Zajíček)
- Technický dozor stavebníka – jeho postavení a úloha (Ing. Zahradnická, CSc.)
- Vedení stavebního deníku (Ing. Zahradnická, CSc.)
- Hospodaření vodou (Ing. Vyoralová, Ph.D.)

- Instalace v budovách (Ing. Vyoralová, Ph.D.)
- Impregnace (chemická ochrana) konstrukčního dřeva (Bochemie, a.s.)

Setkání stavbařů kraje

Na jaře v roce 2019 se konal nultý ročník odborného setkání stavbařů v kraji pod názvem STAVEBNÍ FÓRUM – Dny stavebnictví Ústeckého kraje. Hlavním pořadatelem této akce je Krajský úřad Ústeckého kraje s Královéhradeckým krajem a SPS; ČKAIT je spolupořadatelem. Akce se konala na krajském úřadě za přítomnosti nejvyšších představitelů v kraji. Na podzim 28. listopadu 2019 se pak konal 1. ročník STAVEBNÍHO FÓRA. V jeho rámci byly slavnostně vyhlášeny výsledky 8. ročníku soutěže stavba roku.

Podpora splavnosti Labe

Dne 10. dubna 2019 se na zámku v Děčíně konala konference, jejímž hlavním organizátorem byla společnost Vodní cesty, a.s., spolu s městem Děčín. Konala se na podporu výstavby vodního stupně na Labi, OK ČKAIT se podílela na přípravě. Akce se zúčastnili poslanci, senátoři, hejtman, starosta Děčína, zástupci firem a další. V Z+i č. 3/2019 je článek Ing. Skalického, který za podporu splavnosti Labe získal od sdružení Děti Země cenu Ropák roku. Toto sdružení

v čele s Miroslavem Patrikem si při vyhlášení vysloužilo ostudu, neboť pan Patrik fyzicky zabránil Ing. Skalickému, aby si tuto cenu v Brně v rámci vyhlášení osobně převzal. Na téma Labská vodní cesta se konala konference i v roce 2017. Kladla si za cíl iniciovat odbornou veřejnost pro podporu výstavby vodních stupňů v Děčíně a Malém Březně pro zajištění splavnosti Labe až do Německa.

Výjezdní zasedání představenstva

Ve dnech 14.–16. června 2019 se v Ústí konalo výjezdní zasedání Představenstva ČKAIT. Podle tradice se zasedání lokalizuje do některé oblasti pro možnost setkání s členy místního výboru ČKAIT a seznámení se s místní problematikou. Zasedání proběhlo v hotelu Větruše, nad soutokem Labe a Bíliny, s krásným výhledem na Masarykova zdymadla (2. místo v soutěži Stavba století), město i hrad Střekov. Kromě vlastního jednání proběhl i doprovodný program – např. návštěva kláštera v Oseku, kde probíhá dlouhodobá rekonstrukce. Jedním z autorů projektů je člen ČKAIT Ing. Koňářík, který za 1. etapu – rekonstrukci klášterního pivovaru – obdržel před lety Cenu Inženýrské komory.

Práce výboru oblasti

Výbor oblasti se sešel v roce 2019 celkem čtyřikrát. Poslední jednání se konalo 3. prosince 2019 a bylo společné s výborem OP ČSSI Ústí

nad Labem. Před jednáním výboru proběhla prohlídka plavební komory v Roudnici nad Labem včetně velína a revizní šachty pod úrovní hladiny s výkladem Ing. Hajdinové a zaměstnanců Povodí Labe. Po prohlídce se na zámku v Roudnici nad Labem uskutečnilo jednání výboru. Hlavním tématem byla příprava valné hromady oblasti, která bude nominovat kandidáty na členy dozorčí rady, dozorčí komise, stavovského soudu a delegáty na shromáždění delegátů, které se bude konat 28. března 2020 v Praze (12 delegátů a náhradníci). Na místě potvrdili svůj úmysl být delegátem za OK Ústí nad Labem na SD: Ing. Filip, Ph.D., Ing. Hajdina, Ing. Jedinák, Ing. Mandík, Ing. Plánička a Ing. Zima. Dodatečně se přihlásil p. Zdvoráček, Ing. Pešout, p. Ekrť, Ing. Jeřábek, p. Fůs a Ing. Vrba.

Po skončení společného jednání výborů ČKAIT a ČSSI pokračoval připravený program. Měli jsme možnost prohlídky části zámeckých prostor (běžně veřejnosti nepřístupných) a Lobkowiczského zámeckého vinařství v zámeckém podzemí. Zde jsou viditelné původní středověké zdi opevnění hradu včetně obranných věží, které byly zámkem obestavěny, ale mezi novou a původní stavbou v podzemí byl ponechán dostatečný prostor, tvořící spojovací chodbu.

Ing. Martin Mandík

předseda oblasti ČKAIT Ústí nad Labem

Den stavitelství a architektury v Kadani

V sobotu 23. listopadu 2019 se uskutečnil na Střední průmyslové škole stavební a Obchodní akademii v Kadani tradiční Den stavitelství a architektury. Zájemci o studium i veřejnost měli možnost projít si školu, ale byli také u vyhlášení výsledků soutěže Škola snů, do které se zapojili žáci základních škol nejen z Kadaně, ale např. i z Jirkova či Mostu. Třem vybraným nejlepším studentům předal Cenu absolventů předseda Technologické agentury České republiky a emeritní rektor ČVUT v Praze prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc., FEng. Za reprezentaci v soutěži průmyslovek českého severozápadu v Karlových Varech, účast v projektu Krajská odysea se zaměřením na stavebnictví a jeho

propagaci na základních školách získal první místo Martin Motlík, druhé Radek Doskočil a třetí Vojtěch Kůrka ze 4. A. Věcnými cenami pro oceněné přispěly také město Kadaň, Ústecký kraj, ČSSI, ČKAIT a firma Swietelsky stavební s.r.o. O zachráněných industriálních památkách ve venkovském prostředí pohovořil Ing. Svatopluk Zídek z ČKAIT a prezentace zakončil Martin Motlík svojí prací věnovanou památkám barokní Kadaně.

Ing. Lenka Hrdinová

členka výboru OP ČSSI KV

Ředitel školy Zdeněk Hrdina předává ceny vítězům soutěže Škola snů.
(foto: Václav Vlasák)

Hosté akce (zleva): Radovan Šabata (SWIETELSKY stavební s.r.o.); Ing. Petr Kraitl (absolvent – spoluzakladatel ceny absolventů); Ing. Petr Konvalinka, CSc., FEng.; Ing. Jaroslav Korbelář; Ing. Svatopluk Zídek (foto: Václav Vlasák)

Vítězem Stavby Ústeckého kraje pro rok 2018 se stala rekonstrukce Severočeské hvězdárny a planetária v Teplicích. (foto: Jan Brodský)

Vítězové Stavby Ústeckého kraje 2018

V listopadu 2019 byly vyhlášeny výsledky Stavby Ústeckého kraje za rok 2018. Vítězem se stala rekonstrukce Severočeské hvězdárny a planetária v Teplicích. Na druhém místě skončila Palachova ulice v Litoměřicích za revitalizaci. Třetí místo obsadila mateřská škola ve Staré ulici v Ústí nad Labem.

V roce 2019 byl vyhlášen již 8. ročník krajské soutěže Stavba Ústeckého kraje za rok 2018, který se koná většinou každým druhým rokem. Přihlásit se mohly stavby uvedené do užívání v období leden 2017 až prosinec 2018. Organizátorem je Oblastní hospodářská komora Litoměřice. Oblastní kancelář ČKAIT Ústí nad Labem je odborným garantem a spoluorganizátorem. Po celou dobu má akce velkou podporu krajského úřadu. V porotě zasedli prof. Ing. Miloslav Pavlík, CSc., zmocněnec rektora pro výstavbu a CIIRC ČVUT v Praze; Mgr. Zbyněk Pěnka, předseda OHK v Litoměřicích; Ing. Martin Mandík, předseda výboru oblasti ČKAIT Ústí n. L.; Ing. Jaroslav Vrba a Ing. Jiří Zima, členové výboru oblasti ČKAIT Ústí n. L.; Ing. Zdeněk Adam, autorizovaný inženýr pozemních staveb. Vítěze vybírala porota z osmi finalistů.

1. místo: Severočeská hvězdárna a planetárium v Teplicích – rekonstrukce

Přihlašující/investor: Krajský úřad Ústeckého kraje
Projekt: atelier AVN s.r.o., Ing. arch. Vladimír Novák, Ing. arch. Eva Svobodová, Ing. Jiří Kozák – statika
Technický dozor investora: Ing. Miroslav Polerecký
Dodavatel stavby: AMP Chomutov a.s.
Termín dokončení: 9/2018
Zastavěná plocha: 435 m²
Obestavěný prostor: 2113 m³
Stavební náklady: 25 mil. Kč včetně DPH

Při velmi zdařilé a ohleduplné rekonstrukci byly zachovány všechny původní funkce tohoto přízemního objektu i jeho suterénu. Je zde umístěn kinosál, dalekohledy, zázemí pro zaměstnance. Část střechy je

pochází, uzpůsobená pro účely pozorování noční oblohy. Při dostavbě byla původní kapacita zastavěné plochy zvýšena o cca 50 %. Porotce zaujalo inovativní řešení obvodového pláště, které umožnilo sjednotit celkový výraz objektu. Dostavbový objekt je svým jednoduchým geometrickým tvarem a zvoleným materiálovým řešením obkladu v protikladu s aplikací kamene v soklové části. Také doplňující dřevěná „mřížovina“ na druhé části budovy dodává celému areálu sympatický, soudobý architektonický, ale i stavebně technologický výraz. Také je nutné ocenit kultivovaně provedené úpravy v interiéru kina a funkčně i esteticky zajímavě řešený venkovní amfiteátr. Další pozitivní rys u této veřejné stavby představuje splnění požadavků dotčených orgánů i dodržení termínu investičních nákladů. Odborná i laická veřejnost nejen z řad obyvatel města Teplice tak dostává tolik potřebné specifické prostory pro kulturní a společenské využití pro celé generační spektrum současné populace.

2. místo – Revitalizace ulice Palachova v Litoměřicích

Přihlašující/projekt: Projekce dopravní Filip s.r.o., Ing. Josef Filip, Ph.D.
Investor: město Litoměřice
Technický dozor investora: Bc. Jan Jaša
Dodavatel stavby: Eurovia a.s.
Stavbyvedoucí: Ing. Zbyněk Hořejší
Termín dokončení: 12/2018

Stavební náklady: 35 mil. Kč + DPH (podle rozpočtu z roku 2016)
 Rekonstrukce komplexně upravila uliční prostor. Došlo především k odstranění „středního dělicího pásu“, což umožnilo sjednocení bez

dělení jízdních pruhů a vymezení veřejných prostranství, které umožňuje pobytovou funkci ulice. Dále se zvýšil počet odstavných stání, která jsou navíc realizována z kamenné dlažby přehledně a esteticky vymezující oddělení jednotlivých dopravních ploch. Velmi příkladným způsobem byly optimalizovány plochy křižovatek, doplněné rovněž o místa materiálově odlišených přechodů. V předprostoru kina Máj vznikl úpravou veřejný prostor v „lidském měřítku“ s drobným mobiliářem.

Porota zvláště ocenila doplnění novými plochami zeleně včetně výsadby stromů v rámci celého revitalizovaného území. Celkový pozitivní účinek navíc zdůrazňuje kvalitativně odpovídající nasvětlení celého uličního profilu. Je nutné ocenit nejen vlastní návrh, ale i nadstandardní součinnost zhotovitele stavby a v neposlední řadě i koordinaci s ostatními investory při komplexní rekonstrukci inženýrských sítí, kterou ocení především obyvatelé Litoměřic.

3. místo – Rekonstrukce mateřské školy ve Staré ulici v Ústí nad Labem

Přihlašující/projekt: 3+1 architekti, Ing. arch. Pavel Plánička

Statika: 3+1 architekti, Ing. Bruno Panenka

Investor: Soukromá mateřská škola o.p.s.

Technický dozor investora: Ing. Jiří Šmíd, 3+1 architekti

Dodavatel stavby: MATURE TEPLICE s.r.o.

Stavbyvedoucí: Ing. Michal Šupita

Termín dokončení: 2018

Zastavěná plocha: 787 m²

Obestavěný prostor: 4400 m³

Autoři ponechali objem původního domu ze sedmdesátých let a věnovali se úpravě dispozice, výměně fasádního pláště a přidali nápaditou ocelovou konstrukci. Při posuzování si porota docela dobře představila a ocenila naplnění záměru vytvořit pomocí tohoto konstrukčního prvku následně i sluneční clonu tvořenou popínavými rostlinami. Realizací řady drobných staveb se navíc vytvářejí prostory, které malým dětem umožní netradiční kontakt s domácími zvířaty. Po stavební stránce je využito charakteru původní skeletové konstrukce umožňující nejen flexibilitu vnitřních prostor, ale také dodatečné naplnění požadavku na bezbariérovost komunikačních prostor v rámci objektu, což zajišťuje vestavba výtahu. Nedílnou součástí vlastní rekonstrukce je potřebné zvýšení tepelně technických parametrů snižujících energetickou náročnost původního objektu.

Čestné uznání – Stavební úpravy radnice ve Šluknově

Za významný regionální rekonstrukční počín

Přihlašující/investor: město Šluknov

Projekt: Multitechnik div II., s.r.o., Chomutov, Ing. Karel Šafařík

Statika: Ing. Tomáš Procházka

Technický dozor investora: ProProjekt, s.r.o.,

Rumburk – Ing. Jiří Cobl

Dodavatel stavby: CL-EVANS s.r.o., Česká Lípa

Stavbyvedoucí: Marek Bahník

Termín dokončení: 10/2018

Zastavěná plocha: 585,58 m²

Stavební náklady: 32 mil. Kč vč. DPH

Ing. Martin Mandík

předseda oblasti ČKAIT Ústí nad Labem

2. místo – Revitalizace ulice Palachova v Litoměřicích (foto: Josef Filip)

3. místo – Rekonstrukce mateřské školy ve Staré ulici v Ústí nad Labem (foto: Pavel Plánička)

Čestné uznání – Stavební úpravy radnice ve Šluknově (foto: město Šluknov)

Zpráva z exkurze do laserového centra v Dolních Břežanech

Jednání aktivu Městského inženýrství, které proběhlo 31. října 2019 v odpoledních hodinách v zasedací místnosti historického renesančního zámku v Dolních Břežanech, předcházela dopolední odborná exkurze do laserového centra ELI Beamlines (Extreme Light Infrastructure).

Na přání účastníků z řad členů ČKAIT jsme se zaměřili především na stavbu budovy pro laserovou techniku. Na začátku exkurze nás pracovníci ELI pan Roman Vích a architekt Ing. arch. Tomáš Valent, CSc., seznámili s historií budování centra. Pro umístění stavby byla vybrána brownfieldová plocha právě v Dolních Břežanech cca 5 km na západ od Prahy. Centrum bylo otevřeno v září 2015 a do plného provozu uvedeno v roce 2018.

Světový výzkum kousek od Prahy

Centrum je určeno pro vybrané projekty mezinárodního výzkumu vyspělých technologií. Je součástí širších plánů výzkumné iniciativy Evropské unie (ESFRI – Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury). Na jeho budování se podílelo 40 výzkumných institucí ze 13 států. Centrum je zaměřeno na nové technologie laserových systémů, které umožňují využívání vysokovýkonných laserů v průmyslu, ale také aplikace ultraintenzivních laserů v oblasti vědy a výzkumu, především v oblasti fyziky a materiálových věd, v biomedicině, laboratorní astrofyzice a dalších oborech. Výsledky výzkumných i aplikačních projektů budou využitelné v lékařské diagnostice, v konstrukci nástrojů pro vývoj a testování nových materiálů a v dalších oborech. V současné době se zde provádí základní výzkum v experimentálních laboratořích, kde se vědci zabývají extrémními fyzikálními jevy, například simulováním děje uvnitř hvězd, a bádají o prostředí uvnitř obřích planet. Dále zde bude zkoumán vývoj kvalitních a levných protonových zdrojů k léčbě zhoubných nádorů, odborníci zde budou moci analyzovat vnitřní stavbu živých buněk a pracovat na dalších potřebných experimentech.

Investorem stavby laserového centra ELI Beamlines je Fyzikální ústav Akademie věd ČR, projektantem stavby je britská společnost Bogle Architects. (foto: Wikimedia Commons, Martin2035)

Pro špičkovou činnost i mezinárodního charakteru bude k dispozici také nejvýkonnější laser na světě. V areálu ELI jsou dnes dohotoveny budovy laserového centra, multifunkční administrativní budova a laboratoře. Při exkurzi jsme se zaměřili na budovu s laserovými a experimentálními halami. Ta má dvě podzemní a čtyři nadzemní podlaží. U hlavní laserové haly se stěny a stropy o tloušťce až 1600 mm, jejíž podzemní část tvoří tuhou krabici o rozměrech 110 × 60 m, se nacházejí strojovny vzduchotechniky a experimentální místnosti, z nichž jsme si mohli některé prohlédnout. Nadzemní část o rozměrech 80 × 48 m pak obsahuje laboratoře a další experimentální místnosti. Do vlastních laserových prostorů je možný náhled z vybudované prohlídkové chodby, kde jsou umístěny i velmi zajímavé informace a modely laserů.

Kulturní památka slouží jako hotel

Po odpoledním jednání komise připravila ředitelka zámeckého komplexu paní Ing. Martina Veselá zajímavou prohlídku historického renesančního zámku v Dolních Břežanech, který byl v letech 2016–2018 včetně přilehlé kaple sv. Maří Magdaleny rekonstruován podle návrhu Ing. arch. Barbory Škorpilové ve spolupráci s Ing. arch. Oldřichem Hájkem. Revitalizovány byly i okolní plochy a původní park zámku. Majitelem je Pražské arcibiskupství, jemuž před znárodněním objekt patřil. Zámek i celý areál byl velmi zdevastován dřívějšími uživateli (zemědělství, později armáda). V současnosti je objekt kulturní památkou ČR a celý komplex slouží jako čtyřhvězdičkový hotel Chateau Clara Futura. Velmi zajímavou úpravou je zastřešení bývalého zámeckého nádvoří. Autoři je vyřešili střechou ze subtilní prosklené konstrukce. Tak vzniklo centrální velmi atraktivní prosvětlené místo, kde se nachází společenský prostor, kavárna s recepcí a nástupní prostory k restauraci a hotelové ubytovací části. Celé atrium obkružují otevřené ochozy, z nichž lze vstoupit do pokojů hostů. Zajímavou konstrukcí v atriu je prosklený panoramatický výtah spojující jednotlivá patra budovy. Hotel má 40 pokojů a apartmánů různých cenových relací, velmi moderně vybavených, a přitom korespondujících s historickou stavbou hotelu.

Kaple Maří Magdaleny, která přiléhá k zámku, byla léta před sametovou revolucí devastována a zanedbávána. V roce 2001 pracovníci správy majetku a stavebního odboru Arcibiskupství pražského zajistili nezbytné sanační práce a umožnili otevření kaple k bohoslužebným účelům. Současně s rekonstrukcí zámku v letech 2016–2018 prošla i ona komplexní, velmi zdařilou rekonstrukcí.

Výjezdní zasedání splnilo svůj účel, probírala se řada úkolů, připravených profesním aktivem, a navíc si účastníci odnesli krásné zážitky.

Doc. Ing. Zdeňka Lhotáková, CSc.
Ing. Radka Bürgermeisterová, Ph.D.

Jak moc využívá tepelné čerpadlo vzduch/voda obnovitelnou energii?

Pokud by byly staré nevyhovující kotle na dřevo nahrazeny plynovými kotli a tepelnými čerpadly (TČ), bude to fakticky znamenat snížení podílu obnovitelných zdrojů energie na hrubé spotřebě.

„Kotlíkové dotace“ prudce zvýšily počet instalací tepelných čerpadel vzduch/voda v rodinných domech. Jako hlavní zdroj tepla nahrazují staré ručně přikládané kotle na pevná paliva, ze kterých více než 60 % tvoří kotle na dřevo. A právě v případě náhrady starého kotle na dřevo tímto typem tepelného čerpadla se nabízí otázka, zda je to z hlediska životního prostředí výhodné a udržitelné.

Jednoduše proto popíši metodiky výpočtu podílu obnovitelného zdroje energie (OZE) na provozu tepelných čerpadel typu vzduch/voda, které používá Ministerstvo životního prostředí (MŽP) při vyhodnocování přínosu kotlíkových dotací a Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) při výpočtu podílu OZE na primárních energetických zdrojích.

S čím počítá Metodika MŽP?

V rámci projektu tzv. kotlíkových dotací vydalo Ministerstvo životního prostředí „Sdělení odboru ochrany ovzduší ke způsobu výpočtu očekávaných efektů při náhradě stávajících kotlů v rodinných domech moderními zdroji vytápění pro účely zpracování analýzy proveditelnosti k žádostem krajů v rámci SC 2.1 Prioritní osy 2 OPŽP 2014-2020“.

V tomto dokumentu je mimo jiné uvedeno: *...pokrytí potřeby tepla na vytápění průměrného rodinného domu (52,3 GJ) pomocí tepelného čerpadla povede ke spotřebě 5171 kWh pro tepelné čerpadlo země/voda a 7428 kWh pro tepelné čerpadlo vzduch/voda.*

Na pokrytí celkové potřeby tepla průměrného rodinného domu $Q_v = 52,3$ GJ pomocí tepelného čerpadla vzduch/voda je podle této metodiky tedy zapotřebí celkové elektrické energie $Q_e = 26,7$ GJ. Podle této metodiky je totiž pro tepelné čerpadlo vzduch/voda počítáno $SCOP = 2$ ($SCOP$ – sezónní průměrný topný faktor).

Pro převod na primární energii Q_p použijeme faktor neobnovitelné primární energie F (F – podíl mezi potřebou neobnovitelné primární energie a potřebou energie dodané na hranici budovy). V současném znění vyhlášky 78/2013 Sb. je uveden $F = 3$, ovšem předpokládá se snížení jeho hodnoty na $F = 2,6$. Za použití již této „příznivější“ hodnoty tedy platí:

$$Q_p = Q_e \cdot F = 26,7 \cdot 2,6 = 69,42 \text{ GJ}$$

(Q_v = celková potřeba energie, Q_e = celková elektrická energie, Q_p = celková primární energie)

Shrnutí: Na pokrytí celkové potřeby tepla 52,3 GJ průměrného rodinného domu tedy potřebujeme při využití tepelného čerpadla vzduch/voda jen 26,7 GJ elektrické energie, což však po přepočtu na celkovou primární energii činí 69,42 GJ.

Používá se extrémně nízké SCOP

Při pohledu na metodiku MŽP se zdá být nelogické použití extrémně nízkého sezónního topného faktoru $SCOP = 2$. Ovšem zde je nutné

si uvědomit, že se jedná o metodiku vypracovanou pro tzv. kotlíkové dotace, kdy jsou moderními zdroji tepla nahrazovány 20 a více let staré ručně plněné kotle na pevná paliva tříd 1 a 2. Jedná se o náhradu vysokoteplotního spalovacího zdroje s maximální provozní teplotou 90 °C zdrojem moderním nízkoteplotním s provozní teplotou až o 40 °C nižší. V rámci kotlíkových dotací není vyžadováno zateplení vytápěného objektu ani úprava otopné soustavy. V drtivé většině je tak připojeno tepelné čerpadlo vzduch/voda v nezatepleném objektu na otopnou soustavu dimenzovanou na teplotní spád 90/70 °C. Stávající plocha otopných těles není schopna při nízké teplotě otopné vody generované TČ pokrýt tepelné ztráty objektu, a proto bývá ve velké míře využíváno k dotápění bivalentního elektrického zdroje. Z tohoto pohledu je tedy nízký $SCOP$ realitou. Ostatně není výjimkou, že po jedné topné sezóně je dotované TČ doplněno ještě novým zdrojem pro případ „výpomoci“. Pokud je novým zdrojem kotel na dřevo, je to z pohledu využití OZE v pořádku, navíc se tím $SCOP$ čerpadla zvýší. Velice často je ovšem instalován jako nový zdroj moderní kotel na uhlí, či plynový kotel.

Metodika podle MPO má jiné SCOP

Pro vykazování podílu OZE na primárních energetických zdrojích používá MPO metodiky podle „Rozhodnutí komise 2013/114/EU, kterým se stanoví pokyny pro členské státy pro výpočet energie z obnovitelných zdrojů z tepelných čerpadel využívajících různé technologie tepelných čerpadel podle článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES“. Podle této metodiky je u tepelných čerpadel vzduch/voda pro klimatické podmínky České republiky počítáno se sezónním

Moderní čerpadla mají sice vysoké SCOP, ale bohužel velká část z cca 15 tisíc tepelných čerpadel instalovaných ročně v rámci kotlíkových dotací není žádný technický hit, navíc jsou často instalovaná bez jakékoliv projektové přípravy firmami, o jejichž odbornosti je zbytečné diskutovat. (foto: Zdeněk Lyčka)

topným faktorem SCOP = 2,5. To znamená, že pro potřebu tepla na vytápění 1 GJ je zapotřebí následující množství elektrické energie:

$$Q_E = Q_V / SCOP = 1 / 2,5 = 0,4 \text{ GJ},$$

a to po přepočtu na primární energii znamená:

$$Q_p = 0,4 \cdot 2,6 = 1,04 \text{ GJ}.$$

Tepelné čerpadlo není primární zdroj energie

Podle § 6 odst. 3 zákona 406/2000 Sb. je tepelné čerpadlo vybraným zařízením vyrábějícím energii z obnovitelných zdrojů. TČ je tedy technické zařízení, nikoli primární zdroj. Z pohledu obou výše popsaných metodik platí, že pro sezónní provoz tepelného čerpadla vzduch/voda je zapotřebí víc primární energie z neobnovitelných zdrojů, než je energie získaná z okolního prostředí. Je to dáno především nízkým podílem obnovitelných zdrojů energie na primárních energetických

zdrojích pro výrobu elektrické energie. Ten činí přibližně 11 %. Podle dokumentu „Obnovitelné zdroje energie v roce 2018“, vypracovaného MPO, se v roce 2018 vytápění domácností biomasou podílelo z více než 40 % na celkové energii získané z OZE. Drtivá většina zdrojů vytápějících domácnosti biomasou bude muset být do září 2022 podle zákona o ochraně ovzduší vyměněna. Pokud budou tyto zdroje nahrazeny plynovými kotli a TČ, bude to fakticky znamenat snížení podílu OZE na hrubé spotřebě. Trend nastavený kotlíkovými dotacemi tomu nasvědčuje (pouze cca 15 % starých kotlů na spalování biomasy je nahrazeno opět novými kotli na dřevo či pelety).

Ing. Zdeněk Lyčka

soudní znalec na spalovací zdroje a člen představenstva
Asociace podniků topenářské techniky

Lze stavět zároveň rychle, levně a kvalitně?

Pohled starosty pražské městské části na přípravu investičních projektů, který byl uveřejněn v úvodníku Uhřetického zpravodaje č. 11/2019.

Chtěl bych se společně s vámi zamyslet nad třemi prioritami, které bereme s mými kolegy vždy do úvahy při přípravě jednotlivých stavebních projektů. Mám tím na mysli kombinaci levně – rychle – kvalitně. Obecně se dá říci, že investor vždy trvá na tom, aby byly všechny tři aspekty naplněny. Asi mi však dáte za pravdu, že v reálném životě lze upřednostnit pouze dvě věci na úkor té třetí. Z uvedeného známého diagramu je patrné, jak se jednotlivé možnosti navzájem vylučují. Projekt, který bude zároveň levný, rychlý a kvalitní, neexistuje. Z toho vyplývá, že každý případ musí být posuzován samostatně a je nutné počítat s důsledky, které s sebou preference dvou priorit nese.

Vzhledem k tomu, že nakládáme s veřejnými prostředky (de facto vašimi penězi), snažíme se volit taková řešení, jaká byste pravděpodobně volili i vy při investování vašich vlastních peněz. Předpokládám, že pokud máte v plánu např. rekonstrukci staré koupelny, záleží vám na tom, aby byla práce provedena kvalitně, a vy jste ji za několik málo let nemuseli předělávat znovu. Můžete se pak rozhodnout, zda si připlatíte za rychlost realizace či ne.

Žijeme v uspěchané době a sami si z vašeho zaměstnání možná vybavíte situaci, kdy po vás klient požadoval nereálné termíny. V horším případě bylo pak jejich nedodržení vydáváno za vaši neschopnost. Tlak na rychlost výstavby, s přihlédnutím ke kritické situaci ve školství, je v naší MČ enormní. Stavby, které MČ plánuje v příštích letech realizovat, budou sloužit dalším generacím. Pro zajímavost nejstarší budova ZŠ Bratří Jandusů byla dokončena v roce 1884, tj. před 135 lety. V tomto kontextu považujeme za správné investovat více času do přípravy projektu než volit rychlá a levná řešení, jejichž problémy se objeví záhy po předání stavby do provozu. Pro příklady nemusíme chodit daleko.

MŠ v Pitkovicích se podařilo realizovat během relativně krátké doby za cca 46 mil. Kč vč. zahrady. Během prvního roku provozu se však ukázalo, že je zázemí školky silně poddimenzované a kvůli absenci propojovací chodby mezi dvěma pavilony musí být provozy

zdvojeny (úklid, příprava jídla atd.). To se velmi negativně odráží v každoročních finančních nákladech na personál. Tyto aspekty bohužel rodič nevidí, jelikož z jeho pohledu školka funguje. Jenže z pohledu ekonomie provozu se jedná o naprostý nesmysl.

Podobné to bylo i u připravované ZŠ Romance, kdy magistrát v roce 2016 rozhodl o výběru nejlevnější nabídky na přípravu projektu. Společnost, která měla zajistit kompletní přípravu dokumentace pro územní a stavební řízení vč. autorského dozoru, zakázku ukončila po třech letech ve fázi prvního kroku – podání žádosti o územní rozhodnutí.

Levně, rychle a kvalitně se stavět zkrátka nedá. Proto chceme s kolegy preferovat taková řešení, která budou kvalitní a levná (nebudou hned) nebo kvalitní a rychlá, za které bude nutné si připlatit. Věřím, že podobně byste postupovali i vy.

Vojtěch Zelenka

starosta MČ Praha 22

Lávka pro pěší přes řeku Otava v Písku, projekt: Josef Pleskot, Vladimír Janata, AP Atelier, EXCON. Nominace na titul Stavba roku 2019 a Cena časopisu Stavebnictví byla udělena za konstrukčně nápadité řešení.

Inženýrský den 2020

Odpovědnost autorizované osoby

Tradiční konference České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Českého svazu stavebních inženýrů je zaměřena na často řešené téma odpovědnosti autorizované osoby.

- Kdy:** ve středu 22. dubna 2020 od 10.00 hod.
- Kde:** v historické aule Fakulty stavební VUT v Brně,
Veveří 331/95, 602 00 Brno
- Program:** Aktuální informace o Inženýrském dnu 2020
naleznete v Termínové listině ČKAIT.

Stavba Ústeckého kraje za rok 2018

